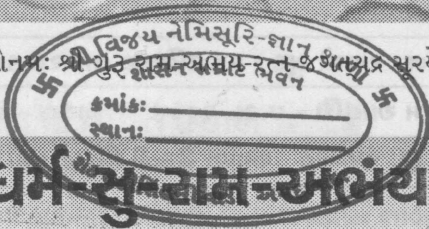

ધર્મ-સુ-રામ-અભય

મંજુષા - ૨

॥ नमो नमः श्री विजय नेमिसूरि-ज्ञान-शाला-सुरये ॥

धर्म-सु-साम-अभंग्य

मंजुषा भाग - २

श्रमहाङ्कियाना सूत्रो - दशवैकालिक सूत्र

● संपादक ●

प्रभर प्रवचनकार प.पू. मुनिराज
श्री हितरत्नविजयजी म.सा. (उहेलावाणा)

● विमोचन कर्ता ●

त्रीकमयंद द्विपयंद कोयर (बिकानेरवाणा)
पुत्र - हेमयंदभाई, अनिलभाई
प्रपौत्र - सुमितभाई, राहुलभाई

● प्रकाशक ●

श्री आदेश्वर जिनालय कैलासनगर
श्वे. मूर्ति. पू. जैन संघ, सुरत.

विजयशीलयंद्रसूरि ग्रंथ संग्रह

પ્રકાશન : આસો સુદ - ૧૧ રવિવાર તા. ૨૪-૧૦-૨૦૦૪

પ્રથમ આવૃત્તિ - ઇ.સ. ૨૦૦૪ નકલ - ૧૦૦૦

મુલ્ય : રૂા. ૧૫=૦૦ આખા સેટની કિંમત : રૂા. ૬૦=૦૦

દ્રવ્ય સહાયક

શ્રી આદેશ્વર જિનાલય

કેલાસનગર શ્વે. મૂર્તિ. પૂ. જેન સંઘ, સુરત.

ડૉ. સુરેશભાઈ ઝવેરી જેન ધર્મ પ્રસારણ ટ્રસ્ટ,
સુરત.

● અગત્યની સુચના ●

જ્ઞાનખાતામાંથી આ પુસ્તક પૂ. સાધુ-
સાધ્વીજી ભગવંતોને અને જ્ઞાનભંડારોને ભેટ
આપવામાં આવેલ છે. એટલે કોઈપણ
ગૃહસ્થે આ પુસ્તકની માલીકી કરવી નહીં.

● પ્રાપ્તિ સ્થાન ●

આચાર્યશ્રી સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જેન તત્ત્વજ્ઞાન શાળા
ઝવેરીવાડ, પટણીની ખડકી, અમદાવાદ - ૧

આચાર્યશ્રી વિજય રામસૂરીશ્વરજી જેન જ્ઞાનમંદિર ટ્રસ્ટ
શ્રી આદિશ્વર ભગવાન તથા શ્રી નાકોડા પાર્શ્વનાથ
જિનાલય જેન આરાધના ભવન,
૬૦ ફૂટ રોડ, ભાયંદર (વેસ્ટ) મુંબઈ, જિ. થાણા
પીન - ૪૦૧૧૦૧ (મહા.)

શ્રી જેન શ્રમણ શ્રાદ્ધ સેવા ટ્રસ્ટ
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ જિનાલય
સ્ટેશન વિસ્તાર, હાઈવે, મુ.પો. ભીલડી
તા. નવાડીસા, જિ. બનાસકાંઠા (ઉ. ગુ.)

જગદીશ એ. પારેખ
મહાવીર સ્ટોર્સ
૯/૬ મેઘ ધનુષ્ય કોમ્પ્લેક્સ, શીવમ હોટલની સામે,
કલ્પનાવાડીની બાજુમાં, અડાજણ પાટીયા, સુરત.
મો. ૯૮૨૫૭ ૧૧૬૮૨

પચ્ચક્ષ્માણો

નમુક્કારસહિઅં મુઢિસહિઅં

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં મુઢિસહિઅં પચ્ચક્ષ્માઈ,
(પચ્ચક્ષ્મામિ) ચઉવ્વિહંપિ આહારં, અસણં, પાણં, ખાઈમં,
સાઈમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં,
સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરઈ (વોસિરામિ).

પોરિસિ - સાઢપોરિસિ

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં, પોરિસિં સાઢપોરિસિં મુઢિસહિઅં,
પચ્ચક્ષ્માઈ (પચ્ચક્ષ્મામિ), ઉગ્ગેસૂરે ચઉવ્વિહંપિ આહારં
અસણં, પાણં, ખાઈમં, સાઈમં, અન્નત્થણાભોગેણં સહસાગારેણં,
પચ્છન્નકાલેણં, દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં, મહત્તરાગારેણં,
સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરઈ. (વોસિરામિ)

આયંબિલ નિવિ - એકાસણુ - બિયાસણું

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં, પોરિસિં, સાઢપોરિસિં,
મુઢિસહિઅં, પચ્ચક્ષ્માઈ (પચ્ચક્ષ્મામિ), ઉગ્ગેસૂરે ચઉવ્વિહંપિ
આહારં, અસણં, પાણં, ખાઈમં, સાઈમં, અન્નત્થણાભોગેણં,
સહસાગારેણં પચ્છન્નકાલેણં, દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં,
મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, આયંબિલં
નિવ્વિગઈઅં વિગઈઓ પચ્ચક્ષ્માઈ (પચ્ચક્ષ્મામિ),
અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, લેવાલેવેણં, ગિહત્થસંસદ્ધેણં

ઉક્ષિત - વિવેગેણં, પડુચ્ય મક્ષિએણં પારિક્ષવાણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, બિયાસણં, એકાસણં, પચ્ચક્ખાઈ, (પચ્ચક્ખામિ), તિવિહંપિ આહારં, અસણં, ખાઈમં, સાઈમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, સાગારિયાગારેણં, આઉંટણપસારેણં, ગુરુઅબ્ભુટ્ટાણેણં પારિક્ષા-વણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, પાણસ્સ લેવેણ વા, અલેવેણ વા, અચ્છેણ વા, બહુલેવેણ વા, સસિત્થેણ વા, અસિત્થેણ વા, વોસિરઈ (વોસિરામિ).

(સૂચના : જો બિયાસણનું પચ્ચક્ખાણ કરવું હોય તો ‘બિયાસણં’ અને આયંબિલ, નીવિ કે એકાસણાનું પચ્ચક્ખાણ કરવું હોય તો ‘આયંબિલં’, ‘નિવ્વિગઈ’ કે ‘એકાસણં’ જે તપ હોય તે પ્રમાણે પાઠ ભણવો.)

ચઉવિહાર ઉપવાસ

સૂરે ઉગ્ગએ અબ્ભત્તઠં પચ્ચક્ખાઈ (પચ્ચક્ખામિ) ચઉવ્વિહંપિ આહારં, અસણં, પાણં ખાઈમં, સાઈમં અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, પારિક્ષાવણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરઈ (વોસિરામિ).

તિવિહાર ઉપવાસ

સૂરે ઉગ્ગએ, અબ્ભત્તઠં, પચ્ચક્ખાઈ, (પચ્ચક્ખામિ) તિવિહંપિ આહારં, અસણં, ખાઈમં, સાઈમં, અન્નત્થણા ભોગેણં,

સહસાગારેણં, પારિક્ષાવણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, પાણહાર પોરિસિં, સાઢપોરિસિં, મુઢ્ઢિસહિઅં પચ્ચક્ખાઈ (પચ્ચક્ખામિ), અન્નત્થણાભોગેણં સહસાગારેણં, પચ્છન્નકાલેણં, દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિ - વત્તિયાગારેણં, પાણસ્સ લેવેણ વા, અલેવેણ વા, અચ્છેણ વા, બહુલેવેણ વા, સસિત્થેણ વા, અસિત્થેણ વા, વોસિરઈ (વોસિરામિ).

(બે ઉપવાસ માટે છઠ્ઠભત્તં, ત્રણ માટે અઢ્ઠભત્તં, ચાર માટે દસભત્તં, પાંચ માટે દ્વાદશભત્તં, આ રીતે પાઠ બોલવો.)

(એકથી વધુ ઉપવાસવાળાએ બીજા દિવસથી ‘પાણહાર’નું પચ્ચક્ખાણ લેવું ‘પાણહાર પેરિસિથી ‘વોસિરઈ’ સુધીનો પાઠ બોલવો.)

દેશાવગાસિક

દેસાવગાસિયં, ઉવભોગં, પરિભોગં, પચ્ચક્ખાઈ (પચ્ચક્ખામિ), અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરઈ (વોસિરામિ).

સાંજનાં પચ્ચક્ખાણો

પાણહાર

પાણહાર દિવસચરિમં પચ્ચક્ખાઈ (પચ્ચક્ખામિ) અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરઈ (વોસિરામિ).

તિવિહાર

દિવસચરિમં પચ્ચક્ખાઈ (પચ્ચક્ખામિ), તિવિહંપિ આહારં, અસણં, ખાઈમં, સાઈમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરઈ (વોસિરામિ). (પચ્ચક્ખાણ કરનારે ‘પચ્ચક્ખામિ’ અને ‘વોસિરામિ’ શબ્દ બોલવો.)

ચઉવિહાર

દિવસચરિમં પચ્ચક્ખાઈ (પચ્ચક્ખામિ), ચઉવ્વિહંપિ આહારં, અસણં, પાણં, ખાઈમં, સાઈમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરઈ (વોસિરામિ).

પચ્ચક્ખાણ પારવાનો વિધિ :

ખમાઠ દઈ, ઈરિયાવહી કરવી પછી ખમાઠ દઈ ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ચૈત્યવંદન કરું? ઈચ્છં, જગચિંતામણિ ચૈત્યવંદન, જંકિચિ નમુત્થુણં, જાવંતિ, ખમા, જાવંત, નમોહરત્ત, ઉવસગ્ગહરં, કહી જયવીયરાય સંપૂર્ણ કહેવા. પછી

ખમાઠ દઈ ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સજ્જાય કરું?.... ઈચ્છં, ‘ધમ્મોમંગલની પાંચ (પ) ગાથા બોલવી. પછી,

ખમાઠ દઈ ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ (પચ્ચક્ખાણ પારવા) મુહપત્તિ પડિલેહું?.... ઈચ્છં કહી, મુહપત્તિ પડિલેહવી, પછી

ખમા૦ દઈ ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ પચ્ચક્ખાણ પારું?... યથાશક્તિ, ખમા૦ દઈ ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ પચ્ચક્ખાણ પાર્યુ ?.... તહત્તિ.

^૨ઓઘા ઉપર મુઠ્ઠી વાળી જમણો હાથ સ્થાપી અંગુઠો અંદર રાખીને ૧ નવકાર ગણવો. પછી.

^૩ઉગ્ગએ સૂરે નવકારસી ^૪(પોરસી, સાઢપોરસી, સૂરે ઉગ્ગએ પુરિમઢઅવઢ) મુઢ્ઢિસહિઅં પચ્ચક્ખાણ કર્યુ ચઉવ્વિહાર

^૫આયંબિલ, (નીવી, એકાસણું, બીયાસણું) પચ્ચક્ખાણ કર્યુ તિવિહાર, પચ્ચક્ખાણ ફાસિઅં, પાલિઅં, સોહિઅં, તિરિઅં કિઢ્ઢિઅં, આરાહિઅં, જં ચ ન આરાહિઅં તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

ત્યાર બાદ ૧૭ ગાથા ગણવી.

૧. ગૃહસ્થે ‘મણહ જિણાણં’ની સજઝાય કરવી.

૨. ગૃહસ્થે ચરવળા ઉપર ૧ નવકાર ગણવો.

૩. જો ઉપવાસ તિવિહાર કર્યો હોય તો પહેલેથી માંડી તિવિહાર સુધીના બદલે નીચે પ્રમાણે બોલવું. ‘સૂરે ઉગ્ગએ ઉપવાસ કર્યો તિવિહાર, પોરસી (સાઢપોરસી, પુરિમઢ, અવઢ) મુઢ્ઢિસહિઅં પચ્ચક્ખાણ કર્યુ પાણહાર’ અને ફક્ત મુઢ્ઢિસહિઅં (હોય તો મુઢ્ઢિસહિઅં) પચ્ચક્ખાણ કર્યુ ચઉવિહાર પછી

૪. નવકારસી, પોરસી વગેરે જે કર્યુ હોય તે જ બોલવું.

૫. આયંબિલ વગેરે કર્યુ હોય તે જ બોલવું. ન કર્યુ હોય તો ન બોલવું અને જો ઠામ ચઉવિહાર કર્યુ હોય તો તિવિહારને બદલે ચઉવિહાર કહેવું. ગૃહસ્થે એક નવકાર ગણવો.

પચ્ચક્રમાણ પાર્યા પછી બોલવાની સત્તર ગાથા

- ધમ્મો મંગલમુક્કિદં, અહિંસા સંજમો તવો;
દેવા વિ તં નમંસંતિ, જસ્સ ધમ્મે સયા મણો. ૧
- જહા દુમસ્સ પક્કસુ, ભમરો આવિયઈ રસં;
ણ ય પુક્કં કિલામેઈ, સો અ પીણેઈ અપ્પયં. ૨
- એમેએ સમણા મુત્તા, જે લોએ સંતિ સાહુણો;
વિહંગમા વ પુપ્પેસુ, દાણભત્તેસણે રયા. ૩
- વયં ચ વિત્તિં લબ્ભામો ન ચ કોઈ ઉવહમ્મઈ;
આહાગડેસુ રીયંતે, પુક્કેસુ ભમરા જહા. ૪
- મહુકારસમા બુદ્ધા, જે ભવાતે અણિસ્સિયા;
નાણાપિંડરયા દંતા, તેણ વુચ્ચંતિ સાહુણો તિબેમિ. ૫
- કહં નુ કુજજા સામણં, જો કામે ન નિવારએ;
પએ પએ વિસીઅંતો, સંકપ્પસ્સ વસં ગઓ. ૬
- વત્થગંધમલંકારં, ઈત્થિઓ સયણાણિ અ;
અચ્છંદા જે ન ભુંજંતિ, ન સે ચાઈત્તિ વુચ્ચઈ. ૭
- જે અ કંતે પિએ ભોએ, લદ્ધે વિ પિટ્ઠિ કુવ્વઈ;
સાહીણે ચયઈ ભોએ, સે હુ ચાઈ ત્તિ વુચ્ચઈ. ૮
- સમાઈ પેહાઈ પરિવ્વયંતો, સિઆ મણો નિસ્સરઈ બહિદ્ધા;
ન સા મહં નોવિઅહંપિ તીસે, ઈચ્ચેવતાઓ વિણાઈજજરાગં. ૯
- આયાવયાહી, ચય સોગમલ્લં, કામે કમાહી, કમિઅં ખુ દુક્ખં;
છિંદાહિદ્દોસં, વિણાઈજજ રાગં, એવંસુહી હોહિસિસંપરાએ. ૧૦
- પક્ખંદે જલિઅં જોઈ, ધૂમકેઉં દુરાસયં;

નેચ્છંતિ વંતયં ભોતું, કુલે જાયા અગંધણો.	૧૧
ધિરત્યુ તેઽજસોકામી, જો તં જીવિયકારણા;	
વંતં ઈચ્છસિ આવેઉં, સેયં તે મરણં ભવે.	૧૨
અહં ચ ભોગરાયસ્સ, તં ચ સિ અંધગવણ્ણિણો;	
મા કુલે ગંધણા હોમો, સંજમં નિહુઓ ચર.	૧૩
જઈ તં કાહિસિ ભાવં, જા જા દિચ્છસિ નારીઓ;	
વાયાવિદ્ધુવ્વ હડો, અટ્ઠિઅપ્પા ભવિસ્સસિ.	૧૪
તીસે સો વયણં સોચ્ચા, સંજયાઈ સુભાસિયં;	
અંકુસેણ જહા નાગો, ધમ્મ સંપડિવાઈઓ.	૧૫
એવં કરંતિ સંબુદ્ધા, પંડિયા પવિઅકખણા;	
વિણિઅટ્ઠંતિ ભોગેસુ, જહા સે પુરિસુત્તમો તિભેમિ.	૧૬
સંજમે સુટ્ઠિ અપ્પાણં, વિપ્પમુક્કાણ તાઈણં;	
તેસિમેઅમણાઈનં, નિગ્ગંથાણં મહેસિણં.	૧૭

પોષધ પારવાનું સૂત્ર

સાગરચંદ્રો કામો, ચંદ્રવડિંસો સુદંસણો ધન્નો, જેસિં પોસહપડિમા, અખંડિઆ જીવિઅંતેવિ (૧) ધન્ના સલાહણિજજા, સુલસા આણંદ કામદેવા ય, જાસ પસંસઈ ભયવં દઢવ્વયતં મહાવીરો (૨)

પોસહ વિધિએ લીધો, વિધિએ પાર્યો, વિધિ કરતાં જે કોઈ અવિધિ હુઓ હોય તે સવિહુ મન વચન કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કડં, પોસહના અઢાર દોષમાં જે કોઈ પાપદોષ લાગ્યો હોય તે સવિહુ મન વચન કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કડં.

મન્નહજિણાણં (શ્રાવકનાં ૩૬ કર્તવ્ય)

મન્નહ જિણાણમાણં, મિચ્છં પરિહરહ ધરહ સમ્મત્તં, છવ્વિહ આવસ્સયમ્મિ, ઉજ્જુત્તો હોઈ પઈ દિવસં (૧) પવ્વેસુ પોસહવયં, દાણં સીલં તવો અ ભાવો અ, સજ્ઝાય નમુક્કારો, પરોવયારો અ જયણા અ (૨) જિણપૂઆ જિણથુણાણં, ગુરુથુઅ સાહમ્મિઆણ વચ્છલ્લં, વવહારસ્સ ય સુદ્ધી, રહજત્તા તિત્થજત્તા ય (૩) ઉવસમ વિવેગ સંવર, ભાસાસમિઈ છજ્જવકરૂણા ય, ધમ્મિઅજણસંસગ્ગો, કરણદમો ચરણ - પરિણામો (૪) સંઘોવરિબહુમાણો, પુત્થયલિહણં પભાવણાતિત્થે, સઘ્ઠાણ કિચ્ચમેઅં, નિચ્ચં સુગુરુવએસેણં (૫)

શ્રી શ્રમણક્રિયાના સૂત્રો

૧. શ્રી કરેમિભંતે

કરેમિ ભંતે સામાઈયં, સવ્વં સાવજ્જં જોગં પચ્ચક્ખામિ, જાવજજ્જવાએ, તિવિહં તિવિહેણં, મણેણં વાયાએ કાએણં, ન કરોમિ, ન કારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ.

૨. ઇચ્છામિ ઠામિ

ઈચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં, જો મે દેવસિઓ અઈયારો કઓ, કાઈઓ, વાઈઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજજો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો અણિચ્છિઅવ્વો, અસંભણપાઉગ્ગો નાણે દંસણે ચરિત્તે, સુએ

સામાઈએ, તિણહં ગુત્તીણં, ચઉણહં કસાયાણં. પંચણહં મહવ્વયાણં,
છણહં જીવનિકાયાણં, સત્તણહં પિંડેસણાણં, અદ્દણહં પવયણમાઉણં,
નવણહં બંભયેરગુત્તીણં, દસવિહે સમણધમ્મે, સમણાણં જોગાણં,
જં ખંડિયં જં વિરાહિયં, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કં.

ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ દેવસિઅં આલોઉં ? ઈચ્છં,
આલોએમિ જો મે દેવસિઓ અઈઆરો કઓં (બાકી ઉપર
પ્રમાણે.)

ઈચ્છામિ પરિક્કમિઉં જો મે દેવસિઓ અઈયારો કઓં
(બાકી ઉપર પ્રમાણે.)

૩. દૈવસિક અતિયાર

ઠાણે કમણે ચંકમણે, આઉટ્ટે અણાઉટ્ટે હરિયકાયસંઘટ્ટે,
બીયકાયસંઘટ્ટે, ત્રસકાયસંઘટ્ટે, થાવરકાયસંઘટ્ટે, છપ્પઈયાસંઘટ્ટે,
ઠાણાઓ ઠાણં સંકામિઆ, દેહરે ગોચરી બાહિરભૂમિ માર્ગે જાતાં
આવતાં સ્ત્રી તિર્યંચતણા સંઘટ્ટ પરિતાપ ઉપદ્રવ હુઆ, દિવસમાંહિ
ચાર વાર સજ્જાય, સાત વાર ચૈત્યવંદન કીધાં નહીં, પ્રતિલેખણા
આઘી પાછી ભણાવી, અસ્તવ્યસ્ત કીધી, આર્તધ્યાન રૌદ્રધ્યાન
ધ્યાયાં, ધર્મધ્યાન શુક્લધ્યાન ધ્યાયાં નહીં, ગોચરીતણા બેતાલીશ
દોષ ઉપજતાં જોયા નહીં. પાંચ દોષ માંડલીતણા ટાલ્યા નહી,
માત્રું અણપુંજે લીધું, અણપુંજી ભૂમિકાએ પરઠવ્યું, પરઠવતાં
અણુજાણહ જસ્સુગ્ગહો કીધો નહિ, પરઠવ્યા પૂઠે વાર ત્રણ વોસિરે
વોસિરે કીધું નહીં. દેહરા ઉપાશ્રયમાંહિ પેસતા નિસરતા નિસિહી,
આવસ્સહી કહેવી વિસારી, જિનભવને ચોરાશી આશાતના, ગુરુ
પ્રત્યે તેત્રીસ આશાતના, અનેરો જે કાંઈ દિવસ સંબંધી પાપ

દોષ લાગ્યો હોય, તે સવિ હું મન, વચન, કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

૪. રાત્રિક અતિચાર

સંથારાઉવટ્ટણકી, પરિયટ્ટણકી, આઉંટણકી પસારણકી, છપ્પઈયસંઘટ્ટણકી, (અચક્ખુવિસય હુઓ) સંથારો, ઉત્તરપટ્ટો ટાલી અધિકું ઉપગરણ વાપર્યું. શરીર અણપડિલેલું હલાવ્યું, માત્રું અણપુંજયુ લીધું, અણપુંજી ભૂમિએ પરઠવ્યું, પરઠવતા અણુજાણહ જસ્સુગ્ગહો કીધો નહીં, પરઠવ્યા પૂંઠેવાર ત્રણ વોસિરે વોસિરે કીધું નહીં, સંથારાપોરિસી ભણાવ્યા વિના સૂતા, કુસ્વપ્ન લાધ્યું, સુપનાંતર માંહિ શિયલતણી વિરાધના હુઈ, મન આહટ્ટદોહટ્ટ ચિંતવ્યું, સંકલ્પ વિકલ્પ કીધો, રાત્રિ સંબંધી જે કોઈ અતિચાર લાગ્યો હોય તે સવિ હું મન, વચન કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

૫. શ્રી શ્રમણસૂત્ર

નમો અરિહંતાણં કરેમિ ભંતે સામાઈઅં ચત્તારિ મંગલં
ઈચ્છામિ પડિક્કમિઉં જો મે દેવસિઓં ઈચ્છામિ પડિક્કમિઉં
ઈરિયાવહિઆએં

ઈચ્છામિ પડિક્કમિઉં, પગામસિજ્જાએ નિગામ સિજ્જાએ સંથારા ઉવટ્ટણાએ પરિઅટ્ટણાએ આઉંટણાએ પસારણાએ છપ્પઈય સંઘટ્ટણાએ કૂઈએ કક્કરાઈએ છીએ જંભાઈએ આમોસે સસરક્ખામોસે આઉલમાઉલાએ સોઅણવત્તિઆએ ઈત્થીવિપ્પરિઆસિઆએ દિટ્ઠિવિપ્પરિઆસિઆએ. મણવિપ્પરિઆસિઆએ પાણભોઅણવિપ્પરિઆસિઆએ જો મે

દેવસિઓ અઈયારો કઓ, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કં,

પડિક્કમામિ ગોઅરચરિઆએ ભિક્ખાચરિઆએ ઉઘાડ-
કવાડ-ઉઘાડણ્યાએ સાણા-વચ્છા-દારા-સંઘટ્ટણાએ મંડી-
પાહુડિઆએ બલિપાહુડિઆએ ઠવણાપાહુડિઆએ સંકિએ
સહસાગારિએ અણેસણાએ પાણેસણાએ પાણભોઅણાએ
બીઅભોઅણાએ હરિઅભઅણાએ પચ્છે-કમ્મિઆએ
પુરેકમ્મિઆએ અદિઢહડાએ દગસંસઢહડાએ રયસંસઢહડાએ
પારિસાડણિઆએ પારિક્કાવણિઆએ ઓહાસણભિક્ખાએ જં
ઉગ્ગમેણં ઉપ્પાયણે- સણાએ અપરિસુદ્ધં પરિગ્ગહિઅં પરિભુતં
વા જં ન પરિક્કવિઅં તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કં.

પડિક્કમામિ ચાઉક્કાલં સજ્જાયસ્સ અકરણ્યાએ, ઉભઓ કાલં
ભંડોવગરણસ્સ અપ્પડિલેહણાએ, દુપ્પડિલેહણાએ અપ્પમજ્જણાએ
દુપ્પમજ્જણાએ અઈક્કમે વઈક્કમે અઈયારે અણાચારે જો મે
દિવસિઓ અઈયારો કઓ, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કં.

પડિક્કમામિ એગવિહે અસંજમે, પડિક્કમામિ દોહિં બંધણેહિં
રાગબંધણેણં દોસબંધણેણં, પડિક્કમામિ તિહિં દંડેહિં મણદંડેણં
વયદંડેણં, કાયદંડેણં, પડિક્કમામિ તિહિં ગુત્તીહિં મણગુત્તીએ
વયગુત્તીએ કાયગુત્તીએ, પડિક્કમામિ તિહિં સલ્લેહિં માયાસલ્લેણં
નિયાણસલ્લેણં મિચ્છાદંસણસલ્લેણં, પડિક્કમામિ તિહિં ગારવેહિં
ઈડ્ઢીગારવેણં, રસગારવેણં, સાયાગારવેણં પડિક્કમામિ તિહિં
વિરાહણાહિં નાણાવિરાહણાએ, દંસણાવિરાહણાએ,
ચરિત્તવિરાહણાએ, પડિક્કમામિ ચઉહિં કસાએહિં, કોહકસાએણં
માણકસાએણં માયાકસાએણં લોભકસાએણં, પડિક્કમામિચઉહિં

સત્રાહિં આહારસત્રાએ ભયસત્રાએ મેહુણસત્રાએ પરિગ્ગહ -
 સત્રાએ, પડિક્કમામિ ચઉહિં વિકહાહિં, ઇત્થીકહાએ, ભત્તકહાએ,
 દેસકહાએ, રાય કહાએ, પડિક્કમામિ ચઉહિં ઝાણેહિં, અદ્દેણં
 ઝાણેણં, રુદ્દેણં ઝાણેણં, ધમ્મેણં ઝાણેણં, સુક્કેણં ઝાણેણં,
 પડિક્કમામિ પંચહિં કિરિઆહિં, કાઈઆએ, અહિગહરણિયાએ,
 પાઉસિઆએ પારિતાવણિઆએ, પાણાઈવાયકિરિઆએ,
 પડિક્કમામિ પંચહિં કામગુણેહિં, સદ્દેણં, રૂવેણં, રસેણં, ગંધેણં,
 ફાસેણં, પડિક્કમામિ પંચહિં મહવ્વહિં, પાણાઈવાયાઓ વેરમણં,
 મુસાવાયાઓ વેરમણં, આદિત્તાદાણાઓ વેરમણં, મેહુણાઓ
 વેરમણં, પરિગ્ગહાઓ વેરમણં, પડિક્કમામિ પંચહિં સમિઈહિં,
 ઈરિયાસમિઈએ ભાસાસમિઈએ એસણા સમિઈએ આયાણ-
 ભંડમત્ત-નિક્ખેવણા - સમિઈએ - ઉચ્ચાર - પાસવણ - ખેલજલ્લ
 -સિંઘાણપારિક્કાવણિ-આસમિઈએ, પડિક્કમામિ છહિં
 જીવનિકાએહિં, પુઠવિકાએણં આઉકાએણં તેઉકાએણં,
 વાઉકાએણં, વણસ્સઈકાએણં, તસકાએણં, પડિક્કમામિ છહિં
 લેસાહિં, કિણ્ણલેસાએ, નીલલેસાએ કાઉલેસાએ તેઉલેસાએ,
 પમ્મલેસાએ, સુક્કલેસાએ, પડિક્કમામિ સત્તહિં ભયઠાણેહિં,
 અદ્ધહિં મયઠાણેહિં, નવહિં બંભયેરગુત્તીહિં દસવિહે સમણ ધમ્મે,
 ઈગારસહિં ઉવાસગ પડિમાહિં બારસહિં ત્રિક્ખુપડિમાહિં,
 તેરસહિં કિરિઆઠાણેહિં, ચઉદસહિં ભૂઅગામેહિં, પન્નરસહિં
 પરમાહમ્મિએહિં, સોલસહિં ગાહાસોલસએહિં, સત્તરસવિહે
 અસંજમે, અઢ્ઢારસવિહે અબંભે, એગૂણવીસાએનાયજ્ઞયણેહિં,
 વીસાએ અસમાહિઠ્ઠાણેહિં, ઈક્કવીસાએસબલેહિં, બાવીસાએ

પરીસહેહિં, તેવીસાએ સુઅગડજઝયણેહિં, ચઉવીસાએ દેવેહિં,
 પણવીસાએ ભાવણાહિં, છવ્વીસાએ દસાકપ્પવવહારાણં
 ઉદ્દેસણકાલેહિં, સત્તાવીસાએ અણગારગુણેહિં, અઢાવીસાએ
 આયારપ્પકપ્પેહિં, એગૂણતીસાએ પાવસુઅપ્પસંગેહિં, તીસાએ
 મોહણીઅઠાણેહિં, ઇંગતીસાએ સિદ્ધાઈગુણેહિં, બત્તીસાએ
 જોગસંગહેહિં, તિત્તીસાએ આસાયણાએ, અરિહંતાણં
 આસાયણાએ ૧ સિદ્ધાણં આસાયણાએ. ૨ આયરિયાણં
 આસાયણાએ ૩ ઉવજઝાયાણં આસાયણાએ. ૪ સાહૂણં
 આસાયણાએ. ૫ સાહૂણીણં આસાયણાએ. ૬ સાવયાણં
 આસાયણાએ. ૭ સાવિયાણં આસાયણાએ. ૮ દેવાણં
 આસાયણાએ. ૯ દેવીણં આસાયણાએ. ૧૦ ઇહલોગસ્સ
 આસાયણાએ. ૧૧ પરલોગસ્સ આસાયણાએ. ૧૨ કેવલિ
 પન્નત્તસ્સ ધમ્મસ્સ આસાયણાએ. ૧૩ સદેવમણુઆસુરસ્સ લોગસ્સ
 આસાયણાએ. ૧૪ સવ્વપાણભૂઅ-જીવ-સત્તાણં આસાયણાએ.
 ૧૫ કાલસ્સ આસાયણાએ. ૧૬ સુઅસ્સ આસાયણાએ. ૧૭
 સુઅદેવયાએ આસાયણાએ. ૧૮ વાયણાયરિઅસ્સ આસાયણાએ.
 ૧૯ જં વાઈદ્ધં. ૨૦ વચ્ચામેલિઅં. ૨૧ હીણકૂખરં. ૨૨
 અચ્ચકૂખરં. ૨૩ પયહીણં. ૨૪ વિણયહીણં. ૨૫ ઘોસહીણં.
 ૨૬ જોગહીણં. ૨૭ સુકુદિનં ૨૮ દુકુપડિચ્છિઅં. ૨૯ અકાલે
 કઓ સજઝાઓ. ૩૦ કાલે ન કઓ સજઝાઓ. ૩૧
 અસજઝા(ઈ)એ સજઝાઈઅં. ૩૨ સજઝા(ઈ)એ ન સજઝાઈઅં.
 ૩૩ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કં.

નમો ચઉવીસાએ તિત્થયરાણં ઉસભાઈમહાવીર-
 પજજવસાણાણં, ઈણમેવ નિગ્ગંથં પાવયણં સચ્ચં અણુત્તરં,
 કેવલિઅં, પડિપુત્તં, નેઆઉઅં સંસુદ્ધં, સલ્લગત્તણં, સિદ્ધિમગ્ગં,
 મુત્તિમગ્ગં, નિજ્જાણમગ્ગં. નિવ્વાણમગ્ગં, અવિતહમ-વિસંધિ
 સવ્વ - દુક્ખપ્પહીણમગ્ગં, ઈત્થં ઠિઆ જીવા સિજ્જંતિ, બુજ્જંતિ,
 મુચ્ચંતિ, પરિનિવ્વાયંતિ, સવ્વદુક્ખાણ-મંતં કરંતિ, તં ધમ્મં
 સદ્દહામિ પત્તિઆમિ રોએમિ ફાસેમિ પાલેમિ અણુપાલેમિ, તં
 ધમ્મં સદ્દહંતો પત્તિઅંતો રોઅંતો, ફાસંતો, પાલંતો, અણુપાલંતો,
 તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપત્તસ્સ અબ્બુદ્ધિઓમિ આરાહણાએ,
 વિરઓ મિ વિરાહણાએ, અસંજમં પરિઆણામિ, સંજમં
 ઉવસંપજ્જામિ. અબંભં પરિઆણામિ બંભં ઉવસંપજ્જામિ, અકપ્પં
 પરિઆણામિ કપ્પં ઉવસંપજ્જામિ, અન્નાણં પરિઆણામિ નાણં
 ઉવસંપજ્જામિ, અકિરિઅં પરિઆણામિ કિરિઅં ઉવસંપજ્જામિ,
 મિચ્છત્તં પરિઆણામિ સમ્મત્તં ઉવસંપજ્જામિ, અબોહિં
 પરિઆણામિ બોહિં ઉવસંપજ્જામિ, અમગ્ગં પરિઆણામિ મગ્ગં
 ઉવસંપજ્જામિ, જં સંભરામિ, જં ચ ન સંભરામિ, જં પડિક્કમામિ,
 જં ચ ન પડિક્કમામિ, તસ્સ સવ્વસ્સ 'દેવસિઅસ્સ અઈઆરસ્સ
 પડિક્કમામિ,

(૧ રાઈ વખતે 'રાઈઅસ્સ' અને પક્ખી વખતે
 'પક્ખીઅસ્સ' ઈત્યાદિ બોલવું.)

સમણોહં સંજય-વિરય-પડિહય-પચ્ચક્ખાય- પાવકમ્મે,
 અનિઆણો, દિદ્ધિસંપત્તો, માયમોસવિવજ્જિઓ, અડ્ઢાઈજ્જેસુ

દીવ-સમુદ્દેસુ, પન્નરસસુ કમ્મભૂમીસુ, જાવંત કેવિ સાહુ,
રયહરણ-ગુચ્છ પડિગ્ગહ-ધારા, પંચમહવ્વયધારા અઢ્ઢારસ
સહસ્સ-સીલંગધારા અક્ખુયાયારચરિતા, તે સવ્વે સિરસા મણસા
મત્થએણ વંદામિ.

ખામેમિ સવ્વ જીવે, સવ્વે જીવા ખમંતુ મે;
મિત્તી મે સવ્વભૂએસુ વેરં મજ્જા ન કેણઈ.
એવમહં આલોઈઅ, નિદ્દિઅ ગરહિઅ દુગંછિઅં સમ્મં;
તિવિહેણ પડિક્કંતો, વંદામિ જિણેયઉવ્વીસં.

૬. પાક્ષિક અતિયાર

નાણંમિ દંસણંમિ અ, ચરણંમિ તવંમિ તહ ય વિરિયંમિ;
આયરણં આયારો, ઈય એસો પંચહા ભણિઓ.

જ્ઞાનાયાર દર્શનાયાર, ચારિત્રાયાર, તપાયાર, વીર્યાયાર,
એ પંચવિધ આયારમાંહિ અનેરો જે કોઈ અતિયાર પક્ષ
દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ
હું મન વચન કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કડં. ૧

તત્ર જ્ઞાનાયારે આઠ અતિયાર —

“કાલે વિણએ બહુમાણે, ઉવહાણે તહ અનિન્હવણે;
વંજણ અત્થ તદુભએ, અઢ્ઢવિહો નાણમાયારો.”

જ્ઞાન કાલવેલામાંહે પઢ્યો ગુણ્યો પરાવર્ત્યો નહિ, અકાલે
પઢ્યો, વિનયહીન બહુમાનહીન યોગોપધાનહીન પઢ્યો. અનેરા
કન્હે પઢ્યો અનેરો ગુરુ કહ્યો, દેવવંદણ વાંદણે પડિક્કમણે
સજ્જાય કરતાં પઢતાં ગુણતાં કૂડો અક્ષર કાને માત્રે આગલો

ઓછો ભણ્યો ગુણ્યો, સૂત્રાર્થ તદુભય કૂડાં કહ્યાં, કાજો અણઉદ્ધર્યો,
ડાંડો અણપડિલેહ્યો, વસતિ અણશોધ્યાં, અણપવેયાં, અસજ્જાઈ
અણોજ્જા કાલેવેલામાંહિ શ્રી દશવૈકાલિક પ્રમુખ સિદ્ધાંત પઢ્યો,
ગુણ્યો પરાવર્ત્યો, અવિધિએ યોગોપધાન કીધાં કરાવ્યાં.
જ્ઞાનોપગરણ પાટી, પોથી, ૧૪વણી, કવલી, નોકારવાલી, સાપડા,
સાપડી, ૨૬સ્તરી, વહી, કાગલીઆ ઝોલિઆ પ્રત્યે પગ લાગ્યો,
થુંક લાગ્યો, થુંકે કરી અક્ષર ભાંજ્યો, જ્ઞાનવંત પ્રત્યે દ્વેષ મત્સર
વહ્યો, અંતરાય અવજ્ઞા આશાતના કીધી, કુણહિ પ્રત્યે તોતડો
બોબડો દેખી હસ્યો, વિતર્ક્યો, મતિજ્ઞાન, શ્રુતજ્ઞાન, અવધિજ્ઞાન,
મનઃપર્યવજ્ઞાન, કેવલજ્ઞાન, એ પાંચે જ્ઞાનતણી અસદ્દહણા
આશાતના કીધી, જ્ઞાનાચાર વિષઈઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર ૦ ૨.

દર્શનાચારે આઠ અતિચાર —

નિસ્સંકિઅ નિક્કંખિઅ, નિવ્વિતિગિચ્છા અમૂઢદિઢ્ઠીઅ;

ઉવવૂહ ઘિરીકરણે, વચ્છલ્લ પભાવણે અદ્ધ.

દેવ, ગુરુ ધર્મતણે વિષે નિસ્સંકપણું ન કીધું. તથા એકાંત
નિશ્ચય ધર્યો નહીં, ધર્મ સંબંધીઆ ફલતણે વિષે નિસ્સંદેહ બુદ્ધિ
ધરી નહીં, સાધુ સાધ્વીતણી નિંદા જુગુપ્સા કીધી, મિથ્યાત્વીતણી
પૂજા પ્રભાવના દેખી મૂઢદૃષ્ટિપણું કીધું, સંઘમાંહિ ગુણવંતતણી

૧. પાનાના રક્ષણનું સાધન.(તે લાંબી વાંસની સળીઓ
ઉપર લુગડું સીવીને બનાવાય છે.) ૨. પાનાં રાખવાને માટે બે
પુંઠાને જોડીને કરેલું સાધન. ૩. ટીપણા આકારે લખેલા કાગળના
વીંટા.)

અનુપબૃહણ કીધી, અસ્થિરીકરણ અવાત્સલ્ય અપ્રીતિ અભક્તિ
 નિપજાવી, તથા દેવદ્રવ્ય, ગુરુદ્રવ્ય, જ્ઞાનદ્રવ્ય, સાધારણ દ્રવ્ય
 ભક્ષિત ઉપેક્ષિત પ્રજ્ઞાપરાધે વિણાસ્યો, વિણાસંતો ઉવેખ્યો, છતી
 શક્તિએ સારસંભાલ ન કીધી, ઠવણાયરિય હાથથકી પાડ્યા,
 પડિલેહવા વિસાર્યા, જિનભવનતણી ચોરાસી આશાતના,
 ગુરુપ્રત્યે તેત્રીસ આશાતના કીધી હોય, દર્શનાચાર વિષઈઓ
 અનેરો જે કોઈ અતિચાર૦ ૩.

ચારિત્રાચારે આઠ અતિચાર —

પણિહાણજોગજુતો, પંચહિં સમિઈહિં તીહિં ગુત્તીહિં;
 એસ ચરિતાયારો, અઢવિહો હોઈ નાયવ્યો.

ઈર્યાસમિતિ, ભાષાસમિતિ, એષણાસમિતિ,
 આદાનભંડમત્તનિક્ષેપણાસમિતિ, પારિષ્ઠાપનિકાસમિતિ,
 મનોગુપ્તિ, વચનગુપ્તિ, કાયગુપ્તિ એ પાંચ સમિતિ ત્રણ ગુપ્તિ
 અષ્ટપ્રવચનમાતા રૂડીપરે પાલી નહીં, સાધુતણે ધર્મે સદેવ,
 શ્રાવકતણે ધર્મે સામાયિક, પોસહ લીધે જે કાંઈ ખંડના વિરાધના
 કીધી હોય ચારિત્રાચાર વિષઈઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર૦ ૪.

વિશેષતશ્ચારિત્રાચારે તપોધનતણે ધર્મે,
 વયછક્કં કાયછક્કં, અકપ્પો ગિહિભાયણં,
 પલિઅંક-નિસિજજાએ, સિણાણં સોભવજજણં.

વ્રત ષટ્કે, પહેલે મહાવ્રતે પ્રાણાતિપાત સૂક્ષ્મ બાદર ત્રસ
 થાવર જીવતણી વિરાધના હુઈ. બીજે મહાવ્રતે ક્રોધ લોભ ભય
 હાસ્ય લગે જૂઠું બોલ્યા, ત્રીજે અદત્તાદાનવિરમણ મહાવ્રતે -
 સામીજીવાદત્તં, તિત્થયરઅદત્તં તહેવ ય ગુરુહિં;

એવમદત્તં ચઉહા, પણ્ણત્તં વીયરાએહિં.

૧ સ્વામી અદત્ત, જીવ અદત્ત, તીર્થંકર અદત્ત, ગુરુ અદત્ત, એ ચતુર્વિધ અદત્તાદાનમાંહિ જે કાંઈ અદત્ત પરિભોગવ્યું. ચોથે મહાવ્રતે—

વસહિકહ-નિસિજિજંદિય, કુડિંતરપુવ્વકીલિએ પણિએ,
અઈમાયાહાર-વિભૂસણાય નવ બંભયેર ગુત્તીઓ.

૧ એ નવવાડી સૂધી પાલી નહીં, સુણહે સ્વપ્નાંતરે દષ્ટિવિપર્યાસ હુઓ. પાંચમે મહાવ્રતે ધર્મોપગરણને વિષે ઈચ્છા મૂચ્છા ગૃહ્ણિ આસક્તિ ધરી, અધિકો ઉપગરણ વાવર્યો, પર્વ તિથિએ પડિલેહવો વિસાર્યો, છઠ્ઠે રાત્રીભોજન વિરમણ વ્રતે અસૂરો ભાત પાણી કીધો, છારોદ્ગાર આવ્યો પાત્રે *પાત્ર બંધે તકાદિકનો છાંટો લાગ્યો, ખરડ્યો રહ્યો, લેપ તેલ ઔષધાદિક તણો સંનિધિ રહ્યો. અતિમાત્રાએ આહાર લીધો, એ છએ વ્રત વિષઈઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર૦ ૬

કાયષટ્કે, ગામતણે પઈસારે નીસારે પગ પડિલેહવા વિસાર્યો
માટી મીઠું ખડી ધાવડી અરણેટો પાષાણતણી ચાતલી ઉપર પગ આવ્યો,

અપૂકાય ઁવાધારી ફૂસણા હુવા. વિહરવા ગયા, ઁઉલખો હાલ્યો, લોટો ઢોલ્યો, કાચા પાણીતણા છાંટા લાગ્યા,

તેઉકાય વીજ દીવાતણી ઉજેહી હુઈ,,

વાયુકાય ઉઘાડે મુખે બોલ્યા, મહાવાય વાજતાં(વાંતા) કપડાં કાંબલીતણા છેડા સાચવ્યા નહીં, ફુંક દીધી.

વનસ્પતિકાય નીલ ફુલ સેવાલ થડ ફલ ફૂલ વૃક્ષ શાખા

પ્રશાખાતણા સંઘટ્ટ પરંપર નિરંતર હુવા,

ત્રસકાય બેઈંદ્રી તેઈંદ્રી ચઉરિંદ્રી પંચેંદ્રી કાગ બગ ઉડાવ્યા,
ઢોર ત્રાસવ્યા, બાલક બીહરાવ્યા, ષટ્કાય વિષઈઓ અનેરો જે
કોઈ અતિયાર૦ ૭

અકલ્પનીય સિજજા વચ્ચે પાત્ર પિંડ પરિભોગવ્યો,
સિજજાતરતણો પિંડ પરિભોગવ્યો, ઉપયોગ કીધા, પાખે વિહર્યો,
ધાત્રીદોષ, ત્રસબીજસંસક્ત, પૂર્વકર્મ પશ્ચાત્કર્મ ઉદ્ગમ
ઉત્પાદનાદિ દોષ ચિંતવ્યા નહીં. ગૃહસ્થતણો ભાજન ભાંજ્યો,
ફોડ્યો, વલી પાછો આપ્યો નહીં, સૂતાં સંથારો ઉત્તરપટ્ટો ટલતો
અધિકો ઉપગરણ વાવર્યો. દેશતઃ સ્નાન કીધું, મુખે ભીનો હાથ
લગાડ્યો, સર્વતઃ સ્નાનતણી વાંચ્છા કીધી શરીરતણો મેલ
ફેડ્યો, કેશ રોમ નખ સમાર્યા, અનેરી કાંઈ રાઢાવિભૂષા કીધી
અકલ્પનીય પિંડાદિ વિષઈઓ અનેરો જે કાંઈ અતિયાર૦ ૮

આવસ્સયસજ્જાએ, પડિલેહણજ્જાણમિક્ખડભત્તકે;
આગમણે નિગ્ગમણે, ઠાણે નિસીઅણે તુઅટ્ટે. ૧.

આવશ્યક ઉભયકાલ વ્યાક્ષિપ્ત ચિત્તપણે પડિક્કમણું કીધું,
પડિક્કમણામાંહિ ઉંઘ આવી, બેઠાં પડિક્કમણું કીધું, દિવસ પ્રત્યે
ચાર વાર સજ્જાય સાત વાર ચૈત્યવંદન ન કીધાં, પડિલેહણા
આઘી પાછી ભણાવી, અસ્ત વ્યસ્ત કીધી, આર્તધ્યાન રૌદ્રધ્યાન
ધ્યાયાં, ધર્મધ્યાન શુક્લધ્યાન ધ્યાયાં નહીં, ગોચરી ગયા, બેતાલીશ
દોષ ઉપજતા ચિંતવ્યા નહીં, પાંચ દોષ માંડલીતણા ટાળ્યા નહીં,

* ઝોળી ૧. રમચી, ૨. ધોળી માટી, ૩. વરસાદની, ૪.
હોકાનું પાણી જેમા રખાય છે તે અથવા પાત્ર વેશેષ.

છતી શક્તિએ પર્વ તિથિએ ઉપવાસાદિક તપ કીધો નહિ, દેહરા
 ઉપાસરામાંહિ પેસતાં નિસીહિ, નીસરતાં આવસ્સહી કહેવી
 વિસારી, ઇચ્છામિચ્છાદિક, દશવિધ ચક્રવાલ સામાયારી સાયવી
 નહિ, ગુરુતણો વચન તહત્તિ કરી પડિવજ્યો નહિ, અપરાધ
 આવ્યાં મિચ્છામિ દુક્કડં દીધાં નહિ, સ્થાનકે રહેતાં હરિયકાય
 બીયકાય કીડીતણાં નગરાં સોધ્યાં નહીં, ઓઘો મુહપત્તિ ચોલપટ્ટો
 ઉત્સંઘટ્યા, સ્ત્રી તિર્યચતણા સંઘટ્ટ અનંતર પરંપર હુવા. વડાપ્રતે
 પસાઓ કરી, લહુંડા(લઘુ) પ્રતે ઇચ્છકાર ઇત્યાદિક વિનય
 સાચવ્યો નહિ, સાધુસામાયારી વિષઈઓ અનેરો જે કોઈ અતિયાર
 પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે
 સવિ હું મન વચન કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુક્કડં ૯

૭ પાદિક સૂત્ર

તિત્થંકરે અ તિત્થે, અતિત્થસિદ્ધે અ તિત્થસિદ્ધે અ;
 સિદ્ધે જિણે રિસી મહ-રિસી ય નાણં, ચ વંદામિ. ૧
 જે અ ઇમં ગુણરયણ-સાયરમવિરાહિગિણ તિણણસંસારા;
 તે મંગલં કરિત્તા, અહમવિ આરાહણાભિમુહો. ૨
 મમ મંગલમરિહંતા, સિદ્ધા સાહૂ સુયં ચ ધમ્મો અ;
 ખંતી ગુત્તી મુત્તી, અજજવયા મદ્દવં ચેવ. ૩
 લોઅમ્મિ સંજયા જં, કરિંતિ પરમરિસિદ્ધેસિઅમુઆરં;
 અહમવિ ઉવઢ્ઠિઓ તં, મહવ્વય-ઉચ્ચારણં કાઉ. ૪

સે કિં તં મહવ્વય-ઉચ્ચારણા ? મહવ્વયઉચ્ચારણા
 પંચવિહા પણ્ણત્તા, રાઈ-ભોઅણવેરમણ છટ્ટા, તંજહા સવ્વાઓ

પાણાઈવાયાઓ વેરમણં ૧ સવ્વાઓ મુસાવાયાઓ વેરમણં ૨
 સવ્વાઓ અદિત્તાદાણાઓ વેરમણં ૩ સવ્વાઓ મેહુણાઓ વેરમણં
 ૪ સવ્વાઓ પરિગ્ગહાઓ વેરમણં ૫ સવ્વાઓ રાઈભોઅણાઓ
 વેરમણં. ૬

તત્થ ખલુ પઢમે ભંતે ! મહવ્વએ પાણાઈવાયાઓ વેરમણં,
 સવ્વં ભંતે ! પાણાઈવાયં પચ્ચક્ખામિ, સે સુહુમં વા બાયરં વા,
 તસં વા થાવરં વા, નેવ સયં પાણે અઈવાએજજા. નેવત્તેહિં પાણે
 અઈવાયાવિજજા, પાણે અઈવાયંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણામિ,
 જાવજજીવાએ તિવિહં તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન
 કરેમિ, ન કારવેમિ, કરંતંપિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે
 પડિક્કમામિ નિદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ.

સે પાણાઈવાએ ચઉવ્વિહે પન્નતે, તં જહા-દવ્વઓ-ખિત્તઓ
 કાલઓ ભાવઓ, દવ્વઓ ણં પાણાઈવાએ છસુજીવનિકાએસુ,
 ખિત્તઓ ણં પાણાઈવાએ સવ્વલોએ, કાલઓ ણં પાણાઈવાએ
 દિઆ વા રાઓ વા, ભાવઓ ણં પાણાઈવાએ રાગેણ વા દોસેણ વા,

જંમએ ઈમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ અહિંસાલક્ખણસ્સ
 સચ્ચાહિટ્ઠિઅસ્સ વિણાયમૂલસ્સ ખંતિપ્પહાણસ્સ
 અહિરણણસોવન્નિઅસ્સ ઉવસમપભવસ્સ નવબંભયેરગુત્તસ્સ
 અપયમાણસ્સ ભિક્ખાવિત્તિઅસ્સ કુક્ખીસંબલસ્સ
 નિરગ્ગિસરણસ્સ સંપક્ખાલિઅસ્સ ચત્તદોસસ્સ ગુણગ્ગાહિઅસ્સ
 નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વિત્તિલક્ખણસ્સ પંચમહવ્વયજુત્તસ્સ
 અસંનિહિસંચયસ્સ અવિસંવાઈઅસ્સ સંસારપાર ગામિઅસ્સ
 નિવ્વાણગમણપજજવસાણફલસ્સ, પુવ્વિં અન્નાણયાએ

અસવણયાએ અબોહિ(આ)એ અણભિગમેણં અભિગમેણ વા
 પમાએણં રાગદોસ પડિબદ્ધયાએ બાલયાએ મોહયાએ મંદયાએ
 કિડયાએ તિગારવગરુ(અ) યાએ ચઉક્કસાઓવગએણં
 પંચિંદિઓ વસદ્દેણં પડુપ્પન્નભારિયાએ સાયાસુક્ખમણુપાલયંતેણં
 ઇહં વા ભવે અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ પાણાઈવાઓ કઓ વા,
 કારાવિઓ વા, કીરંતો વા પરેહિં સમણુનાઓ, તં નિંદામિ
 ગરિહામિ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં, અઈઅં
 નિદામિ, પડુપ્પનં સંવરેમિ, અણાગયં પચ્ચક્ખામિ, સવ્વં
 પાણાઈવાયં, જાવજ્- જીવાએ અણિસ્સિઓ હં નેવ સયં પાણે
 અઈવાઈજજા નેવત્તેહિં પાણે અઈવાયાવિજજા પાણે અઈવાયંતે
 વિ અન્ને ન સમણુજાણિજજા(ણામિ), તં જહા અરિહંતસક્ખિઅં,
 સિદ્ધસક્ખિઅં, સાહુસક્ખિઅં, દેવસક્ખિઅં, અપ્પસક્ખિઅં, એવં
 ભવઈ ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજય-વિરય-પડિહયપચ્ચક્ખાય
 પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા, એગઓ વા પરિસાગઓ વા, સુત્તે
 વા જાગરમાણે વા, એસ ખલુ, પાણાઈવાયસ્સ વેરમણે હિએ
 સુહે ખમે નિસ્સેસિએ આણુગામિએ પારગામિએ સવ્વેસિં પાણાણં,
 સવ્વેસિં ભૂયાણં, સવ્વેસિં જીવાણં, સવ્વેસિં સત્તાણં, અદુક્ખણયાએ
 અસોયણયાએ અજૂરણયાએ અતિપ્પણયાએ અપીડણયાએ
 અપરિઆવણયાએ અણુદ્દવણયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુભાવે
 મહાપુરિસાણુચિત્તે પરમરિસિદ્ધેસિએ પસત્થે, તં દુક્ખક્ખયાએ
 કમ્મક્ખયાએ મોક્ખયાએ બોહિલાભાએ સંસારુત્તારણાએ તિ
 કટ્ટુ ઉવસંપજિજત્તા ણં વિહરામિ પઢમે ભંતે મહવ્વએ ઉવટ્ઠિઓ
 મિ સવ્વાઓ પાણાઈવાયાઓ વેરમણં. ૧

અહાવરે દોચ્ચે ભંતે ! મહવ્વએ મુસાવાયાઓ વેરમણં,
 સવ્વં ભંતે ! મુસાવાયં પચ્ચક્ખામિ સે કોહા વા ૧ લોહા વા ૨
 ભયા વા ૩ હાસા વા ૪ નેવ સયં મુસં વએજજા, નેવન્નેહિં મુસં
 વાયાવેજજા, મુસં વયંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજજીવાએ
 તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં, ન કરેમિ ન કારવેમિ,
 કરંતંપિ અન્નં ન સમણુજાણામિ તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ
 ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ. સે મુસાવાએ ચઉવ્વિહે પન્નત્તે,
 તં જહા-દવ્વઓ ૧ ખિત્તઓ ૨ કાલઓ ૩ ભાવઓ ૪ દવ્વઓણં
 મુસાવાએ સવ્વદવ્વેસુ ખિત્તઓણં મુસાવાએ લોએ વા અલોએ
 વા, કાલઓણં મુસાવાએ દિઆ વા રાઓ વા, ભાવઓણં
 મુસાવાએ રાગેણ વા દોસેણ વા, જં મએ ઈમસ્સ ધમ્મસ્સ
 કેવલિપન્નત્તસ્સ અહિંસાલક્ખણસ્સ સચ્ચાહિદ્ધિયસ્સ વિણયમૂલસ્સ
 ખંતિપ્પહાણસ્સ અહિરણ્ણસોવન્નિઅસ્સ ઉવસમપભવસ્સ
 નવબંભયેરગુત્તસ્સ અપયમાણસ્સ ભિક્ખાવિત્તિ(અ)સ્સ
 કુક્ખીસંબલસ્સ નિરગ્ગિસરણસ્સ સંપક્ખાલિઅસ્સ ચત્તદોસસ્સ
 ગુણગ્ગાહિયસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વિત્તિલક્ખણસ્સ
 પંચમહવ્વયજુત્તસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ અવિસંવાઈઅસ્સ
 સંસારપારગામિઅસ્સ નિવ્વાણગમણ-પજ્જ-વસાણફલસ્સ પુવ્વિં
 અન્નાણયાએ અસવણયાએ અબોહિ(આ)એ અણભિગમેણં
 અભિગમેણ વા પમાએણં રાગદોસપડિબદ્ધયાએ બાલયાએ
 મોહયાએ મંદયાએ કિડુયાએ તિ-ગારવગરુ(અ)યાએ
 ચઉક્કસાઓવગએણં પંચિદિઓવસદ્દેણં પડુપ્પન્નભારિયાએ
 સાયાસુક્ખમણુ-પાલયંતેણં ઈહં વા ભવે, અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ,

મુસાવાઓ ભાસિઓ વા ભાસાવિઓ વા. ભાસિજજંતો વા પરેહિં
 સમણુનાઓ, તં નિંદામિ ગરિહામિ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં
 વાયાએ, કાએણં અઈઅં નિંદામિ, પડુપત્રં સંવરેમિ, અણાગયં
 પચ્ચક્ખામિ સવ્વં મુસાવાયં, જાવજજીવાએ અણિસ્સિઓ હં નેવં
 સયં મુસં વએજજા, નેવન્નેહિં મુસં વાયાવેજજા, મુસં વયંતે વિ
 અન્ને ન સમણુજાણિજજા તં જહા અરિહંતસક્ખિઅં સિદ્ધસક્ખિઅં
 સાહુસક્ખિઅં અપ્પસક્ખિઅં, એવં ભવઈ ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી
 વા સંજય-વરય-પડિહય પચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ
 વા, એગઓ વા પરિસાગો વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા, એસ
 ખલુ મુસાવાયસ્સ વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિસ્સેસિએ
 આણુગામિએ પારગામિએ સવ્વેસિં પાણાણં સવ્વેસિં ભૂયાણં
 સવ્વેસિં જીવાણં સવ્વેસિં સત્તાણં અદુક્ખણયાએ એસોઅણયાએ
 અજૂરણયાએ અતિ પ્પણયાએ અપીડણયાએ અપરિઆવણયાએ
 અણુદ્ધવણયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુભાવે મહાપુરિસાણુચિન્ને
 પરમરિસિદ્ધેસિએ પસત્થે, તં દુક્ખક્ખયાએ કમ્મક્ખયાએ
 મોક્ખયાએ બોહિલાભાએ સંસારુત્તારણાએ ત્તિ કટ્ટુ
 ઉવસંપજિજ્જતાણં વિહરામિ, દોચ્ચે ભંતે! મહવ્વએ ઉવઢ્ઢિઓ
 મિ સવ્વાઓ મુસાવાઓ વેરમણં ૨.

અહાવરે તચ્ચે ભંતે! મહવ્વએ અદિન્નાદાણાઓ વેરમણં!
 સવ્વં ભંતે! અદિન્નાદાણં પચ્ચક્ખામિ સે ગામે વા નગરે વા,
 અરણ્ણે વા, અપ્પં વા, બહું વા, અણું વા થૂલં વા ચિત્તમંતં વા
 અચિત્તમંતં વા, નેવ સયં અદિન્નં ગિણિહજજા, નેવન્નેહિં અદિણ્ણં
 ગિણહાવિજજા, અદિણ્ણં ગિણહંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણામિ,

જાવજજવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન કરેમિ,
 ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ તસ્સ ભંતે!
 પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ. સે
 અદિન્નાદાણે ચઉવ્વિહે પત્તત્તે, તં જહા-દવ્વઓ, ખિત્તઓ, કાલઓ,
 ભાવઓ, દવ્વઓણં અદિન્નાદાણે ગહણધારણિજજેસુ દવ્વેસુ,
 ખિત્તઓ ણં અદિન્નાદાણે ગામે વા નગરે વા અરણ્ણે વા, કાલઓ
 ણં અદિન્નાદાણે દિઆ વા રાઓ વા, ભાવઓ ણં અદિન્નાદાણે
 રાગેણ વા દોસેણ વા, જં મએ ઈમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપત્તંત્તસ્સ
 અહિંસાલક્ખણસ્સ સચ્ચાહિટ્ઠિઅસ્સ વિણાયમૂલસ્સ
 ખંતિપ્પહાણસ્સ અહિરણ્ણસોવણિણઅસ્સ ઉવસમપભવસ્સ
 નવભંભયેરગુત્તસ્સ અપયમાણસ્સ ભિક્ખાવિત્તિ(અ)સ્સ
 કુક્ખીસંબલસ્સ નિરગગ્ગિ-સરણસ્સ સંપક્ખાલિઅસ્સ
 ચત્તદોસસ્સ ગુણગ્ગાહિઅસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વિત્તિલક્ખણસ્સ
 પંચમહવ્વયજુત્તસ્સ અસંનિહિ સંચયસ્સ અવિસંવાઈઅસ્સ
 સંસારપારગામિઅસ્સ નિવ્વાણગમણપજજ-વસાણફલસ્સ પુવ્વિં
 અન્નાણયાએ અસવણયાએ અબોહિ(આ)એ અણભિગમેણં
 અભિગમેણ વા પમાએણં રાગદોસપડિબદ્ધયાએ બાલયાએ
 મોહયાએ મંદયાએ કિડુયાએ તિગારવગરુયાએ
 ચઉક્કસાઓવગએણં પંચિંદિઓવસક્ટેણં પડુપ્પત્તભારિયાએ
 સાયાસુક્ખમણુ-પાલયંતેણં ઈહં વા ભવે, અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ,
 અદિન્નાદાણં-અહિઅં વા ગાહાવિઅં વા ઘિપ્પંતં વા પરેહિં
 સમણુનાયં, તં નિંદામિ ગરિહામિ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ
 કાએણં, અઈઅં નિંદામિ પડુપ્પત્તં સંવરેમિ, અણાગયં પચ્ચક્ખામિ,

સવ્વં અદિત્તાદાણં, જાવજ- જીવાએ અણિસ્સિઓ હં, નેવ સયં
 અદિત્તં ગિણ્હજજા, નેવત્તેહિં અદિત્તં ગિણ્હાવિજજા, અદિત્તં
 ગિણ્હંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણિજજા(ણામિ), તં જહા
 અરિહંતસક્ખિઅં સિદ્ધસક્ખિઅં સાહુસક્ખિઅં દેવસક્ખિઅં
 અપ્પસક્ખિઅં એવં ભવઈ ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજય-
 વિરય-પડિહય-પચ્ચક્ખાય પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા એગઓ
 વા પરિસાગો વા સુત્તે વા જાગરમાણે વા, એસ ખલુ
 અદિત્તાદાણસ્સ વેરમણે હિએ સુહે ખમે, નિસ્સેસિએ આણુગામિએ
 પારગામિએ સવ્વેસિં પાણાણં સવ્વેસિંભૂઆણં, સવ્વેસિંજીવાણં,
 સવ્વેસિંસત્તાણં અદુક્ખણયાએ અસોઅણયાએ અજૂરણયાએ.
 અતિપ્પણયાએ અપીડણયાએ અપરિઆવણયાએ
 અણુદ્દવણયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુભાવે,
 મહાપુરિસાણુચિણ્ણે પરમરિસિદ્ધેસિએ પસત્થે, તં દુક્ખક્ખયાએ
 કમ્મક્ખયાએ મુક્ખયાએ બોહિલાભાએ સંસારુત્તારણાએ તિ કટ્ટુ
 ઉવસંપજિજત્તાણં વિહરામિ તચ્ચે ભંતે! મહવ્વએ ઉવઢ્ઠિઓમિ
 સવ્વાઓ અદિત્તાદાણાઓ વેરમણં. 13।

અહાવરે ચઉત્થે ભંતે ! મહવ્વએ મેહુણાઓ વેરમાણં,
 સવ્વં ભંતે ! મેહુણં પચ્ચક્ખામિ; સે દિવ્વં વા માણુસં વા
 તિરિક્ખજોણિઅં વા; નેવ સયં મેહુણં સેવિજજા, નેવત્તેહિં
 મેહુણં સેવાવિજજા, મેહુણં સેવંતેવિ અન્ને ન સંમણુજાણામિ
 જાવજજીવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન
 કરેમિ, નકારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ
 ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ

સે મેહુણે ચઉવિહે પત્તે, તં જહા દવ્વઓ ખિત્તઓ કાલઓ
 ભાવઓ, દવ્વઓ ણં મેહુણે રુવેસુ વા રુવસહગએસુ વા,
 ખિત્તઓ ણં મેહુણે ઉઠ્ઠલોએ વા અહોલોએ વા તિરિયલોએ
 વા, કાલઓ ણં મેહુણે દિઆ વા રાઓ વા, ભાવઓ ણં મેહુણે
 રાગેણ વા દોસેણ વા, જં મએ ઈમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપણ્ણત્તસ્સ
 અહિંસાલકખણસ્સ સચ્ચાહિદ્ધિઅસ્સ વિણયમૂલસ્સ
 ખંતિપ્પહાણસ્સ અહિરત્તસોવન્નિઅસ્સ ઉવસમપભવસ્સ
 નવબંભયેરગુત્તસ્સ અપયમાણસ્સ ભિક્ખાવિત્તિ(અ)સ્સ
 કુકખીસંબલસ્સ નિરગ્ગિસરણસ્સ સંપકખાલિઅસ્સ
 ચત્તદોસસ્સ ગુણગ્ગાહિઅસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ
 નિવ્વિત્તિલકખણસ્સ પંચમહવ્વયજુત્તસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ
 અવિસંવાઈઅસ્સ સંસારપારગામિઅસ્સ નિવ્વાણગમણ-
 પજજવસાણફલસ્સ પુટ્વિં અન્નાણયાએ અસવણયાએ
 અબોહિ(આ)એ અણભિગમેણં અભિગમેણ વા પમાએણં
 રાગદોસપડિબદ્ધયાએ બાલયાએ મોહયાએ મંદયાએ કિંકયાએ
 તિગારવગરુ(અ)યાએ ચઉક્કસાઓવગએણં પંચિદિઓવસટ્ટેણં
 પુપ્પન્નભારિયાએ સાયાસુકખમણુપાલયંતેણં ઈહં વા ભવે,
 અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ મેહુણં સેવિઅં વા સેવાવિઅં વા
 સેવિજજંતં વા પરેહિં સમણુનાયં, તં નિંદામિ ગરિહામિ,
 તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં, અઈઅં નિંદામિ,
 પુપ્પન્નં સંવરેમિ, અણાગયં પરચ્ચકખામિ સવ્વં મેહુણં
 જાવજજીવાએ અણિસ્સિઓ હં નેવ સયં મેહુણં સેવિજજા,

નેવન્નેહિં મેહુણં સેવાવિજજા, મેહુણં સેવંતે વિ અન્ને ન
 સમણુજાણિજજા, તં જહા-અરિહંતસક્ખિઅં સિદ્ધસક્ખિઅં
 સાહુસક્ખિઅં, દેવસક્ખિઅં, અપ્પસક્ખિઅં એવં ભવઈ
 ભિકખૂ વા ભિકખુણી વા સંજય-વિરય-પડિહય-પચ્ચકખાય-
 પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા, એગઓ વા પરિસાગઓ વા,
 સુત્તે વા જાગરમાણે વા, એસ ખલુ મેહુણસ્સ વેરમણે હિએ
 સુહે ખમે નિસ્સે સિએ આણુગામિએ પારગામિએ સવ્વેસિં
 પાણાણં સવ્વેસિં ભૂઆણં સવ્વેસિં જીવાણં સવ્વેસિં સત્તાણં
 અદુકખણયાએ અસોઅણયાએ અજૂરણયાએ અતિપ્પણયાએ
 અપીડણયાએ અપરિઆવણયાએ અણુદ્વણયાએ મહત્થે
 મહાગુણે મહાણુભાવે મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમરિસિદ્ધેસિએ
 પસત્થે, તં દુકખકખયાએ કમ્મકખયાએ મુકખયાએ
 બોહિલાભાએ સંસારુત્તારણાએ તિ કટ્ટુ ઉવસંપજિજતાણં
 વિહરામિ, ચઉત્થે ભંતે ! મહવ્વએ ઉવઢિઓ મિ સવ્વાઓ
 મેહુણાઓ વેરમાણં. ૪

અહાવરે પંચમે ભંતે ! મહવ્વએ પરિગ્ગહાઓ વેરમણં,
 સવ્વં ભંતે ! પરિગ્ગહં પચ્ચકખામિ, સે અપ્પં વા બહું વા અણું
 વા થૂલં વા, ચિત્તમંતં વા અચિત્તમંતં વા; નેવ સયં પરિગ્ગહં
 પરિગિણિહજજા, નેવન્નેહિં પરિગ્ગહં પરિગિણહાવિજજા,
 પરિગ્ગહં પરિગિણહંતેવિ અન્ને ન સમણુજાણામિ,
 જાવજજીવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન
 કરેમિ ન કારવેમિ, કરંતંપિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે
 ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ સે

પરિગ્ગહે ચઉવ્વિહે પન્નત્તે. તં જહા દવ્વઓ ખિત્તઓ કાલઓ
 ભાવઓ દવ્વઓ ઇં પરિગ્ગહે સચિત્તાચિત્તમીસેસુ દવ્વેસુ
 ખિત્તઓ ઇં પરિગ્ગહે 'સવ્વલોએ કાલઓ ઇં પરિગ્ગહે દિઆ
 વા રાઓ (૧.લોએ વા અલોએ વા ઈતિ વા પાઠ) વા ભાવઓ
 ઇં પરિગ્ગહે અપ્પગ્ધે વા મહગ્ધે વા, રાગેણવા દોસેણવા જં
 મએ ઈમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ અહિંસાલકખણસ્સ
 સચ્ચાહિદ્ધિઅસ્સ વિણયમૂલસ્સ ખંતિપ્પહાણસ્સ
 અહિરણ્ણસોવન્નિઅસ્સ ઉવસમપભવસ્સ નવબંભયેરગુત્તસ્સ
 અપયમાણસ્સ ભિકખાવિત્તિ- (અ)સ્સ કુકખી-સંબલસ્સ
 નિરગ્ગિસરણસ્સ સંપકખાલિઅસ્સ ચત્તાદોસસ્સ
 ગુણગ્ગાહિઅસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વિત્તિલકખણસ્સ
 પંચમહવ્વયજુત્તસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ અવિસંવાઈઅસ્સ
 સંસારપારગામિઅસ્સ નિવ્વાણગમણ-પજ્જવસાણફલસ્સ
 પુવ્વિં અન્નાણયાએ અસવણયાએ અબોહિ(આ)એ
 અણભિગમેણં અભિગમેણ વા પમાએણં
 રાગદોસપડિબદ્ધયાએ બાલયાએ મોહયાએ મંદયાએ કિડયાએ
 તિગારવગરુ(અ)યાએ ચઉક્કસાઓવગએણં પંચિંદિઓવસટ્ટેણં
 પુપ્પન્નભારિયાએ સાયાસુકખમણુપાલયંતેણં ઈહં વા ભવે,
 અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ, પરિગ્ગહો ગહિઓ વા ગાહાવિઓ
 વા ઘિપ્પંતો વા પરેહિં સમણુનાઓ, તં નિંદામિ પુપ્પન્નં
 સંવરેમિ, અણાગયં પચ્ચકખામિ સવ્વં પરિગ્ગહં,
 જાવજ્જવાએ અણિસ્સિઓ હં નેવ સંય પરિગ્ગહં પરિગિણ્ણંતે
 વિ અન્ને ન સમણુજાણિજ્જ(ણામિ). તં જહા-

અરિહંતસક્ખિઅં સિદ્ધસક્ખિઅં સાહુસક્ખિઅં દેવસક્ખિઅં,
 અપ્પસક્ખિઅં એવં ભવઈ ભિકખૂ વા ભિકખુણી વા સંજય-
 વિરય-પડિહય-પચ્ચકખાય-પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા,
 એગઓ વા પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા, એસ
 ખલુ પરિગ્ગહસ્સ વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિસ્સે સિએ
 આણુગામિએ પારગામિએ સવ્વેસિં પાણાણં સવ્વેસિં ભૂઆણં
 સવ્વેસિં જીવાણં સવ્વેસિં સત્તાણં અદુકખણયાએ
 અસોઅણયાએ અજૂરણયાએ અતિપ્પણયાએ અપીડણયાએ
 અપરિઆવણયાએ અણુદ્વણયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુભાવે
 મહાપુરિસાણુચિત્તે પરમરિસિદ્ધેસિએ પસત્થે, તં દુકખકખયાએ
 કમ્મકખયાએ મુકખયાએ બોહિલાભાએ સંસારુત્તારણાએ તિ
 કટ્ટ ઉવસંપજિજ્જતાણં વિહરામિ, પંચમે ભંતે! મહવ્વએ
 ઉવઢિઓ મિ સવ્વાઓ પરિગ્ગહાઓ વેરમણં. ૫

અહાવરે છઠ્ઠે ભંતે ! વએ રાઈભોઅણાઓ વેરમણં, સવ્વં
 ભંતે ! રાઈભોઅણં પચ્ચકખામિ, સે અસણં વા પાણં વા ખાઈમં
 વા સાઈમં વા નેવ સયં રાઈ ભુંજિજ્જા, નેવન્નેહિં રાઈ
 ભુંજાવિજ્જા, રાઈ ભુંજંતે વિ અન્ને ન સમણુજ્જાણામિ,
 જાવજ્જીવાએ તિવિહં તિવિહણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન
 કરેમિ, નકારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજ્જાણામિ, તસ્સ
 ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ,
 સં રાઈભોઅણે, ચઉવ્વિહે પત્તે, તં જહા દવ્વઓ ખિત્તઓ
 કાલઓ ભાવઓ, દવ્વઓ ણં રાઈભોઅણે અસણે વા પાણે

વા ખાઈમે વા સાઈમે વા, ખિત્તઓ ણં રાઈભોઅણે
 સમયખિત્તે, કાલઓ ણં રાઈભોઅણે દિઆ વા રાઓ વા,
 ભાવઓ ણં રાઈભોઅણે તિત્તે વા કુડુએ વા કસાએ વા અંબિલે
 વા મહુરે વા લવણે વા રાગેણ વા દોસેણ વા, જં મએ ઈમસ્સ
 ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ અહિંસાલકખણસ્સ સચ્ચાહિટ્ઠિઅસ્સ
 વિણયમૂલસ્સ ખંતિપ્પહાણસ્સ અહિરણ્ણસોવન્નિઅસ્સ
 ઉવસમપભવસ્સ નવબંભયેરગુત્તસ્સ અપયમાણસ્સ
 ભિક્ખાવિત્તિ- (અ)સ્સ કુકખી-સંબલસ્સ નિરગ્ગિસરણસ્સ
 સંપકખાલિઅસ્સ ચત્તદોસસ્સ ગુણગ્ગાહિઅસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ
 નિવ્વિત્તિલકખણસ્સ પંચમહવ્વયજુત્તસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ
 અવિસંવાઈઅસ્સ સંસારપારગામિઅસ્સ નિવ્વાણગમણ-
 પજજવસાણફલસ્સ પુત્તિં અન્નાણયાએ અસવણયાએ
 અબોહિ(આ)એ અણભિગમેણં અભિગમેણ વા પમાએણં
 રાગદોસપડિબદ્ધયાએ બાલયાએ મોહયાએ મંદયાએ કિડયાએ
 તિગારવગરુ(અ)યાએ ચઉક્કસાઓવગએણં પંચિંદિઓવસટ્ટેણં
 પડુપ્પન્નભારિયાએ સાયાસુકખમણુપાલયંતેણં ઈહં વા ભવે,
 અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ, રાઈભોઅણં ભુત્તં વા, ભુંજાવિઅં
 વા, ભુંજંતં વા પરેહિં સમણુનાયં, તં નિંદામિ ગારિહામિ તિવિહં
 તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં, અઈઅં નિંદામિ, પડુપ્પન્નં
 સંવરેમિ, અણાગયં પચ્ચકખામિ સવ્વં રાઈભોઅણં,
 જાવજજીવાએ અણિસ્સિઓ હં નેવ સયં રાઈ ભુંજિજજા,
 નેવન્નેહિં રાઈ ભુંજાવિજજા રાઈ ભુંજતે વિ અન્ને ન

સમણુજાણિજજા(ણામિ) તં જહા- અરિહંતસકિખં
 સિદ્ધસકિખં સાહુસકિખં દેવસકિખં, અપ્પસકિખં
 એવં ભવઈ ભિકખૂ વા ભિકખુણી વા સંજય-વિરય-પડિહય-
 પચ્ચકખાય-પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા, એગઓ વા
 પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા, એસ ખલુ
 રાઈભોઅણસ્સ વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિસ્સેસિએ
 આણુગામિએ પારગામિએ સવ્વેસિં પાણાણં સવ્વેસિં ભૂઆણં
 સવ્વેસિં જીવાણં સવ્વેસિં સત્તાણં અદુકખણયાએ
 અસોઅણયાએ અજૂરણયાએ અતિપ્પણયાએ અપીડણયાએ
 અપરિઆવણયાએ અણુદ્વણયાએ મહત્થે મહાગુણે
 મહાણુભાવે મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમરિસિદ્ધેસિએ પસત્થે, તં
 દુકખકખયાએ કમ્મકખયાએ મુકખયાએ બોહિલાભાએ
 સંસારુત્તારણાએ તિ કટ્ટ ઉવસંપજિજ્જતાણં વિહરામિ, છઠ્ઠે ભંતે
 !વએ ઉવઢિઓમિ સવ્વાઓ રાઈભોઅણાઓ વેરમણં, ૬
 ઈચ્ચેઈઆઈ પંચમહવ્વયાઈ રાઈભોઅણવેરમણ છઠ્ઠાઈ
 અત્તહિઅઢયાએ ઉવસંપજિજ્જતાણં વિહરમિ.

અપ્પસત્થા ય જે જોગા, પરિણામા ય દારુણા;

પાણાઈવાયાસ્સ વેરમણે એસ વુત્તે અઈક્કમે. ૧

તિવ્વરાગા ય જા ભાસા, તિવ્વદોસા તહેવ ય;

મુસાવાયસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અઈક્કમે. ૨

ઉગ્ગહં સિ અજાઈત્તા, અવિદિન્ને ય ઉગ્ગહે;

અદિન્નાદાણસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અઈક્કમે. ૩

સદા રુવા રસા ગંધા-ફાસાણં પવિયારણા;	
મેહુણસ્સ વેરમણે એસ વુત્તે અઈક્કમે.	૪
ઈચ્છા મુચ્છા ય ગેહી ય, કંખા લોભે ય દારુણે;	
પરિગ્ગહસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અઈક્કમે.	૫
અઈમત્તે અ આહારે, સૂરખિત્તંમિ સંકિએ;	
રાઈભોઅણસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અઈક્કમે.	૬
દંસણનાણયરિત્તે અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે;	
પઢમં વયમણુરુક્ખે, વિરયામો પાણાઈવાયાઓ.	૭
દંસણનાણયરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે;	
બીઅં વયમણુરુક્ખે, વિરયામો મુસાવાયાઓ.	૮
દંસણનાણયરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે;	
તઈઅં વયમણુરુક્ખે, વિરયામો અદિત્તાદાણાઓ.	૯
દંસણનાણયરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે;	
ચઉત્થં વયમણુરુક્ખે, વિરયામો મેહુણાઓ.	૧૦
દંસણનાણયરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે;	
પંચમં વયમણુરુક્ખે, વિરયામો પરિગ્ગહાઓ.	૧૧
દંસણનાણયરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે;	
છઠ્ઠં વયમણુરુક્ખે, વિરયામો રાઈભોઅણાઓ.	૧૨
આલયવિહારસમિઓ, જુત્તો ગુત્તો ઠિઓ સમણધમ્મે;	
પઢમં વયમણુરુક્ખે, વિરયામો પાણાઈવાયાઓ.	૧૩
આલયવિહારસમિઓ, જુત્તો ગુત્તો ઠિઓ સમણધમ્મે;	
બીઅં વયમણુરુક્ખે, વિરયામો મુસાવાયાઓ.	૧૪

- આલયવિહારસમિઓ, જુતો ગુતો ઠિઓ સમણધમ્મે;
તઈઅં વયમણુરકખે, વિરયામો અદિન્નદાણાઓ. ૧૫
- આલયવિહારસમિઓ, જુતો ગુતો ઠિઓ સમણધમ્મે;
ચઉત્થં વયમણુરકખે, વિરયામો મેહુણાઓ. ૧૬
- આલયવિહારસમિઓ, જુતો ગુતો ઠિઓ સમણધમ્મે;
પંચમં વયમણુરકખે, વિરયામો પરિગ્ગહાઓ. ૧૭
- આલયવિહારસમિઓ, જુતો ગુતો ઠિઓ સમણધમ્મે;
છઠ્ઠં વયમણુરકખે, વિરયામો રાઈભોઅણાઓ. ૧૮
- આલયવિહારસમિઓ, જુતો ગુતો ઠિઓ સમણધમ્મે;
તિવિહેણ અપ્પમત્તો રકખામિ મહવ્વએ પંચ. ૧૯
- સાવજજજોગમેગં, મિચ્છન્તં એગમેવ અન્નાણં;
પરિવજજંતો ગુત્તો, રકખામિ મહવ્વએ પંચ. ૨૦
- અણવજજજોગમેગં, સમ્મતં એગમેવ નાણં તુ;
ઉવસંપન્નો જુત્તો, રકખામિ મહવ્વએ પંચ. ૨૧
- દો ચેવ રાગદોસે, દુન્નિ ય ઝાણાઈ અટ્ટરુદ્દાઈ;
પરિવજજંતો ગુત્તો, રકખામિ મહવ્વએ પંચ. ૨૨
- દુવિહં ચરિત્તધમ્મં, દુન્નિ ય ઝાણાઈ ધમ્મસુક્કાઈ;
ઉવસંપન્નો જુત્તો, રકખામિ મહવ્વએ પંચ. ૨૩
- કિણ્હા નીલા કાઊ, તિન્નિ ય લેસાઓ અપ્પસત્થાઓ;
પરિવજજંતો ગુત્તો, રકખામિ મહવ્વએ પંચ. ૨૪
- તેઊ પમ્હા સુક્કા, તિન્નિ ય લેસાઓ સુપ્પસત્થાઓ;
ઉવસંપન્નો જુત્તો, રકખામિ મહવ્વએ પંચ. ૨૫

મણસા મણસચ્ચવિગિ, વાયાસચ્ચેણ કરણસચ્ચેણ; તિવિહેણ વિ સચ્ચવિઓ, રકખામિ મહવ્વએ પંચ.	૨૬
ચત્તારિ ય દુહસિજજા, ચઉરો સન્ના તહા કસાયા ય; પરિવજજંતો ગુત્તો, રકખામિ મહવ્વએ પંચ.	૨૭
ચત્તારિ ય સુહસિજજા, ચઉવ્વિહં સંવરં સમાહિં ચ; ઉવસંપન્નો જુત્તો, રકખામિ મહવ્વએ પંચ.	૨૮
પંચેવ ય કામગુણે, પંચેવ ય અણહવે મહાદોસે; પરિવજજંતો ગુત્તો, રકખામિ મહવ્વએ પંચ.	૨૯
પંચિંદિયસંવરણં તહેવ પંચવિહમેવ સજ્જાયં; ઉવસંપન્નો જુત્તો, રકખામિ મહવ્વએ પંચ.	૩૦
છજજીવનિકાયવહં છપ્પિય ભાસાઉ અપ્પસત્થાઓ; પરિવજજંતો ગુત્તો, રકખામિ મહવ્વએ પંચ.	૩૧
છવ્વિહમહિંભતરયં બજ્જં પિ ય છવ્વિહં તવોકમ્મં; ઉવસંપન્નો જુત્તો, રકખામિ મહવ્વએ પંચ.	૩૨
સત્ત ય ભયઠાણાઈં સત્તવિહં ચેવ નાણવિબ્ભંગં; પરિવજજંતો ગુત્તો, રકખામિ મહવ્વએ પંચ.	૩૩
પિંડેસણ પાણેસણ, ઉગ્ગહ સત્તિક્કયા મહજ્જયાણા; ઉવસંપન્નો જુત્તો, રકખામિ મહવ્વએ પંચ.	૩૪
અઠ્ઠ ય મયઠાણાઈં, અઠ્ઠ ય કમ્માઈં તેસિં બંધં ચ; પરિવજજંતો ગુત્તો, રકખામિ મહવ્વએ પંચ.	૩૫
અઠ્ઠ ય પવયણમાયા, દિક્કા અઠ્ઠવિહનિઠ્ઠિઅઠ્ઠેહિં; ઉવસંપન્નો જુત્તો, રકખામિ મહવ્વએ પંચ.	૩૬

નવ પાવનિઆણાઈ, સંસારત્યા ય નવવિહા જીવા;
 પરિવજજંતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ. ૩૭
 નવ બંભયેરગુત્તો, દુનવવિહં બંભયેરપરિસુદ્ધં;
 ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ. ૩૮
 ઉવઘાયં ચ દસવિહં, અસંવરં તહ ય સંકિલેસં ચ;
 પરિવજજંતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ. ૩૯
 સચ્ચસમાહિક્કાણા, દસ ચેવ દસાઓ સમણધમ્મં ચ;
 ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ. ૪૦
 આસાયણં ચ સવ્વં, તિગુણં ઇક્કારસં વિવજજંતો;
 ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ. ૪૧
 એવં તિદંડવિરઓ, તિગરણસુદ્ધો તિસલ્લનીસલ્લો;
 તિવિહેણ પડિક્કંતો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ. ૪૨

ઈચ્છેઈઅં મહવ્વય-ઉચ્ચારણ થિરતં સલ્લુદ્ધરણં ધિઈબલં
 વવસાઓ સાહણકો પાવનિવારણં નિકાયણા ભાવવિસોહી
 પડાગાહરણં નિજજૂહણારાહણા ગુણાણં સંવરજોગો
 પસત્થજ્ઞાણો-વઉત્તયા જુત્તયા ય નાણે પરમકો ઉત્તમકો, એસ
 ખલુ તિત્થંકરેહિં રઈરાગદોસમહણેહિં દેસિઓ પવયણસ્સ
 સારો છજજીવનિકાયસંજમં ઉવએસિઅં તેલુક્કસક્કયં ઠાણં
 અબ્ભુવગયા. નમોત્થુ તે સિદ્ધ બુદ્ધ મુત્ત નિરય નિસ્સંગ
 માણમૂરણ ગુણરયણસાયરમણંતમપ્પમેઅ, નમોત્થુ તે
 મહઈમહાવીરવદ્ધમાણસામિસ્સ, નમોત્થુ તે અરહઓ,
 નમોત્થુ તે ભગવઓ ત્તિ કટ્ટુ, એસા ખલુ મહવ્વય-ઉચ્ચારણા

કયા. ઈચ્છામો સુત્તકિત્તણં કાઉં, નમો તેસિં ખમાસમણાણં જેહિં ઈમં વાઈઅં છવ્વિહમાવસ્સયં ભગવંતં, તં જહા સામાઈઅં ૧, ચઉવીસત્થઓ ૨, વંદણયં ૩, પડિક્કમણં ૪, કાઉસ્સગ્ગો ૫, પચ્ચકખાણં ૬, સવ્વેહિં પિ એઅમ્મિ છવ્વિહે આવસ્સએ ભગવંતે સસુત્તે સઅત્થે સગંથે સનિજ્જુત્તિએ સસંગહણિએ જે ગુણા વા ભાવા વા અરિહંતેહિં ભગવંતેહિં પણ્ણત્તા વા પરુવિઆ વા, તે ભાવે સદ્દહામો પત્તિયામો રોએમો ફાસેમો પાલેમો અણુપાલેમો, તે ભાવે સદ્દહંતેહિં પત્તિઅંતેહિં રોઅંતેહિં ફાસંતેહિં પાલંતેહિં અણુપાલંતેહિં, અંતોપકખસ્સ જં વાઈઅં પઢિઅં પરિઅટ્ઠિઅં પુચ્છિઅં અણુપેહિઅં અણુપાલિઅં તં દુક્ખકખયાએ કમ્મકખયાએ મુકખયાએ બોહિલાભાએ સંસારુત્તારણાએ ત્તિ કટ્ટ ઉવસંપજિજત્તા ણં વિહરામિ અંતોપકખસ્સ જં ન વાઈઅં, ન પઢિઅં, ન પરિઅટ્ઠિઅં, ન પુચ્છિઅં, નાણુપેહિઅં, નાણુપાલિઅં, સંતે બલે, સંતે વીરિએ સંતે પુરિસકારપરક્કમે, તસ્સ આલોએમો પડિક્કમામો નિંદામો ગરિહામો વિઉટ્ટેમો વિસોહેમો અકરણયાએ અબ્ભુટ્ઠેમો અહારિહં તવોકમ્મં પાયચ્છિત્તં પડિવજ્જામો, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કં.

નમો તેસિં ખમાસમણાણં, જેહિં ઈમં વાઈઅં અંગ બાહિરં ઉક્કાલિઅં ભગવંતં તં જહા, દસવઆલિઅં ૧, કપ્પિઆકપ્પિઅં ૨, ચુલ્લકપ્પસુઅં ૩, મહાકપ્પસુઅં ૪, ઓવાઈઅં ૫, રાયપ્પસેણિઅં ૬, જીવાભિગમો ૭, પણ્ણવણા ૮, મહાપન્નવણા ૯, નંદી ૧૦, અણુઓગદારાઈ ૧૧,

દેવિંદત્થઓ ૧૨, તંદુલવિઆલિઅં ૧૩, ચંદાવિજ્ઞયં ૧૪,
 પમાયપ્પમાયં ૧૫, પોરિસિમંડલં ૧૬, મંડલપ્પવેસો ૧૭,
 ગણિવિજ્ઞા ૧૮, વિજ્ઞાયરણવિણિચ્છઓ ૧૯,
 ઝાણવિભત્તી ૨૦, મરણવિભત્તી ૨૧, આયવિસોહિ ૨૨,
 સંલેહણાસુઅં ૨૩, વીયરાયસુઅં ૨૪, વિહારકપ્પો ૨૫,
 ચરણવિહી ૨૬, આઉર-પચ્ચકખાણં ૨૭, મહાપચ્ચકખાણં
 ૨૮, સવ્વેહિં પિ એઅમ્મિ અંહબાહિરે ઉક્કાલિએ ભગવંતે
 સસુત્તે સઅત્થે સગંથે સનિજ્જુત્તિએ સસંગહણિએ જે ગુણા
 વા ભાવા વા અરિહંતેહિં ભગવંતેહિં પત્તતા વા પરુવિઆ વા,
 તે ભાવે સદ્દહામો પત્તિઆમો રોએઓ ફાસેમો પાલેમો
 અણુપાલેમો તે ભાવે સદ્દહંતેહિં પત્તિઅંતેહિં રોઅંતેહિં ફાસંતેહિં
 પાલંતેહિં અણુપાલંતેહિં અંતોપકખસ્સ જં વાઈઅં પરિઅટ્ઠિઅં
 પુચ્છિઅં અણુપેહિઅં અણુપાલિઅં, તં દુકખકખયાએ
 કમ્મકખયાએ મુકખાએ બોહિલાભાએ સંસારુત્તારણાએ ત્તિ
 કટ્ટુ ઉવસંપજિજ્ઞતા ણં વિહરામિ અંતોપકખસ્સ જં ન વાઈઅં
 ન પઢિઅં ન પરિઅટ્ઠિઅં ન પુચ્છિઅં નાણુપેહિઅં
 નાણુપાલિઅં, સંતે બલે સંતે વીરએ સંતે પુરિસકારપરક્કમે
 તસ્સ આલોએમો પડિક્કમામો નિંદામો ગરિહામો વિઉટ્ટેમો
 વિસોહેમો અકરણયાએ અબ્બુટ્ટેમો અહારિહં તવોકમ્મં
 પાયચ્છિત્તં પડિવજ્ઞામો તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કંડં.

નમો તેસિં ખમાસમણાણં જેહિં ઈમં વાઈઅ અંગબાહિરં
 કાલિઅં ભગવંતં તં જહા-ઉત્તરજ્ઞયણાઈ ૧, દસાઓ ૨,

કપ્પો ૩, વવહારો ૪, ઇસિભાસિઆઈ ૫, નિસીહં ૬,
 મહાનિસીહં ૭, જંબૂદ્દીવપન્નત્તી ૮, સૂરપન્નત્તી ૯, ચંદપન્નત્તી
 ૧૦, દીવસાગરપન્નત્તી ૧૧, ખુડિયાવિમાણપવિભત્તી ૧૨,
 મહલ્લિઆવિમાણપવિભત્તી ૧૩, અંગયૂલિઆએ ૧૪,
 વગ્ગયૂલિઆએ ૧૫, વિવાહયૂલિઆએ ૧૬, અરુણોવવાએ
 ૧૭, વરુણોવવાએ ૧૮, ગરુલોવવાએ ૧૯, (ધરણોવવાએ)
 વેસમણોવવાએ ૨૦, વેલંધરોવવાએ ૨૧, દેવિંદોવવાએ ૨૨,
 ઉદ્ધાણસુએ ૨૩, સમુદ્ધાણસુએ ૨૪, નાગપરિઆવલિઆણં
 ૨૫, નિરિયાવલિઆણં ૨૬, કપ્પિઆણં ૨૭, કપ્પવડિંસયાણં
 ૨૮, પુષ્કિઆણં ૨૯, પુષ્કયુલિઆણં ૩૦, (વણ્ણિઆણં)
 વણ્ણિદ્દસાણં ૩૧, આસીવિસભાવણાણં ૩૨,
 દિઢિવિસભાવણાણં ૩૩, ચારણ (સુમિણ) ભાવણાણં ૩૪,
 મહાસુમિણભાવણાણં ૩૫, તેઅગ્ગિનિ-સગ્ગાણં ૩૬,
 સવ્વેહિં પિ એઅમ્મિ અંગબાહિરે કાલિએ ભગવંતે સુસત્તે
 સઅત્થે સંગથે સનિજ્જુત્તિએ સસંગહણિએ જે ગુણા વા ભાવા
 વા અરિહંતેહિં ભગવંતેહિં પન્નત્તા વા પરુવિઆ વા, તે ભાવે
 સદ્દહામો પત્તિઆમો રોએઓ ફાસેમો પાલેમો અણુપાલેમો તે
 ભાવે સદ્દહંતેહિં અંતોપકખસ્સ જં વાઈઅં પઢિઅં પરિઅટ્ઠિઅં
 પુચ્છિઅં અણુપેહિઅં અણુપાલિઅં, તં દુકખકખયાએ
 કમ્મકકયાએ મુકખયાએ બોહિલાભાએ સંસારુત્તારણાએ તિ
 કટ્ટુ ઉવસંપજિજ્જત્તા ણં વિહરામિ અંતોપકખસ્સ જં ન વાઈઅં
 ન પઠિઅં ન પરિઅટ્ઠિઅં ન પુચ્છિઅં નાણુપેહિઅં

નાણુપાલિઅં, સંતે બલે સંતે વીરિએ સંતે પુરિસકારપરક્કમે તસ્સ આલોએમો પડિક્કમામો નિંદામો ગરિહામો વિઉટ્ટેમો વિસોહેમો અકરણયાએ અબ્બુદ્દેમો અહારિહં તવોકમ્મં પાયચ્છિત્તં પડિવજ્જામો તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

નમો તેસિં ખમાસમણાણં જેહિં ઇમં વાઈઅં દુવાલસંગ ગણિપિડગં ભગવંતં, તં જહા-આયારો ૧, સૂઅગડો ૨, ઠાણં ૩, સમવાઓ ૪, વિવાહપત્તી ૫, નાયાધમ્મકહાઓ ૬, ઉવાસગદસાઓ ૭, અંતગડદસાઓ ૮, અણુત્તરોવવાઈઅદસાઓ ૯, પણહાવાગરણં ૧૦, વિવાગસુઅં ૧૧, દિઢિવાઓ ૧૨, સવ્વેહિં પિ એઅંમિ દુવાલસંગે ગણિપિડગે ભગવંતે સસુત્તે સઅત્થે સંગથે સનિજ્જુત્તિએ સસંગહણીએ જે ગુણા વા ભાવા વા અરિહંતેહિં ભગવંતેહિં પત્તતા વા પરુવિઆ વા, તે ભાવે સદ્દહામો પત્તિઆમો રોએમો ફાસેમો પાલેમો અણુપાલેમો, તે ભાવે સદ્દહંતેહિં પત્તિઅંતેહિં રોયંતેહિં ફાસંતેહિં પાલંતેહિં અણુપાલંતેહિં અતોપકખસ્સ જં વાઈઅં પઢિઅં પરિઅટ્ઠિઅં પુચ્છિઅં આણુપેહિઅં અણુપાલિઅં તં દુક્ખકખયાએ કમ્મકખયાએ ઉવસંપજિજ્જતા ણં વિહરામિ. અતોપકખસ્સ જં ન વાઈઅં ન પઢિઅં ન પરિઅટ્ઠિઅં ન પુચ્છિઅં નાણુપેહિઅં નાણુપાલિં, સંતે બલે સંતે વીરિએ સંતે પુરિસકારપરક્કમે, તસ્સ આલોએમો પડિક્કમામો નિંદામો ગરિહામો વિઉટ્ટેમો વિસોહેમો અકરણયાએ અબ્બુદ્દેમો અહારિહં તવોકમ્મં પાયચ્છિત્તં પડિવજ્જામો તસ્સ મિચ્છા મિ

કુક્કં, નમો તેસિં ખમાસમણાણં જેહિં ઈમં વાઈઅં દુવાલસંગં
ગણિપિડગં ભગવંતં તં જહા સમ્મં કાએણં ફાસંતિ પાલંતિ
પૂરંતિ તીરંતિ કિટ્ટંતિ સમ્મં આણાએ આરાહંતિ, અહં ચ
નારાહેમિ, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કં ॥ ૮ ॥

સુઅદેવયા ભગવઈ, નાણાવરણીઅકમ્મસંઘાયં;
તેસિં ખવેઉ સયયં, જેસિં સુઅસાયરે ભત્તી. ॥ ૧ ॥

૮. શ્રી પાક્કિખામણા

ઈચ્છામિ ખમાસમણો ! પિઅં ચ મે જં ભે, હકાણં તુકાણં,
અપ્પાયંકાણં, અભગ્ગજોગાણં; સુસીલાણં, સુવ્વયાણં,
સાયરિયઉવજ્જાયાણં, નાણેણં, દંસણેણં, ચરિત્તેણં, તવસા
અપ્પાણં ભાવેમાણાણં, બહુસુભેણ ભે દિવસો પોસહો,
પકખોવઈક્કંતો; અત્તો ચ ભે કલ્લાણેણં પજ્જુવક્કિઓ, સિરસા
મણસા મત્થએણ વંદામિ. ૧ (ગુરુવાક્યમ્) તુમ્મેહિં સમં.

ઈચ્છામિ ખમાસમણો ! પુટ્વિં ચેઈઆઈ વંદિત્તા,
નમંસિત્તા, તુબ્ભણ્હં પાયમૂલે વિહરમાણેણં, જે કેઈ
બહુદેવસિયા સાહુણો દિઠ્ઠા સમાણા વા વસમાણા વા
ગામાણુગામં દુઈજજમાણા વા, રાઈણિયા સંપુચ્છંતિ,
ઓમરાઈણિયા વંદંતિ. અજજયા વંદંતિ, અજ્જિયાઓ વંદંતિ,
સાવયા વંદંતિ, સાવિયાઓ વંદંતિ, અહંપિ નિસ્સલ્લો
નિક્કસાઓ ત્તિ કટ્ટુ સિરસા મણસા મત્થએણ વંદામિ. ૨
(ગુરુવાક્યમ્) અહમવિ વંદાવેમિ ચેઈઆઈ.

ઈચ્છામિ ખમાસમણો ! ઉવઢિઓહં, (અબ્બુઢિઓહં)
 તુબ્બણહં, સંતિઅં, અહાકપ્પં વા, વત્થં વા, પડિગ્ગહં વા,
 કંબલં વા, પાયપુચ્છણં વા (રયહરણં વા) અકખરં વા પયં વા
 ગાહં વા, સિલોગં વા, (સિલોગદ્ધં વા) અઢ્ઢં વા, હેઉં વા,
 પસિણં વા, વાગરણં વા, તુબ્બેહિં ચિઅત્તેણં દિનં, મએ
 અવિણએણ પડિચ્છિઅં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કં ॥૩॥
 (ગુરુવાક્યમ્) આયરિયસંતિઅં.

ઈચ્છામિ ખમાસમણો ! અહમપુવ્વાઈ, કયાઈ ચ મે,
 કિઈ-કમ્માઈ, આયારમંતરે, વિણયમંતરે, સેહિઓ
 સેહાવિઓ, સંગહિઓ, ઉવગ્ગહિઓ, સારિઓ, વારિઓ,
 ચોઈઓ, પડિચોઈઓ, ચિઅત્તા મે પડિચોયણા,
 (અબ્બુઢિઓહં) ઉવઢિઓહં, તુબ્બણહં તવતેયસિરીએ,
 ઈમાઓ ચાઉરંતસંસારકંતારાઓ, સાહટ્ટુ નિત્થરિસ્સામિ ત્તિ
 કટ્ટુ સિરસા મણસા મત્થએણ વંદામિ. ૪ (ગુરુવાક્યમ્)
 નિત્થારગપારગા હોહ.

**૯. સાધુને દૈવસિક અને રાત્રિક પ્રતિક્રમણમાં
 અતિચારની આઠ ગાથાને સ્થાનકે ગણવાની અર્થ
 સહિત એક ગાથા.**

સયણાસણાન્નપાણે, ચેઈય જઈ સિજજ કાય ઉચ્ચારે;
 સમિઈ ભાવણા ગુત્તી, વિતહાયરણે ય અઈયારો ૧
અર્થ : શયન-આસન, આહાર-પાણી, ચૈત્ય, સાધુ, વસતિ,

માત્રુ, સ્થંડિલ, સમિતિ, ભાવના અને ગુપ્તિ એ વિષયમાં જે જે વિપરીત અયોગ્ય આચરણ કર્યું હોય તે તે અતિચાર જાણવો. ૧

આ ગાથા ગણતાં તેમાં કહેલ બાબતો સંબંધી જે કાંઈ અતિચાર લાગ્યા હોય તે સાધુએ સંભારીને યાદ કરવા. સામાન્ય સાધુ કરતાં ગુરુને (આચાર્યને) અલ્પ વ્યાપાર હોવાથી ગુરુએ બે વાર આ ગાથા અર્થ સાથે વિચારવી.

૧૦. માંડલા

૧ આઘાડે આસન્ને ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિયાસે.

૨ આઘાડે આસન્ને પાસવણે અણહિયાસે.

૩ આઘાડે મજ્જે ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિયાસે.

૪ આઘાડે મજ્જે પાસવણે અણહિયાસે.

૫ આઘાડે દૂરે ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિયાસે.

૬. આઘાડે દૂરે પાસવણે અણહિયાસે.

બીજા છ માંડલામાં અણહિયાસે ને બદલે ‘અહિયાસે’ કહેવું.

ત્યાર પછી બીજા બાર માંડલામાં આઘાડે ને બદલે અણાઘાડે

કહેવું બાકી ઉપર પ્રમાણે જ કહેવું, એકંદરે ૨૪ માંડલા કરવા.

આઘાડે=આગાઢ કારણે અણહિયાસે=સહન ન થઈ શકે તો.

આસન્ને = નજીકમાં મજ્જે = વચ્ચે.

ઉચ્ચારે = વડીનીતિ. દૂર = છેટે

પાસવણે = લઘુનીતિ. અહિયાસે = સહન થઈ શકે તો.

૧૧ સંથારા પોરિસિનો વિધિ.

રાત્રે એક પહોર રાત્રિ પર્યંત સજ્જાય ધ્યાન કર્યા પછી સંથારો કરવાને અવસરે ખમા૦ ઇચ્છા૦ ‘બહુ પડિપુત્રા પોરિસિ કહી ખમાસમણ દઈ ઈરિઆવહીથી લોગસ્સ સુધી કહી, ખમા૦ ઇચ્છા૦

બહુ પડિપુત્રા પોરિસિ રાઈય સંથારએ ઠામિ’ ઇચ્છં, કહી ચઉક્કસાય૦ નમુત્થુણ૦ જાવંતિ૦ ખમા૦ જાવંત૦ નમોહર્હત્ત૦ ઉવસગ્ગહરં અને જયવીયરાય પૂરા કહી ખમા૦ ઇચ્છા૦ સંથારા વિધિ ભણવા મુહપત્તિ પડિલેહું ઇચ્છં. કહી મુહપત્તિ પડિલેહીને ‘નિસીહિ-નિસીહિ નિસીહિ નમો ખમાસમણાણં ગોયમાઈણં મહામુણીણં’ આટલો પાઠ, નવકાર તથા કરેમિભંતે-એટલું ત્રણ વાર કહે, પછી નીચેના સૂત્રો બોલવા.

અણુજાણહ જિઢિજજા, અણુજાણહ પરમગુરુ;

ગુરુગુણરયણેહિં મંડિયસરીરા;

બહુપડિપુણ્ણા પોરિસિ, રાઈયસંથારએ ઠામિ ॥૧॥

અણુજાણહ સંથારં, બાહુવહાણેણ વામપાસેણં;

કુક્કુડિપાયપસારેણ, અતરંત પમજજએ ભૂમિં ॥૨॥

સંકોઈઅ સંડાસા, ઉવ્વટ્ટંતે અ કાયપડિલેહા;

દવ્વાઈ ઉવઓગં, ઊસાસનિરંભણા લોહે ॥૩॥

જઈ મે હુજજ પમાઓ, ઈમસ્સ દેહસ્સિમાઈ રયણીએ;

આહારમુવહિદેહં, સવ્વં તિવિહેણ વોસિરિઅં ॥૪॥

ચત્તારિ મંગલં- અરિહંતા મંગલં, સિદ્ધા મંગલં,
 સાહૂ મંગલં, કેવલિપત્તો ધમ્મો મંગલં ॥૫॥
 ચત્તારિ લોગુત્તમા- અરિહંતા લોગુત્તમા, સિદ્ધા લોગુત્તમા,
 સાહૂ લોગુત્તમા, કેવલિપત્તો ધમ્મો લોગુત્તમો. ॥૬॥
 ચત્તારિ સરણં પવજ્જામિ, અરિહંતે સરણં પવજ્જામિ,
 સિદ્ધે સરણં પવજ્જામિ, સાહૂ સરણં પવજ્જામિ,
 કેવલિપત્તં ધમ્મં સરણં પવજ્જામિ. ॥૭॥
 પાણાઈવાયમલિઅં, ચોરિક્કં મેહુણં દવિણમુચ્છં;
 કોહં માણં માયં, લોભં પિજ્જં તહા દોસં ॥૮॥
 કલહં અબ્ભકખાણં, પેસુત્તં રઈઅરઈ સમાઉત્તં;
 પરપરિવાયં માયા, મોસં મિચ્છત્તસલ્લં ચ ॥૯॥
 વોસિરિસુ ઈમાઈ, મુક્ખમગ્ગસંસગ્ગવિગ્ધભૂઆઈ
 દુગ્ગઈનિબંધણાઈ, અઢારસ પાવઠાણાઈ ॥૧૦॥
 એગોડહં નત્થિ મે કોઈ, નાહમત્તસ્સ કસ્સઈ;
 એવં અદીણમણસો, અપ્પાણમણુસાસઈ ॥૧૧॥
 એગો મે સાસઓ અપ્પા, નાણદંસણસંજુઓ;
 સેસા મે બાહિરા ભાવા, સવ્વે સંજોગલકખણા ॥૧૨॥
 સંજોગમૂલા જીવેણ, પત્તા દુક્ખપરંપરા;
 તમ્હા સંજોગસંબંધં, સવ્વ તિવિહેણ વોસિરિઅં ॥૧૩॥
 અરિહંતો મહ દેવો; જાવજજીવં સુસાહુણો ગુરુણો;
 જિણપત્તં તત્તં, ઈઅ સમ્મત્તં મએ ગહિઅં ॥૧૪॥

ખમિઅ ખમાવિઅ, મઈ ખમહ સવ્વહ જીવનિકાય;
 સિદ્ધહ સાખ આલોયણહ, મુજ્જહ વઈર ન ભાવ ॥૧૫॥
 સવ્વે જીવા કમ્મવસ, ચઉદહ રાજ ભમંત;
 તે મે સવ્વ ખમાવિઆ, મુજ્જહવિ તેહ ખમંત ॥૧૬॥
 જ જં મણેણ બદ્ધં, જં જં વાએણ ભાસિઅં પાવં;
 જં જં કાએણ કયં, મિચ્છામિ દુક્કં તસ્સ ॥૧૭॥
 (તેમાં ચૌદમી ગાથા ત્રણ વાર કહેવી. પછી ત્રણ નવકાર
 ગણવા પછી છેલ્લી ત્રણ ગાથા કહેવી.)

સ્થાપનાચાર્યની પડિલેહણના બોલ.

(૧) શુદ્ધ સ્વરૂપના ધારકગુરુ. (૨) જ્ઞાનમય (૩) દર્શનમય
 (૪) ચારિત્રમય (૫) શુદ્ધ શ્રદ્ધામય (૬) શુદ્ધ પ્રરૂપણામય.
 (૭) શુદ્ધ સ્પર્શનામય. (૮) પંચાચાર પાળે (૯) પળાવે (૧૦)
 અનુમોદે (૧૧) મનગુપ્તિ (૧૨) વચનગુપ્તિ (૧૩)
 કાયગુપ્તિએ ગુપ્તા.

ચરણ સિતરી

૫	૧૦	૧૭	૧૦	૯
વયસમણધમ્મસંજમ,	વેયાવચ્ચં ચ બંભગુત્તીઓ;			
૩	૧૨	૪		
નાણાઈતિયં તવ,	કોહ-નિગ્ગહાઈ ચરણમેયં. ૧			

કરણસિત્તરી

૪	૫	૧૨	૧૨	૫
પિંડવિસોદિ	સમિઠ	ભાવણ	પડિમા	યઈદિયનિરોહો
૨૫	૩		૪	

પડિલેહણં ગુત્તીઓ, અભિગ્ગહા ચેવ કરણં તુ ૨

૧૩. મુહપત્તીના પચ્ચાસ બોલ.

૧ સૂત્ર અર્થ તત્ત્વ કરી સદ્દહું ૨. સમ્યક્ત્વ મોહનીય ૩. મિશ્ર મોહનીય ૪. મિથ્યાત્વ મોહનીય પરિહરું ૫ કામરાગ ૬ સ્નેહરાગ ૭ દષ્ટિરાગ પરિહરું ૮ સુદેવ ૯ સુગુરુ ૧૦ સુધર્મ આદરું ૧૧ કુદેવ ૧૨ કુગુરુ ૧૩ કુધર્મ પરિહરું ૧૪ જ્ઞાન ૧૫ દર્શન ૧૬ ચારિત્ર આદરું ૧૭ જ્ઞાન વિરાધના, ૧૮ દર્શન વિરાધના ૧૯ ચારિત્ર વિરાધના પરિહરું, ૨૦ મન ગુપ્તિ ૨૧ વચન ગુપ્તિ ૨૨ કાય ગુપ્તિ આદરું, ૨૩ મન દંડ ૨૪ વચન દંડ ૨૫ કાયદંડ પરિહરું ૨૬ હાસ્ય ૨૭ રતિ ૨૮ અરતિ પરિહરું ૨૯ ભય ૩૦ શોક ૩૧ દુર્ગંધા પરિહરું ૩૨ કૃષ્ણ લેશ્યા ૩૩ નીલ લેશ્યા ૩૪ કાપોત લેશ્યા પરિહરું, ૩૫ રસ ગારવ ૩૬ ઋદ્ધિગારવ ૩૭ શાતા ગારવ પરિહરું ૩૮ માયા શલ્ય ૩૯ નિયાણ શલ્ય ૪૦ મિથ્યાત્વ શલ્ય પરિહરું, ૪૧ ક્રોધ ૪૨ માન પરિહરું ૪૩ માયા ૪૪ લોભ પરિહરું ૪૫ પૃથ્વીકાય ૪૬ અપ્કાય ૪૭ તેઉકાયની રક્ષા કરું ૪૮ વાયુકાય ૪૯ વનસ્પતિકાય ૫૦ ત્રસ કાયની રક્ષા કરું.

લોચ કરાવવાની વિધિ

(લોચ પહેલાં)

ખમા૦ ઈરિ૦ ખમા૦ ઈચ્છા૦ સંદિ૦ ભગવન્ ! મુહપત્તિ પડિલેહું ? ગુરુ કહે ‘પડિલેહો’ ઈચ્છં. મુહપત્તિ પડિલેહી. (બે વાંદણાં) ખમા૦ ઈચ્છા૦ સંદિ૦ ભગવન્ લોચં સંદિસાહુ ? ગુરુ - ‘સંદિસાવેહ’ ઈચ્છં ખમા૦ ઈચ્છા૦ સંદિ૦ ભગવન્ ! લોચં કરાવશું. ગુરુ - ‘કરાવજો’ ઈચ્છં લોચ કરાવનાર નાનો હોય તો ખમા૦ ઈચ્છા૦ સંદિ૦ ભગવન્ ! ઉચ્ચાસણે સંદિસાહું ખમા૦ ઈચ્છા૦ સંદિ૦ ભગવન્ ! ઉચ્ચાસણે ઠાઉં ? ના આદેશ માગી લોચ કરાવે.

લોચ કરાવ્યા પછી

ખમા૦ ઈરિ૦ ખમા૦ ઈચ્છા૦ સંદિ૦ ભગવન્ ! ચૈત્યવંદન કરું ? ગુરુ- ‘કરેહ’ ઈચ્છં જગ ચિંતામણીનું ચૈત્યવંદન, જયવીયરાય સુધી. મુહપત્તિ પડિલેહી બે વાંદણા ખમા૦ ઈચ્છા૦ સંદિ૦ ભગવન્ ! લોચં પવેએમિ ? ગુરુ - ‘પવેહ’ ઈચ્છં ખમા૦ સંદિસહ કિં ભણામિ ? ગુરુ - વંદિતા પવેહ ઈચ્છં. ખમા૦ કેસા મે પજજુવાસિયા ઈચ્છામો અણુસદ્ધિં ગુરુ- ‘દુક્કરં’ કયં ઈંગિણી સાહિયં. શિષ્ય - ખમા૦ તુમ્હાણં પવેઈયં સંદિસહ સાહૂણં પવેએમિ ? ગુરુ - ‘પવેહ’ ઈચ્છં. ખમા૦ નવકાર ગણી. ખમા૦ તુમ્હાણં પવેઈયં સાહૂણં પવેઈયં સંદિસહ કાઉસ્સગ્ગં કરેમિ ? ગુરુ- ‘કરેહ’ ઈચ્છં ખમા૦ ઈચ્છા૦ સંદિ૦ ભગવન્ ! કેસેસુ

પજજુવાસિજજમાણેસુ જં સમ્મં ન અહિયાસિયં કુઈયં
 કક્કરાઈયં છીયં જંભાઈયં તસ્સ ઓહડાવણીયં કરેમિ
 કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્થં એક લોગસ્સ (સાગરવરગંભીરા સુધી)
 નો કાઉં પારીને લોગસ્સ, ખમાં અવિધિ આશાતના
 મિચ્છામિ દુક્કડમ્. રત્નાધિક મુનિવરોને વંદન કરવું.

છીંકનો કાઉસ્સગ્ગ

પાક્ષિક અતિયાર પહેલા છીંક આવે તો, સર્વ ફરીને કરવું,
 અતિયાર પછી છીંક આવે તો, સજ્જાય પછી ઈરિયાવહિ કરી
 ખમાં ઈચ્છાં સંભંભં! ક્ષુદ્રોપદ્રવ - ઓહડાવણત્થં કાઉસ્સગ્ગ
 કરું? (કરેહ) ઈચ્છં, કહી ક્ષુદ્રોં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્થં
 સાગરવરગંભીરા સુધી ચાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરી નીચેની
 ગાથા કહી પારવો.

સર્વે યક્ષાંબિકાદ્યા યે, વૈયાવૃત્યકરા જિને,

ક્ષુદ્રોપદ્રસંઘાતં, તે દ્રુતં દ્રાવયન્તુ ન : (૧)

પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહી આગળનો વિધિ ચાલુ કરવો (હીરં)

ભુવન દેવતાની સ્તુતિ

જ્ઞાનાદિ-ગુણ-યુતાનાં, નિત્યં સ્વાધ્યાય-સંયમ-રતાનામ્ ।
 વિદધાતુ ભુવનદેવી, શિવં-સદા સર્વ-સાધુનામ્ ॥૧॥

શ્રેત્ર દેવતાની સ્તુતિ

યસ્યા: ક્ષેત્ર સમાશ્રિત્ય, સાધુભિ: સાધ્યતે ક્રિયા ।

સા ક્ષેત્રદેવતા નિત્યં, ભૂયાન્ન: સુખદાયિની ॥૨॥

॥ શ્રી શ્રુતકેવલિ-શ્રીશય્યમ્મવસૂરિસંદેખ્યઃ॥

॥ શ્રીદશધૈકાલિકસૂત્ર-મૂલ-પાઠઃ॥

॥૧॥ દુમપુષ્પિકાધ્યાયનમ્ ॥

(અનુષ્ટુબ્વૃત્તમ)

ધમ્મો મંગલમુદ્ગિક્કં, અહિંસા સંજમો તવો॥

દેવા વિ તં નમંસંતિ, જસ્સ ધમ્મે સયા મણો ॥૧॥

જહા દુમસ્સ પુદ્ધેસુ, ભમરો આવિયઈ રસં ।

ણ ય પુદ્ધં કિલામેઈ, સો અ પીણેઈ અપ્પયં ॥૨॥

એમેએ સમણા મુત્તા, જે લોએ સંતિ સાહુણો ।

વિહંગમા વ પુદ્ધેસુ, દાણભત્તેસણે રયા ॥૩॥

વયં ચ વિત્તિં લબ્ભામો, ન ચ કોઈ ઉવહમ્મઈ ।

અહાગહેસુ રીયંતે, પુદ્ધેસુ ભમરા જહા ॥૪॥

મહુકારસમા બુદ્ધા, જે ભવંતિ અણિસ્સિયા ।

નાણાપિંડરયા દંતા, તેણ વુચ્ચંતિ સાહુણો ત્તિ બેમિ ॥૫॥

॥ ઈઈ દુમપુદ્ધિયનામં પઢમં અજ્ઞયણં સમતં ॥

॥ ૨ ॥ શ્રામણ્યપૂર્વિકાધ્યાયનમ્ ॥

કહં નુ કુજજા સામણણં, જો કામે ન નિવારએ ।

પએ પએ વિસીઅંતો, સંકપ્પસ્સ વસં ગઓ ॥ ૧ ॥

વત્થગંધમલંકારં, ઈત્થીઓ સયણાણિ અ ।

અચ્છંદા જે ન ભુંજતિ, ન સે ચાઈત્તિ વુચ્ચઈ ॥ ૨ ॥

જે અ કંતે પિએ ભોએ, લદ્ધે વિ પિટ્ઠિ કુવ્વઈ ।

સાહીણે ચયઈ ભોએ, સે હુ ચાઈ ત્તિ વુચ્ચઈ ॥ ૩ ॥

(કાવ્યમ્)

સમાઈ પેહાઈ પરિવ્વયંતો, સિઆ મણો નિસ્સરઈ બહિદ્ધા ।
ન સા મહં નોવિ અહંપિ તીસે, ઈચ્ચેવ તાઓ વિણઈજજ રાગં
આયાવયાહિ, ચય સોગમલ્લં, કામે કમાહી, કમિઅં ખુ દુક્ખં
છિંદાહિ દોસં, વિણઈજજ રાગં, એવં સુહી હોહિસિ સંપરાએ

(અનુષ્ટુબ્ધવૃત્તમ્)

પક્ખંદે જલિઅં જોઈ, ધુમકેઉં દુરાસયં ।
નેચ્છંતિ વંતયં ભોતું, કુલે જાયા અગંધણે ॥ ૬ ॥
ધિરત્થુ તેડજસોકામી, જો તં જીવિયકારણા ।
વંતં ઈચ્છસિ આવેઉં, સેયં તે મરણં ભવે ॥ ૭ ॥
અહં ચ ભોગરાયસ્સ, તં ચ સિ અંધગવણિહણો ।
મા કુલે ગંધણા હોમો, સંજમં નિહુઓ ચર ॥ ૮ ॥
જઈ તં કાહિસિ ભાવં, જા જા દિચ્છસિ નારીઓ ।
વાયાવિદ્ધુવ્વ હડો, અટ્ઠિઠઅપ્પા ભવિસ્સસિ ॥ ૯ ॥
તીસે સો વયણં સોચ્ચા, સંજયાઈ સુભાસિયં ।
અંકુસેણ જહા નાગો, ધમ્મે સંપડિવાઈઓ ॥ ૧૦ ॥
એવં કરંતિ સંબુદ્ધા, પંડિયા પવિઅક્ખણા ।
વિણિઅટ્ઠંતિ ભોગેસુ, જહા સે પુરિસુત્તમો ત્તિ બેમિ ॥ ૧૧ ॥

॥ ઈઈ સામત્તપુવ્વિયનામ બીયં અજ્જયણં સમત્તં ॥

॥ ૩ ॥ ક્ષુલ્લકાચારાધ્યયનમ્ ॥

(અનુષ્ટુબ્ધવૃત્તમ્)

સંજમે સુટ્ઠિઠઅપ્પાણં, વિપ્પમુક્કાણ તાઈણં ।

તેસિમેઅમણાઈનં, નિગંગંથાણં મહેસિણં	॥ ૧ ॥
ઉદેસિયં કીયગડં, નિયાગ-મભિહડાણિ ય ।	
રાઈભત્તે સિણાણે ય, ગંધમલ્લે ય વીયણે	॥ ૨ ॥
સંનિહી ગીહીમત્તે અ, રાયપિંડે કિમિચ્છએ ।	
સંવાહણા દંતપહોયણા અ, સંપુચ્છણા દેહપલોયણા અ ॥ ૩ ॥	
અટ્ટઠાવએ અ નાલીએ, છત્તસ્સ ય ધારણઢાએ ।	
તેગિચ્છં પાહણા પાએ, સમારંભં ચ જોઈણો	॥ ૪ ॥
સિજજાયરપિંડં ચ, આસંદિ-પલિઅંકએ ।	
ગિહંતરનિસિજજા ય, ગાયસ્સુવ્વટ્ટણાણિ ય	॥ ૫ ॥
ગિહિણો વેઆવડિયં, જા ય આજીવવત્તિયા ।	
તત્તાનિવ્વુડભોઈત્તં, આઉરસ્સરણાણિ અ	॥ ૬ ॥
મૂલએ સિંગબેરે ય, ઉચ્છુખંડે અનિવ્વુડે ।	
કંદે મૂલે ય સચ્ચિત્તે, ફલે બીએ ય આમએ	॥ ૭ ॥
સોવચ્ચલે સિંધવે લોણે, રોમાલોણે ય આમએ ।	
સામુદ્દે પંસુખારે ય, કાલાલોણે ય આમએ	॥ ૮ ॥
ધૂવણેત્તિ વમણે અ, વત્થીકમ્મ-વિરેયણે ।	
અંજણે દંતવણે અ, ગાયાબ્ભંગ-વિભૂસણે	॥ ૯ ॥
સવ્વમેયમણાઈનં, નિગંગંથાણ મહેસિણં ।	
સંજમંમિ અ જુત્તાણં, લહુભૂયવિહારિણં	॥ ૧૦ ॥
પંચાસવપરિણ્ણાયા, તિગુત્તા છસુ સંજયા ।	
પંચનિગ્ગહણા ધીરા, નિગંગંથા ઉજજુદંસિણો	॥ ૧૧ ॥
આયાવયંતિ ગિમ્હેસુ, હેમંતેસુ અવાઉડા ।	
વાસાસુ પડિસંલીણા, સંજયા સુસમાહિયા	॥ ૧૨ ॥

પરીસહ-રિઊ-દંતા, ધૂઅમોહા જિઈંદિઆ ।

સવ્વદુકખ-પ્પહીણકા, પક્કમંતિ મહેસિણો ॥ ૧૩ ॥

દુકકરાઈં કરિત્તાણં, દુસ્સહાઈં સહેતુ અ ।

કે ઈત્થ દેવલોએસુ, કેઈં સિજઝંતિ નીરયા ॥ ૧૪ ॥

ખવિત્તા પુવ્વકમ્માઈં, સંજમેણ તવેણ ય ।

સિદ્ધિમગ્ગમણુપ્પત્તા, તાઈંણો પરિનિવ્વુડે ત્તિ બેમ્મિ ॥ ૧૫ ॥

॥ ઈઈં ખુકિયાયારકહાનામં તઈંયં અજઝયણં સમત્તં ॥

॥ ૪ ॥ છજજીવણિયજ્ઞયણં ગદ્ધમ્ ॥

સુઅં મે આઉસં ! તેણં ભગવયા એવ-મક્ખાયં,

ઈહ ખલુ છજજીવણિઆનામજઝયણં સમણેણં ભગવયા

મહાવીરેણં કાસવેણં પવેઈંઆ, સુઅક્ખાયા, સુપન્નત્તા,

સેઅં મે અહિજિજઉં અજઝયણં ધમ્મપન્નત્તી ॥ ૧ ॥

કયરા ખલુ સા છજજીવણિઆ નામજઝયણં,

સમણેણં ભગવયા મહાવીરેણં,

કાસવેણં પવેઈંઆ, સુઅક્ખાયા સુપન્નત્તા,

સેઅં મે અહિજિજઉં અજઝયણં ધમ્મપન્નત્તી ॥ ૨ ॥

ઈમા ખલુ સા છજજીવણિઆ નામજઝયણં,

સમણેણં ભગવયા મહાવીરેણં

કાસવેણં પવેઈંઆ, સુઅક્ખાયા સુપન્નત્તા,

સેઅં મે અહિજિજઉં અજઝયણં ધમ્મપન્નત્તી ॥ ૩ ॥

તં જહા-પુઢવીકાઈંઆ, આઉકાઈંઆ, તેઉકાઈંઆ

વાઉકાઈંઆ, વણસ્સઈંકાઈંઆ, તસકાઈંઆ ॥ ૪ ॥

પુઢવી ચિત્તમંત-મફખાયા, અણેગ-જીવા

પુઢો-સત્તા, અન્નત્થ સત્થ-પરિણએણં ॥ ૫ ॥

આઉ ચિત્તમંતમફખાયા, અણેગજીવા

પુઢો-સત્તા, અન્નત્થ સત્થ-પરિણએણં ॥ ૬ ॥

તેઉ ચિત્તમંત-મફખાયા, અણેગજીવા

પુઢો-સત્તા, અન્નત્થ સત્થ-પરિણએણં ॥ ૭ ॥

વાઉ ચિત્તમંત-મફખાયા, અણેગજીવા

પુ ળો-સત્તા, અન્નત્થ સત્થ-પરિણએણં ॥ ૮ ॥

વણ્ણસ્સઈ ચિત્તમંત-મફખાયા, અણેગ-જીવા

પુઢો-સત્તા, અન્નત્થ સત્થ-પરિણએણં ॥ ૯ ॥

તંજહા-અગ્ગબીઆ, મૂલબીઆ, પોરબીઆ, ખંધબીઆ ।

બીઅરુહા, સંમુચ્છિમા તણલયા, વણ્ણસ્સઈકાઈઆ,

સબીઆ, ચિત્તમંત-મફખાયા અણેગજીવા,

પુઢો-સત્તા, અન્નત્થ સત્થ-પરિણએણં ॥ ૧૦ ॥

સે જે પુણ ઈમે અણેગે બહવે તસા પાણા, તં જહા-અંડયા

પોયયા જરાઉઆ રસયા સંસેઈમા સંમુચ્છિમા ઉબ્ભિઆ

ઉવવાઈઆ, જેસિં કેસિંચિ પાણાણં અભિક્કંતં

પડિક્કંતંસંકુચિઅં પસારિઅં રુઅં ભંતં તસિઅં પલાઈઅં

આગઈ-ગઈ-વિનાયા જે અ કીડપયંગા, જા ય કુંથુપિપીલિઆ,

સવ્વેબેઈદિઆ, સવ્વે તેઈદિયા, સવ્વે ચઉરિંદિઆ સવ્વે

પંચિંદિઆ, સવ્વે તિરિક્ખજોણિઆ, સવ્વે નેરઈઆ, સવ્વે

મણુઆ, સવ્વે વેવા, સવ્વે પાણા પરમાહમ્મિઆ એસો ખલુ

છઠ્ઠો જીવનિઃ ॥ ૧૦ ॥ ૧૦ ॥ ૧૦ ॥ ૧૦ ॥ ૧૦ ॥ ૧૦ ॥ ૧૦ ॥ ૧૦ ॥ ૧૦ ॥ ૧૦ ॥

ઈચ્છેસિં છણહં જીવનિકાયાણં નેવ સયં દંડં સમારંભિજજા,
 નેવત્રેહિં દંડં સમારંભાવિજજા, દંડં સમારંભંતે વિ અત્રે ન
 સમણુજાણામિ, જાવજજીવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં
 વાયાએ કાએણ ન કરેમિ ન કારવેમિ, કરંતં પિ અત્રં ન
 સમણુજાણામિ તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ
 અપ્પાણં વોસિરામિ (સૂત્ર૦ ૨)

પઢમે ભંતે ! મહવ્વએ પાણાઈવાયાઓ વેરમણં, સવ્વં
 ભંતે ! પાણાઈવાય પચ્ચકખામિ સે સુહુમં વા બાયરં વા, તસં
 વા થાવરં વા, નેવ સયં પાણે અઈવાઈજજા, નેવત્રેહિં પાણે
 અઈવાયાવિજજા, પાણે અઈવાયંતે વિ અત્રે ન સમણુજાણામિ
 જાવજજીવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન
 કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અત્રં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે
 પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ પઢમે
 ભંતે! મહવ્વએ ઉવટ્ઠિઠઓમિ સવ્વાઓ પાણાઈવાયાઓ
 વેરમણં ॥૧॥ (સૂત્ર૦ ૩)

અહાવરે દુચ્છે ભંતે! મહવ્વયએ મુસાવાયાઓ વેરમણં,
 સવ્વં ભંતે ! મુસાવાયં પચ્ચકખામિ, સે કોહા વા, લોહા વા,
 ભયા વા, હાસા વા, નેવ સયં મુસં વઈજજા, નેવડત્રેહિં મુસં
 વાયાવિજજા મુસં વયંતે વિ અત્રે ન સમણુજાણામિ,
 જાવજજીવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણ ન
 કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અત્રં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે
 ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ, દુચ્છે

ભંતે ! મહવ્વએ ઉવટ્ઠિઠઓમિ સવ્વઓ મુસાવાયાઓ વેરમણં
॥૨॥ (સૂત્ર૦ ૪)

અહાવરે તચ્ચે ભંતે ! મહવ્વએ અદિન્નાદાણાઓ વેરમણં
સવ્વં ભંતે ! અદિન્નાદાણં પચ્ચક્ખામિ, સે ગામે વા નગરે વા
રણ્ણે વા અપ્પં વા બહું વા અણુ વા થૂલં વા ચિત્તમંતં વા
અચિત્તમંતં વા નેવ સયં અદિત્તં ગિણ્ણિજ્જા, નેવન્નેહિં અદિત્તં
ગિણ્ણાવિજ્જા, અદિત્તં ગિણ્ણંતેવિ અન્ને ન સમણુજ્જાણામિ,
જાવજ્જવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણ ન
કરેમિ ન કારવેમિ કરંતંપિ અન્નં ન સમણુજ્જાણામિ, તસ્સ ભંતે
! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ, તચ્ચે
ભંતે ! મહવ્વએ ઉવટ્ઠિઠઓમિ, સવ્વાઓ અદિન્નાદાણાઓ
વેરમણં ॥૩॥ (સૂત્ર૦ ૫)

અહાવરે ચઉત્થે ભંતે ! મહવ્વએ મેહુણાઓ વેરમણં,
સવ્વં. ભંતે ! મેહુણં પચ્ચક્ખામિ, સે દિવ્વં વા માણુસં વા
તિરિક્ખજોણિઅં વા નેવ સયં મેહુણં સેવિજ્જા, નેવન્નેહિં મેહુણં
સેવાવિજ્જા, મેહુણં સેવંતે વિ અન્ને ન સમણુજ્જાણામિ,
જાવજ્જવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણ ન
કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજ્જાણામિ, તસ્સ ભંતે
! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ, ચઉત્થે
ભંતે ! મહવ્વએ ઉવટ્ઠિઠઓમિ, સવ્વાઓ મેહુણાઓ વેરમણં
॥૪॥ (સૂત્ર૦ ૬)

અહાવરે પંચમે ભંતે ! મહવ્વએ પરિગ્ગહાઓ વેરમણં,

સવ્વં ભંતે! પરિગ્ગહં પચ્ચક્ખામિ, સે અપ્પં વા બહું વા અણું
 વા થૂલં વા ચિત્તમંતં વા અચિત્તમંતં વા નેવ સયં પરિગ્ગહં
 પરિગિણ્ણિજ્જા નેવડનેહિં પરિગ્ગહં પરિગિણ્ણાવિજ્જા,
 પરિગ્ગહં પરિગિણ્ણંતે વિ અન્ને ન સમણુજ્જાણામિ
 જાવજ્જવાએ તિવિહં તિવિહંણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન
 કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજ્જાણામિ, તસ્સ
 ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ.
 પંચમે ભંતે મહવ્વએ ઉવટ્ઠિઠઓમિ, સવ્વાઓ પરિગ્ગહાઓ
 વેરમણં ॥૫૧॥ (સૂત્ર ૦ ૭)

અહાવરે છઠ્ઠે ભંતે ! વએ રાઈભોયણાઓ વેરમણં, સવ્વં
 ભંતે ! રાઈભોયણં પચ્ચક્ખામિ, સે અસણં વા પાણં વા ખાઈમં
 વા સાઈમ વા નેવ સયં રાઈ ભુંજિજ્જા, નેવડનેહિં રાઈ
 ભુજાવિજ્જા રાઈ ભુંજંતે વિ અન્ને ન સમણુજ્જાણામિ,
 જાવજ્જવાએ તિવિહં તિવિહંણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન
 કરેમિ ન કારવેમિ કરંતંપિ અન્નં ન સમણુજ્જાણામિ તસ્સ ભંતે!
 પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ. છઠ્ઠે ભંતે!
 વએ ઉવટ્ઠિઠઓમિ, સવ્વાઓ રાઈભોયણાઓ વેરમણં ॥૬॥
 (સૂત્ર ૦ ૮) ઈચ્ચેયાઈ પંચ મહવ્વયાઈ રાઈભોઅણ વેરમણ-
 છઠ્ઠાઈ અત્થહિયઢયાએ ઉવસંપજિજ્જતા ણં વિહરામિ ॥ ૧ ॥
 (સૂત્ર ૦ ૯)

સે ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજય- વિરયપડિહય
 પચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા, એગઓ વા
 પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા, સે પુઢવિં વા ભિત્તિં

વા, સિલં વા લેલું વા, સસરફખં વા કાયં સસરફખં વા વત્થં,
હત્થેણ વા પાએણ વા કટ્ઠેણ વા કિલિંયેણ વા અંગુલિઆએ
વા સિલાગાએ વા સિલાગહત્થેણ વા ન આલિહિજ્જા ન
વિલિહિજ્જા ન ઘટ્ટિજ્જા ન ભિંદિજ્જા, અન્નં ન
આલિહાવિજ્જા ન વિલિહિજ્જા ન ઘટ્ટાવિજ્જા ન
ભિંદાવિજ્જા, અન્નં આલિહંતં વા વિલિહંતં વા ઘટ્ટંતં વા ભિંદંતં
વા ન સમણુજ્જણામિ, જાવજ્જવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં
વાયાએ કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન
સમણુજ્જણામિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ
અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥ (સૂત્ર ૦ ૧૦)

સે ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજય-વિરય-પડિહય-
પચ્ચંકખાય-પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા, એગઓ વા
પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા સે ઉદગં વા ઓસં વા
હિમં મહિઅં વા કરગં વા હરિતણુગં વા સુદ્ધોદગં વા ઉદઉલ્લં
વા કાયં ઉદઉલ્લં વા વત્થં સસિણિદ્ધં વા કાયં સસિણિદ્ધ વા
વત્થં ન આમુસિજ્જા ન સંકુસિજ્જા, ન આવીલિજ્જા, ન
પવીલિજ્જા, ન અકખોડિજ્જા, ન પકખોડિજ્જા, ન
આયાવિજ્જા ન પયાવિજ્જા અન્નં ન આમુસાવિજ્જા ન
સંકુસાવિજ્જા ન આવીલાવિજ્જા પવીલાવિજ્જા, ન
અકખોડાવિજ્જા ન પકખોડાવિજ્જા, ન આયાવિજ્જા ન
પયાવિજ્જા, અન્નં આમુસંતં વા, સંકુસંતં વા, આવીલંતં વા
પવીલંતં વા, અકખોડંતં વા પકખોડંતં, વા આયાવંતં વા
પયાવંતં વા, ન સમણુજ્જણામિ જાવજ્જવાએ તિવિહં

તિવિહેણં, મણેણં વાયાએ કાએણં, ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતંપિ
અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ
ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૨ ॥ (સૂત્ર ૦ ૧૧)

સે ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજય-વિરય-પડિહય-
પચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા એગઓ વા
પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા સે અગણિં વા ઈગાલં
વા મુમ્મુરં વા અગ્ગિં વા જાલં વા અલાયં વા સુદ્ધાગણિં વા
ઉક્કં વા ન ઉંજેજજા, ન ઘટ્ટેજજા, (ન ભિંદેજજા) ન
ઉંજજાલેજજા (ન પજજાલેજજા) ન નિવ્વાવેજજા અન્નં ન
ઉંજવેજજા ન ઘટ્ટાવેજજા (ન ભિંદાવિજજા) ન ઉંજજાલાવિજજા
(ન પજજાલાવિજજા) ન નિવ્વાવિજજા, અન્નં ઉંજતં વા ઘટ્ટંતં
વા, (ભિંદંતં વા,) ઉંજજાલંતં વા, (પજજાલંતં વા) નિવ્વાવંતં
વા ન સમણુજાણામિ જાવજજીવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણ
વાયાએ કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન
સમણુજાણામિ તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ ગરિહામિ
અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥ ૩ ॥ (સૂત્ર ૦ ૧૨)

સે ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા, સંજય-વિરય-પડિહય-
પચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે, દિઆ વા, રાઓ વા, એગઓ વા,
પરિસાગઓ, વા સુત્તે વા જાગરમાણે વા સે સિએણ વા,
વિહુયણેણ વા, તાલિઅંટેણ વા, પત્તેણ વા, પત્તભંગેણ
વા, સાહાએ વા, સાહાભંગેણ વા, પિહુણેણ વા, પિહુણહત્થેણ
વા, ચેલેણ વા, ચેલકણેણ વા, હત્થેણ વા, મુહેણ વા, અપ્પણો
વા કાયં. બાહિરં વાવિ પુગ્ગલં; ન કુમેજજા, ન વીએજજા,

અનંતં ન કુમાવેજજા ન વીઆવેજજા, અનંતં કુમંતં વા વીઅંતં વા
 ન સમણુજાણામિ, જાવજજીવાએ તિવિહં તિવિહેણ મણેણં
 વાયાએ કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અનંતં ન
 સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ
 અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૪ ॥ (સૂત્ર ૦ ૧૩)

સે ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજય-વિરય-પડિહય-
 પચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે, દિઆ વા, રાઓ વા, એગઓ વા,
 પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા, જાગરમાણે વા, સે બીએસુ વા,
 બીઅપઈટ્ઠેસુ વા, રુઢેસુ વા, રુઢપઈટ્ઠેસુ વા, જાએસુ વા,
 જાયપઈટ્ઠેસુ વા, હરિએસુ વા, હરિઅપઈટ્ઠેસુ વા, છિન્નેસુ
 વા, છિગપઈટ્ઠેસુ વા, સચિત્તેસુ વા,
 સચિત્તકોલપડિનિસ્સિએસુ વા, ન ગચ્છેજજા, ન ચિટ્ઠેજજા,
 ન નિસીએજજા, ન તુઅટ્ટેજજા, અનંતં ન ગચ્છાવેજજા, ન
 ચિક્કાવેજજા, ન નિસીઆવેજજા, ન તુઅટ્ટાવેજજા, અનંતં
 ગચ્છંતં વા, ચિક્કંતં વા, નિસીયંતં વા, તુયટ્ઠંતં વા, ન
 સમણુજાણામિ, જાવજજીવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં
 વાયાએ કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ, કરંતં પિ અનંતં ન
 સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ
 અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥ (સૂત્ર ૦ ૧૪)

સે ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજય-વિરય-પડિહય-
 પચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે, દિઆ વા, રાઓ વા, એગઓ વા,
 પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા, જાગરમાણે વા, સે કીડં વા, પયંગં
 વા, કુંથું વા, પિપીલીઅં વા, હત્થંસિ વા, પાયંસિ વા, બાહુંસિ

વા, ઊરુંસિ વા, ઉદરંસિ વા, સીસંસિ વા વત્થંસિ વા,
 પડિગ્ગહંસિ વા, કંબલંસિ વા, પાયપુંછણંસિ વા, રયહરણંસિ
 વા, ગોચ્છગંસિ વા, ઉંડગંસિ વા, દંડગંસિ વા, પીઢગંસિ
 વા, ફલગંસિ વા, સેજજંસિ વા, સંથારગંસિ વા, અન્નયરંસિ વા,
 તહપ્પગારે ઉવગરણજાએ તઓ સંજયામેવ પડિલેહિઅ
 પડિલેહિઅ, પમજિજઅ પમજિજઅ એગંતમવણેજજા, નોણં
 સંઘાયમાવજજેજજા ॥ ૬ ॥ (સૂત્ર ૦ ૧૫)

(અનુષ્ટુબ્વૃત્તમ્)

અજયં ચરમાણો ઉ, પાણભૂયાઈ હિંસઈ ।
 બંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કુડુઅં ફલં ॥ ૧ ॥
 અજયં ચિટ્ઠામાણો ઉ, પાણભૂયાઈ હિંસઈ ।
 બંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કુડુઅં ફલં ॥ ૨ ॥
 અજયં આસમાણો ઉ, પાણભૂયાઈ હિંસઈ ।
 બંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કુડુઅં ફલં ॥ ૩ ॥
 અજયં સયમાણો ઉ, પાણભૂયાઈ હિંસઈ ।
 બંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કુડુઅં ફલં ॥ ૪ ॥
 અજયં ભુંજમાણો ઉ, પાણભૂયાઈ હિંસઈ ।
 બંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કુડુઅં ફલં ॥ ૫ ॥
 અજયં ભાસમાણો ઉ, પાણભૂયાઈ હિંસઈ ।
 બંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કુડુઅં ફલં ॥ ૬ ॥
 કહં ચરે ? કહં ચિટ્ઠે ? , કહમાસે ? કહં સએ ?
 કહં ભુજંતો ભાસંતો, પાવં કમ્મં ન બંધઈ ? ॥ ૭ ॥

જયં ચરે જયં ચિટ્ઠે, જયમાસે જયં સએ ।
 જયં ભુંજતો ભાસંતો, પાવં કમ્મં ન બંધઈ ॥ ૮ ॥
 સવ્વભૂય - પ્પભૂઅસ્સ, સમ્મં ભૂયાઈ પાસએ ।
 પિહિઆસવસ્સ દંતરસ, પાવં કમ્મં ન બંધઈ ॥ ૯ ॥
 પઢમં નાણં તઓ દયા, એવં ચિટ્ઠઈ સવ્વ - સંજએ ।
 અન્નાણી કિં કાહી ? કિં વા નાહીઈ છેઅ-પાવગં ? ॥ ૧૦ ॥
 સોચ્ચા જાણઈ કલ્લાણં, સોચ્ચા જાણઈ પાવગં ।
 ઉભયંપિ જાણઈ સોચ્ચા, જં (છે) સેઅં તં સમાયરે ॥ ૧૧ ॥
 જો જીવે વિ ન યાણેઈ, અજીવે વિ ન યાણઈ ।
 જીવા-જીવે અયાણંતો, કહં સો નાહીઈ સંજમં ॥ ૧૨ ॥
 જો જીવે વિ વિયાણેઈ, અજીવે વિ વિયાણઈ ।
 જીવાજીવે વિયાણંતો, સો હુ નાહીઈ સંજમં ॥ ૧૩ ॥
 જયા જીવમજીવે ય, દો વિ એએ વિયાણઈ ।
 તયા ગઈ બહુવિહં, સવ્વજીવાણ જાણઈ ॥ ૧૪ ॥
 જયા ગઈ બહુવિહં, સવ્વજીવાણ જાણઈ ।
 તયા પુણ્ણં ચ પાવં ચ, બંધં મોક્ખં ચ જાણઈ ॥ ૧૫ ॥
 જયા પુણ્ણં ચ પાવં ચ, બંધં મોક્ખં ચ જાણઈ ।
 તયા નિવ્વિંદએ ભોએ, જે દિવ્વે જે અ માણુસે ॥ ૧૬ ॥
 જયા નિવ્વિંદએ ભોએ, જે દિવ્વે જે અ માણુસે ।
 તયા ચયઈ સંજોગં, સિબ્બંતર - બાહિરં ॥ ૧૭ ॥
 જયા ચયઈ સંજોગં, સિબ્બંતર - બાહિરં ।
 તયા મુંડે ભિવત્તાણં, પવ્વઈએ અણગારિઅં ॥ ૧૮ ॥

જયા મુંડે ભવિત્તાણં પવ્વઈએ અણગારિઅં ।
 તયા સંવર મુક્કિટ્ઠં, ધમ્મં ફાસે અણુત્તરં ॥૧૯॥
 જયા સંવર મુક્કિટ્ઠં, ધમ્મં ફાસે અણુત્તરં ।
 તયા ધુણઈ કમ્મરયં, અબોહિ-કલુસં કડં ॥૨૦॥
 જયા ધુણઈ કમ્મરયં, અબોહિ-કલુસં કડં ।
 તયા સવ્વત્તગં નાણં, દંસણં ચાભિગચ્છઈ ॥૨૧॥
 જયા સવ્વત્તગં નાણં, દંસણં ચાભિગચ્છઈ ।
 તયા લોગ મલોગં ચ, જિણો જાણઈ કેવલી ॥૨૨॥
 જયા લોગ મલોગં ચ, જિણો જાણઈ કેવલી ।
 તયા જોગે નિરુંભિત્તા, સેલેસિં પડિવજ્જઈ ॥૨૩॥
 જયા જોગે નિરુંભિત્તા, સેલેસિં પડિવજ્જઈ ।
 તયા કમ્મં ખવિત્તાણં, સિદ્ધિં ગચ્છઈ નીરઓ ॥૨૪॥
 જયા કમ્મં ખવિત્તાણં, સિદ્ધિં ગચ્છઈ નીરઓ ।
 તયા લોગ - મત્થયત્થો, સિદ્ધો હવઈ સાસઓ ॥૨૫॥

આર્યાગીતિવૃત્તમ્

સુહસાયગસ્સ સમણસ્સ સાયાઉલગસ્સ નિગામસાઈસ્સ ।
 ઉચ્છોલણા પહોઅસ્સ, દુલ્લહા સુગઈ તારિસગસ્સ ॥૨૬॥
 તવોગુણ - પહાણસ્સ, ઉજ્જુમઈ - ખંતિ - સંજમ - રયસ્સ ।
 પરીસહે જિણંતસ્સ, સુલહા સુગઈ તારિસગસ્સ ॥૨૭॥
 પચ્છા વિ તે પયાયા, ખિપ્પં ગચ્છંતિ અમર ભવણાઈ ।
 જેસિં પિઓ તવો સંજમો અ, ખંતી અ બંભચેરં ચ ॥૨૮॥
 ઈચ્ચેઅં છજ્જવણિઅં, સમ્મદિટ્ઠી સયા જએ ।

દુલ્લહં લહિતુ સામન્તં, કમ્મુણા ન વિરાહેજજસિ ત્તિ બેમિ
ઈઈ ચઉત્થં છજજીવણિઆ નામજજયણં સમન્તં ॥ ૪ ॥

પંચમજજયણં પિણ્ડેસણાએ ॥ પઢમો ઉદેસઓ

સંપત્તે ભિક્ખકાલંમિ, અસંભંતો અમુચ્છિઓ ।

ઈમેણ કમજોગેણ, ભત્તપાણં ગવેસએ ॥ ૧ ॥

સે ગામે વા નગરે વા, ગોઅરગ્ગ - ગઓ મુણી ।

ચરે મંદમણ્ણવ્વિગ્ગો, અવ્વક્ખિત્તેણ ચેઅસા ॥ ૨ ॥

પુરઓ જીગમાયાએ, પેહમાણો મહિં ચરે ।

વજજંતો બીઅહરિઆઈ, પાણે અ દગમિક્કઅં ॥ ૩ ॥

ઓવાયં વિસમં ખાણું, વિજલં પરિવજજએ ।

સંકમેણ ન ગચ્છેજજા, વિજજમાણે પરક્કમે ॥ ૪ ॥

પવડંતે વ સે તત્થ, પક્ખલંતે વ સંજએ ।

હિંસેજજ પાણભૂઆઈ, તસે અદુવ થાવરે ॥ ૫ ॥

તમ્હા તેણ ન ગચ્છિજજા, સંજએ સુસમાહિએ ।

સઈ અન્નેણ મગ્ગેણ, જયમેવ પરક્કમે ॥ ૬ ॥

ઈંગાલં છારિઅં રાસિં, તુસરાસિં ચ ગોમયં ।

સસરક્ખેહિં પાએહિં, સંજઓ તં નઈક્કમે ॥ ૭ ॥

ન ચરેજજ વાસે વાસંતે, મહિમાએ વ પડંતિએ ।

મહાવાએ વ વાયંતે, તિરિચ્છ - સંપાઈમેસુ વા ॥ ૮ ॥

ન ચરેજજ વેસ - સામંતે, બંભચેર - વસાણુ (ણ) એ ।

બંભયારિસ્સ દંતસ્સ, હુજજા તત્થ વિસુત્તિઆ ॥ ૯ ॥

અણાયણે ચરંતસ્સ, સંસગ્ગીએ અભિક્ખણં ।

હુજજ વયાણં પીલા, સામન્નંમિ અ સંસઓ	॥ ૧૦ ॥
તમ્હા એઅં વિઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગંઈ વઢ્ઢણં ।	
વજજએ વેસ - સામંતં, મુણી એગંત - મસ્સિએ	॥ ૧૧ ॥
સાણં સૂયં ગાવિં, દિત્તં ગોણં હયં ગયં ।	
સંડિબ્ભં કલહં જુહં, દૂરઓ પરિવજજએ	॥ ૧૨ ॥
અણુન્નએ નાવણએ, અપ્પિહટ્ઠે અણાઉલે ।	
ઈંદિઆણિ જહાભાગં, દમઈત્તા મુણી ચરે	॥ ૧૩ ॥
દવદવસ્સ ન ગચ્છેજજા, ભાસમાણો અ ગોઅરે ।	
હસંતો નાભિગચ્છિજજા, કુલં ઉચ્ચાવયં સયા	॥ ૧૪ ॥
આલોઅં ચિગ્ગલં દારં, સંધિં દગભવગાણિ અ ।	
ચરંતો ન વિનિજજાએ, સંક ક્કાણં વિવજજએ	॥ ૧૫ ॥
રત્તો ગિહવઈણં ચ, રહસ્સા - રક્ખિ આણ ચ ।	
સંકિલેસકરં ઠાણં, દૂરઓ પિરવજજએ	॥ ૧૬ ॥
પડિકુહં કુલં ન પવિસે, મામગં પરિવજજએ ।	
અચિઅત્તં કુલં ન પવિસે, ચિઅત્તં પવિસે કુલં	॥ ૧૭ ॥
સાણી - પાવાર પિહિઅં, અપ્પણા નાવપંગુરે ।	
કવાડં નો પણોલ્લેજજા, ઓગ્ગહંસિ અજાઈઆ	॥ ૧૮ ॥
ગોઅરગ્ગ - પવિક્કો અ, વચ્ચ - મુત્તં ન ધારએ ।	
ઓગાસં ફાસુઅં નચ્ચા, અણુન્નવિઅ વોસિરે	॥ ૧૯ ॥
નીઅ - દુવારં ત્તમસં, કોઢ્ઢગં પરિવજજએ ।	
અચક્ખુવિસઓ જત્થ, પાણા દુપ્પડિલેહગા	॥ ૨૦ ॥
જત્થ પુફ્ફાઈ બીઆઈ, વિપ્પઈન્નાઈ કોઢ્ઢએ ।	

- અહુણોવલિત્તં ઉલ્લં, દઢૂણં પરિવજજએ ॥ ૨૧ ॥
 એલગં દારગં સાણં, વચ્છગં વા વિ કુઢએ ।
 ઉલ્લંધિઆ ન પવિસે, વિઉહિત્તાણ વ સંજએ ॥ ૨૨ ॥
 અસંસત્તં પલોઈજજા, નાઈદૂરાવલોઅએ ।
 ઉપ્પુલ્લં ન વિનિજજાએ, નિઅટ્ટિજજ અયંપિરો ॥ ૨૩ ॥
 અઈભૂમિં ન ગચ્છેજજા, ગોઅરગગ - ગઓ મુણી ।
 કુલસ્સ ભૂમિં જાણિત્તા, મિઅં ભૂમિં પરક્કમે ॥ ૨૪ ॥
 તત્થેવ પડિલેહિજજા, ભૂમિભાગં વિઅકખણો ।
 સિણાણસ્સ ય વચ્ચસ્સ, સંલોગં પરિવજજએ ॥ ૨૫ ॥
 દગ - મટ્ટિઅ - આયાણે, બીયાણિ હરિઆણિ અ ।
 પરિવજજંતો ચિટ્ઠિજજા, સવ્વિદિઅ-સમાહિએ ॥ ૨૬ ॥
 તત્થ સે ચિટ્ઠમાણસ્સ, આહરે પાણ - ભોઅણં ।
 અકપ્પિઅં ન ગેણ્ણિજજા, પડિગાહિજજ કપ્પિઅં ॥ ૨૭ ॥
 આહરંતી સિઆ તત્થ, પરિસાડિજજ ભોયણં ।
 દિત્તિઅં પડિઆઈકૂખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં ॥ ૨૮ ॥
 સંમદ્દમાણી પાણાણિ, બીઆણિ હરિઆણિ અ ।
 અસંજમકરિં નચ્ચા, તારિસિં પરિવજજએ ॥ ૨૯ ॥
 સાહટ્ટુ નિક્ખવિત્તાણં, સચિત્તં ઘટ્ટિઆણિ અ ।
 તહેવ સમણઢાએ, ઉદ્દગં સંપણુલ્લિઆ ॥ ૩૦ ॥
 ઓગાહઈત્તા ચલઈત્તા, આહરે પાણ - ભોઅણં ।
 દિત્તિઅં પડિઆઈકૂખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં ॥ ૩૧ ॥
 પુરેકમ્મેણ હત્થેણ, દવ્વીએ, ભાયણેણ વા ।

દિતિઅં પડિઆઈકખે ન મે કપ્પઈ તારિસં ॥ ૩૨ ॥
 (એવં) ઉદઉલ્લે સસિણિદ્ધે, સસરક્રખે મઢિઆઉસે ।
 હરિઆલે હિંગુલએ, મણોસિલા અંજણે લોણે ॥ ૩૩ ॥
 ગેરુઅ વન્નિઅ સેઢિઅ - સોરિટ્ઠિઅ પિઠ્ઠકુકુસકએ ય ।
 ઉકિકક-મસંસટ્ઠે, સંસકે ચેવ બોદ્ધવ્વે ॥ ૩૪ ॥
 અસંસટ્ઠેણ હત્થેણ, દવ્વીએ ભાયણેણ વા ।
 દિજજમાણં ન ઈચ્છિજજા, પચ્છાકમ્મં જહિં ભવે ॥ ૩૫ ॥
 સંસકેણ ય હત્થેણ, દવ્વીએ ભાયણેણ વા ।
 દિજજમાણં પડિચ્છિજજા, જં તત્થેસણિઅં ભવે ॥ ૩૬ ॥
 દુણ્હં તુ ભુંજમાણાણં, એગો તત્થ નિમંતએ ।
 દિજજમાણં ન ઈચ્છિજજા, છંદં સે પડિલેહએ ॥ ૩૭ ॥
 દુણ્હં તુ ભુંજમાણાણં, દો વિ તત્થ નિમંતએ ।
 દિજજમાણં પડિચ્છિજજા. જં તત્થેસણિઅં ભવે ॥ ૩૮ ॥
 ગુવ્વિણીએ ઉવણ્ણત્થં, વિવિહં પાણ-ભોઅણં ।
 ભુંજમાણં વિવજ્જિજજા, ભુત્તસેસં પડિચ્છએ ॥ ૩૯ ॥
 સિઆ ય સમણઢાએ, ગુવ્વિણી કાલમાસિણી ।
 ઉટ્ઠિઆ વા નિસીઈજજા, નિસન્ના વા પુણ્ણકએ ॥ ૪૦ ॥
 તં ભવે ભત્તપાણં તુ, સંજયાણ અકપ્પિઅં ।
 દિતિઅં પડિઆઈક્રખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં ॥ ૪૧ ॥
 થણગં પિજજેમાણી, દારગં વા કુમારીઅં ।
 તં નિક્કિખવિત્તુ રોઅંતં, આહરે પાણભોઅણં ॥ ૪૨ ॥
 તં ભવે ભત્તપાણં તુ, સંજયાણ અકપ્પિઅં ।

દિંતિઅં પડિઆઈફખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં	॥ ૪૩ ॥
જં ભવે ભત્તપાણં તુ, કપ્પાકપ્પંમિ સંકિઅં ।	
દિંતિઅં પડિઆઈફખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં	॥ ૪૪ ॥
દગવારેણ પિહિઅં, નીસાએ પીઢએણ વા ।	
લોઢેણ વા વિ લેવેણ, સિલેસેણ વ કેણઈ	॥ ૪૫ ॥
તં ચ ઉબ્બિંદિઉં દિજજા, સમણકાએ વ દાવએ ।	
દિંતિઅં પડિઆઈફખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં	॥ ૪૬ ॥
અસણં પાણગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા ।	
જં જાણિજજ સુણિજજા વા, દાણકા પગડં ઈમં	॥ ૪૭ ॥
તં ભવે ભત્ત-પાણં તુ, સંજયાણ અકપ્પિઅં ।	
દિંતિઅં પડિઆઈફખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં	॥ ૪૮ ॥
અસણં પાણગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા ।	
જં જાણિજજ સુણિજજા વા, પુણકા પગડં ઈમં	॥ ૪૯ ॥
તં ભવે ભત્ત-પાણં તુ, સંજયાણ અકપ્પિઅં ।	
દિંતિઅં પડિઆઈફખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં	॥ ૫૦ ॥
અસણં પાણગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા ।	
જં જાણિજજ સુણિજજા વા, વણિમકા પગડં ઈમં	॥ ૫૧ ॥
તં ભવે ભત્ત-પાણં તુ, સંજયાણ અકપ્પિઅં ।	
દિંતિઅં પડિઆઈફખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં	॥ ૫૨ ॥
અસણં પાણગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા ।	
જં જાણિજજ સુણિજજા વા, સમણકા પગડં ઈમં	॥ ૫૩ ॥
તં ભવે ભત્ત-પાણં તુ, સંજયાણ અકપ્પિઅં ।	

- દિંતિઅં પડિઆઈફખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં ॥ ૫૪ ॥
 ઉદ્દેસિઅં કીઅગડં, પૂઈકમ્મં ચ આહડં ।
- અજ્જોયર-પામિચ્ચં, મીસજાયં વિવજ્જએ ॥ ૫૫ ॥
 ઉગ્ગમં સે અ પુચ્છિજ્જા, કસ્સઠ્ઠા કેણ વા કડં ।
- સુચ્ચા નિસ્સંકિઅં સુદ્ધં, પડિગાહિજ્જ સંજએ ॥ ૫૬ ॥
 અસણં પાણગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા ।
- પુદ્ધેસુ હુજ્જ ઉમ્મીસં, બીએસુ હરિએસુ વા ॥ ૫૭ ॥
 તં ભવે ભત્ત-પાણં તુ, સંજયાણ અકપ્પિઅં ।
- દિંતિઅં પડિઆઈફખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં ॥ ૫૮ ॥
 અસણં પાણગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા ।
- ઉદગંમિ હુજ્જ નિક્ખિતં, ઉત્તિંગ-પણગેસુ વા ॥ ૫૯ ॥
 તં ભવે ભત્ત-પાણં તુ, સંજયાણ અકપ્પિઅં ।
- દિંતિઅં પડિઆઈફખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં ॥ ૬૦ ॥
 અસણં પાણગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા ।
- તેઉમ્મિ હુજ્જ નિક્ખિતં, તં ચ સંધટ્ઠિઆ દએ ॥ ૬૧ ॥
 તં ભવે ભત્ત-પાણં તુ, સંજયાણ અકપ્પિઅં ।
- દિંતિઅં પડિઆઈફખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં ॥ ૬૨ ॥
 એવં ઉસ્સક્કિઆ ઓસક્કિઆ,
 ઉજ્જાલિઆ પજ્જાલિઆ નિવ્વાવિઆ ।
- ઉસ્સિચિયા નિસ્સિચિયા ઉવ્વત્તિયા ઓયારિયા દએ ॥ ૬૩ ॥
 તં ભવે ભત્ત-પાણં તુ, સંજયાણ અકપ્પિઅં ।
- દિંતિઅં પડિઆઈફખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં ॥ ૬૪ ॥

હુજજ કટં સિલં વા વિ, ઉટ્ટાલં વા વિ એગયા ।
 ઠવિઅં સંકમ ક્વાએ, તં ચ હોજજ ચલાચલં ॥ ૬૫ ॥
 ન તેણ મિક્ખુ ગચ્છિજજા, દિટ્ઠો તત્થ અસંજમો ।
 ગંભીરં ઝુસિરં ચેવ, સવ્વિંદિઅ-સમાહિએ ॥ ૬૬ ॥
 નિસ્સેણિં ફલગં પીઠં, ઉસ્સવિત્તાણ-મારુહે ।
 મંચં કીલં ચ પાસાયં, સમણકા એવ દાવએ ॥ ૬૭ ॥
 દુરુહમાણી પવડિજજા, હત્થં પાયં વ લૂસએ ।
 પુઢવિજ્જવે વિહિંસિજજા, જે અ તન્નિસ્સિઆ જગે ॥ ૬૮ ॥
 એયારિસે મહાદોસે, જાણિગિણ મહેસિણો ।
 તમ્હા માલોહડં મિક્ખં, ન પડિગિણંતિ સંજયા ॥ ૬૯ ॥
 કંદં મૂલં પલંબં વા, આમં છિત્તં વ સન્નિરં ।
 તુંબાગં સિંગબેરં ચ, આમગં પરિવજજએ ॥ ૭૦ ॥
 તહેવ સત્તુ-ચુણ્ણાઈ, કોલ-ચુણ્ણાઈ આવણે ।
 સક્કુલિં ફાણિઅં પૂઅં, અન્નં વા વિ તહાવિહં ॥ ૭૧ ॥
 વિક્કાયમાણં પસઢં, રએણ પરિકાસિઅં ।
 દિંતિઅં પડિઆઈફ્ખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં ॥ ૭૨ ॥
 બહુઅટ્ઠિઠઅં પુગ્ગલં, અણિમિસં વા બહુકંટયં ।
 અત્થિયં તિંદુયં બિલ્લં, ઉચ્છુખંડં વ સિંવલિં ॥ ૭૩ ॥
 અપ્પે સિઆ ભોઅણજજાએ બહુઉજ્જિઝયધમ્મિએ ।
 દિંતિઅં પડિઆઈફ્ખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં ॥ ૭૪ ॥
 તહેવુચ્ચાવયં પાણં, અદુવા વારધોઅણં ।
 સંસેઈમં ચાઉલોદગં, અહુણાધોઅં વિવજજએ ॥ ૭૫ ॥

જ જાણેજજ ચિરાધોયં, મઈએ દંસણેણ વા ।	
પડિપુચ્છિઉણ સુચ્યા વા, જં સ નિસ્સંકિઅં ભવે	॥ ૭૬ ॥
અજીવં પરિણયં નચ્યા, પડિગાહિજજ સંજએ ।	
અહ સંકિયં ભવિજજા, આસાઈતાણ રોયએ	॥ ૭૭ ॥
થોવમાસાયણકાએ, હત્થગંમિ દલાહિ મે ।	
મા મે અચ્ચંબિલં પૂયં, નાલં તણહં વિણિત્તએ	॥ ૭૮ ॥
તં ચ અચ્ચંબિલં પૂયં, નાલં તણહં વિણિત્તએ ।	
દિંતિઅં પડિઆઈક્ખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં	॥ ૭૯ ॥
તં ચ હોજજ અકામેણં, વિમણેણ પડિચ્છિઅં ।	
તં અપ્પણા ન પિબે, નો વિ અન્નસ્સ દાવએ	॥ ૮૦ ॥
એગંત-મવક્કમિત્તા, અચિત્તં પડિલેહિઆ ।	
જયં પરિક્કવિજજા, પરિક્કપ્પ પડિક્કમે	॥ ૮૧ ॥
સિઆ અ ગોયરગ્ગ-ગઓ, ઈચ્છિજજા પરિભુત્તુઅં (ભુંજિઉં)	
કુકકં ભિત્તિમૂલં વા, પડિલેહિત્તાણ ફાસુઅં	॥ ૮૨ ॥
અણુન્નવિત્તુ મેહાવી, પડિચ્છન્નંમિ સંવુડે ।	
હત્થગં સંપમજ્જિજ્જા, તત્થ ભુંજિજજા સંજએ	॥ ૮૩ ॥
તત્થ સે ભુંજમાણસ્સ, અટ્ઠિઠઅં કંટઓ સિઆ ।	
તણકકસક્કરં વા વિ, અન્નં વા વિ તહાવિહં	॥ ૮૪ ॥
તં ઉક્કિખવિત્તુ ન નિક્કિખવે, આસએણ ન છડએ ।	
હત્થેણ તં ગહેઉણં, એગંત-મવક્કમે	॥ ૮૫ ॥
એગંત-મવક્કમિત્તા, અચિત્તં પડિલેહિઆ ।	
જયં પરિક્કવિજજા, પરિક્કપ્પ પડિક્કમે	॥ ૮૬ ॥

રિઆ ય ભિક્ષુ ઇચ્છિજ્જા, સિજ્જમાગમ્મ ભુત્તુઅં ।
 સપિંડપાય-માગમ્મ, ઉંડુયં પડિલેહિઆ ॥ ૮૭ ॥
 વિણ્ણેણં પવિસિત્તા, સગાસે ગુરુણો મુણી ।
 ઇરિયાવહિય-માયાય, આગઓ ય પડિક્કમે ॥ ૮૮ ॥
 આભોઈત્તાણ નીસેસં, અઈઆરં જહક્કમં ।
 ગમણાગમણે ચેવ, ભત્ત-પાણે વ સંજએ ॥ ૮૯ ॥
 ઉજ્જપત્તો અણુવ્વિગ્ગો, અવ્વક્ખિત્તેણ ચેઅસા ।
 આલોએ ગુરુસગાસે, જં જહા ગહિઅં ભવે ॥ ૯૦ ॥
 ન સમ્મમાલોઈયં હુજ્જા, પુવ્વિં પચ્છા વ જં કંઠં ।
 પુણો પડિક્કમે તસ્સ, વોસકો ચિંતએ ઈમં ॥ ૯૧ ॥
 અહો જિણેહિં અસાવજ્જા, વિત્તી સાહૂણ દેસિઆ ।
 મુક્ખ-સાહણ-હેઉસ્સ, સાહુ-દેહસ્સ ધારણા ॥ ૯૨ ॥
 નમુક્કારણે પારિત્તા, કરિત્તા જિણસંથવં ।
 સજ્જાયં પઢ્ઢવિત્તાણં, વીસમેજ્જ ખણં મુણી ॥ ૯૩ ॥
 વીસમંતો ઈમ ચિંતે, હિયમઠ્ઠં લાભમટ્ઠિઠઓ ।
 જઈ મે અણુગ્ગહં કુજ્જા, સાહુ હુજ્જામિ તારિઓ ॥ ૯૪ ॥
 સાહવો તો ચિઅત્તેણં, નિમંતિજ્જ જહક્કમં ।
 જઈ તત્થ કેઈ ઇચ્છિજ્જા, તેહિં સદ્ધિં તુ ભુંજએ ॥ ૯૫ ॥
 અહ કોઈ ન ઇચ્છિજ્જા, તઓ ભુંજિજ્જા એગઓ ।
 આલોએ ભાયણે સાહુ, જયં અપરિસાડિંય ॥ ૯૬ ॥
 તિત્તગં વ કુડુઅં વ કસાયં અંબિલં વ મહુરં લવણં વા ।
 એઅ લદ્ધ-મન્નત્થ-પઉત્તં, મહુધયં વ ભુંજિજ્જા સંજએ ॥ ૯૭ ॥

(અનુષ્ટુપ્ વૃત્તમ્)

અરસં વિરસં વા વિ, સૂઈઅં વા અસૂઈઅં ।
 ઉલ્લં વા જઈ વા સુક્કં, મંથુ -કુમ્માસ-ભોઅણં ॥૮૮॥
 ઉપ્પણં નાઈહીલિજ્જા, અપ્પં વા બહુ ફાસુઅં ।
 મુહાલદ્ધં મુહાજીવી, ભુંજિજ્જા દોસવજિજ્જાં ॥૮૯॥
 દુલ્લાહા ઉ મુહાદાઈ, મુહાજીવી વિ દુલ્લાહા ।
 મુહાદાઈ મુહાજીવી, દોઢવિ ગચ્છંતિ સુગ્ગઈં તિ બેમિ ॥૧૦૦॥
 ॥ ઈતિ પિંડેસણાએ પઢમો ઉદ્દેસો સમત્તો ॥

પંચમજ્જયણં બીઓ ઉદ્દેસઓ

પડિગ્ગહં સંલિહિત્તાણં, લેવમાયાએ સંજએ ।
 દુગંધં વા સુગંધં વા સવ્વં ભુંજે ન છડ્ડએ ॥ ૧ ॥
 સેજ્જા નિસીહિયાએ, સમાવન્નો ય ગોઅરે ।
 અયાવયઢા ભુચ્ચા ણં, જઈ તેણં ન સંથરે ॥ ૨ ॥
 તઓ કારણમુપ્પન્ને, ભત્ત-પાણં ગવેસએ ।
 વિહિણા પુવ્વઉત્તેણ, ઈમેણં ઉત્તરેણ ય ॥ ૩ ॥
 કાલેણ નિફ્ફમે ભિફ્ફખૂ, કાલેણ ય પડિફ્ફમે ।
 અકાલં ય વિવિજ્જિજ્જા (તા), કાલે કાલં સમાયરે ॥ ૪ ॥
 અકાલે ચરસિ ભિફ્ફખૂ કાલં ન પડિલેહસિ ।
 અપ્પાણં ય કિલામેસિ, સંનિવેસં ય ગરિહસિ ॥ ૫ ॥
 સઈ કાલે ચરે ભિફ્ફખૂ, કુજ્જા પુરિસકારિઅં ।
 અલાભુત્તિ ન સોએજ્જા, તવોત્તિ અહિઆસએ ॥ ૬ ॥
 તહેવુચ્ચાવયા પાણા, ભત્તઢાએ સમાગયા ।

તં ઉજજાઅં ન ગચ્છિજજા, જયમેવ પરક્રમે ॥ ૭ ॥
 ગોયરગ્ગ -પવિટ્ઠો અ, ન નિસીએજજ કત્થઈ ।
 કહં ચ ન પબંધિજજા, ચિટ્ઠિતાણ વ સંજએ ॥ ૮ ॥
 અગ્ગલં ફલિહં દારં, કવાહં વા વિ સંજએ ।
 અવલંબિયા ન ચિટ્ઠિજજા, ગોયરગ્ગ -ગઓ મુણી ॥ ૯ ॥
 સમણં માહણં વાવિ, કિવિણં વા વણીમગં ।
 ઉવસંકમંતં ભત્તકા, પાણકાએ વ સંજએ ॥ ૧૦ ॥
 તં અઈક્રકમિત્તુ ન પવિસે, ન ચિટ્ઠે ચક્ખુગોયરં ।
 એગંત-મવક્રકમિત્તા, તત્થ ચિટ્ઠિજજા સંજએ ॥ ૧૧ ॥
 વણીમગસ્સ વા તસ્સ, દાયગસ્સુભયસ્સ વા ।
 અપ્પત્તિઅં સિઆ હુજજા, લહુતં પવયણસ્સ વા ॥ ૧૨ ॥
 પડિસેહિએ વ દિને વા, તઓ તમ્મિ નિયત્તિએ ।
 ઉવસંકમિજજા ભત્તકા, પાણકાએ વ સંજએ ॥ ૧૩ ॥
 ઉપ્પલં પઉમં વા વિ, કુમુઅં વા મગદંતિઅં ।
 અન્નં વા પુફ્ફસચ્ચિતં, તં ચ સંલુચિઆ દએ ॥ ૧૪ ॥
 તં ભવે ભત્ત-પાણં તુ, સંજયાણ અકપ્પિઅં ।
 દિંતિઅં પડિઆઈક્રખે, ન મે કપ્પાઈ તારિસં ॥ ૧૫ ॥
 ઉપ્પલં પઉમં વા વિ, કુમુઅં વા મગદંતિઅં ।
 અન્નં વા પુફ્ફ-સચ્ચિતં, તં ચ સંમદ્દિઆ દએ ॥ ૧૬ ॥
 તં ભવે ભત્ત-પાણં તુ, સંજયાણ અકપ્પિઅં ।
 દિંતિઅં પડિઆઈક્રખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં ॥ ૧૭ ॥
 સાલુયં વા વિરાલિયં, કુમુઅં ઉપ્પલ - નાલિઅં ।

મુણાલિઅં સાસવ-નાલિઅં, ઉચ્છુ-ખંડં અનિવ્વુડં ॥ ૧૮ ॥
 તરુણગં વા પવાલં, રુક્ખસ્સ તણગસ્સ વા ।
 અન્નસ્સ વા વિ હરિઅસ્સ, આમગં પરિવજ્જએ ॥ ૧૯ ॥
 તરુણિઅં વા છિવાડિં, આમિઅં ભજિજઅં સઈ ।
 દિતિઅં પડિઆઈક્ખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં ॥ ૨૦ ॥
 તહા કોલ-મણુસ્સિન્નં, વેલુઅં કાસવ-નાલિઅં ।
 તિલ-પપ્પડગં નિમં, આમગં પરિવજ્જએ ॥ ૨૧ ॥
 તહેવ ચાઉલં પિઠં, વિઅડં વા તત્તડનિવ્વુડં ।
 તિલપિટ્ઠ-પૂઈપિન્નાગં, આમગં પરિવજ્જએ ॥ ૨૨ ॥
 કવિટ્ઠં માઉલિંગં ચ, મૂલગં મૂલગત્તિઅં ।
 આમં અસત્થપરિણયં, મણસા વિ ન પત્થએ ॥ ૨૩ ॥
 તહેવ ફલ-મંથૂણિ, બીઅમંથૂણિ જાણિઅ ।
 બિહેલગં પિયાલં ચ, આમગં પરિવજ્જએ ॥ ૨૪ ॥
 સમુઆણં ચરે ભિક્ખુ, કુલમુચ્ચાવયં સયા ।
 નીયં કુલ-મઈક્કમ્મ, ઊસઠં નાભિધારએ ॥ ૨૫ ॥
 અદીણો વિત્તિમેસિજ્જા, ન વિસીઈજ્જ પંડિએ ।
 અમુચ્છિઓ ભોઅણંમિ, માયણ્ણે એસણા-રએ ॥ ૨૬ ॥
 બહું પરઘરે અત્થિ, વિવિહં ખાઈમ-સાઈમં ।
 ન તત્થ પંડિઓ કુપ્પે, ઈચ્છા દિજ્જ પરો ન વા ॥ ૨૭ ॥
 સયણાસણ-વત્થં વા, ભત્ત-પાણં વ સંજએ ।
 અદિંતસ્સ ન કુપ્પિજ્જા, પચ્ચક્ખે વિ અ દીસઓ ॥ ૨૮ ॥
 ઈત્થિઅં પુરિસં વાવિ, ડહરં વા મહલ્લગં ।

વંદમાણં વ જાઈજજા, નો અ ણં ફરુસં વએ	॥ ૨૯ ॥
જે ન વંદે સે કુપ્પે, વંદિઓ ન સમુક્કસે ।	
એવ -મત્રેસમાણસ્સ, સામણ્ણ -મણુચિટ્ઠઈ	॥ ૩૦ ॥
સિઆ એગઈઓ, લદ્ધું લોભેણ વિણિગૂહઈ ।	
મામેયં દાઈયં સંતં, દટ્ઠૂણં સયમાયએ	॥ ૩૧ ॥
અત્તઠ્ઠા ગુરુઓ લુદ્ધો, બહું પાવં પકુવ્વઈ ।	
દુત્તોસઓ અ સો હોઈ, નિવ્વાણં ચ ન ગચ્છઈ	॥ ૩૨ ॥
સિઆ એગઈઓ લદ્ધું, વિવિહં પાણ-ભોઅણં ।	
ભદ્દગં ભદ્દગં ભુચ્ચા, વિવત્તં વિરસમાહરે	॥ ૩૩ ॥
જાણંતુ તા ઈમે સમાણા, આયયટ્ઠી અયં મુણ્ણી ।	
સંતુટ્ઠો સેવએ પંતં, લૂહવિત્તી સુતોસઓ	॥ ૩૪ ॥
પૂઅણઠ્ઠા જસોકામી, માણ-સમ્માણ-કામએ ।	
બહું પસવઈ પાવં માયાસલ્લં ચ કુવ્વઈ	॥ ૩૫ ॥
સુરં વા મેરગં વા, વિ અત્તં વા મજ્જગં રસં ।	
સસક્ખં ન પિબે ભિક્ખૂ, જસં સારક્ખ-મપ્પણો	॥ ૩૬ ॥
પિયા એગઈઓ તેણો, ન મે કોઈ વિઆણઈ ।	
તસ્સ પસ્સહ દોસાઈ, નિઅડિં ચ સુણેહ મે	॥ ૩૭ ॥
વઢઈ સુંડિઆ તસ્સ, માયામોસં ચ ભિક્ખુણો ।	
અયસો અ અનિવ્વાણં, સયયં ચ અસાહુઆ	॥ ૩૮ ॥
નિચ્ચુવ્વિગ્ગો જહા તેણો, અત્તકમ્મેહિં દુમ્મઈ ।	
તારિસો મરણંતે વિ, ન આરાહેઈ સંવરં	॥ ૩૯ ॥
આયરિએ નારાહેઈ, સમણે આવિ તારિસે ।	

ગિહત્યાવિ ણં ગરિહંતિ, જેણ જાણંતિ તારિસં ॥ ૪૦ ॥
એવં તુ અગુણપ્પેહી, ગુણાણં ચ વિવજ્જઓ ।

તારિસો મરણંતે વિ, ન આરાહેઈ સંવરં ॥ ૪૧ ॥
તવં કુવ્વઈ મેહાવી, પણીઅં વજ્જએ રસં ।

મજ્જ-પ્પમાય વિરસો, તવસ્સી અઈઉક્કસો ॥ ૪૨ ॥
તસ્સ પસ્સહ કલ્લાણં, અણેગ-સાહુ-પૂઈઅં ।

વિઉલં અત્થ-સંજુત્તં, કિત્તઈસ્સં સુણેહ મે ॥ ૪૩ ॥
એવં તુ સગુણપ્પેહી, અગુણાણં વિવજ્જઓ ।

તારિસો મરણંતે વિ, આરાહેઈ અ સંવરં ॥ ૪૪ ॥
આયરિએ આરાહેઈ, સમણે આવિ તારિસે ।

ગિહત્યા વિ ણં પૂયંતિ, જેણ જાણંતિ તારિસં ॥ ૪૫ ॥
તવ-તેણે વય-તેણે રુવ-તેણે અ જે નરે ।

આયાર-ભાવતેણે અ, કુવ્વઈ દેવકિવ્વિસં ॥ ૪૬ ॥
લક્કૂણ વિ દેવત્તં, ઉવવન્નો દેવકિવ્વિસે ।

તત્થા વિ સે ન યાણાઈ, કિં મે કિચ્ચા ઈમં ફલં ॥ ૪૭ ॥
તત્તો વિ સે ચઈત્તાણં, લબ્ભિહી એલ-મૂઅગં ।

નરયં તિરિક્ખજોણિં વા બોહી જત્થ સુદુલ્લહા ॥ ૪૮ ॥
એઅં ચ દોસં દટ્ઠૂણં, નાયપુત્તેણં ભાસિઅં ।

અણુમાયં પિ મેહાવી, માયામોસં વિવજ્જએ ॥ ૪૯ ॥
(કાવ્યમ્)

સિક્ખિગિણ ભિક્ખેસણ-સોહિં, સંજયાણ બુદ્ધાણ સગાસે ।
તત્થ ભિક્ખૂ સુપ્પણિહિ-ઈંદિએ,

તિવ્વલજજ-ગુણવં વિહરિજજાસિ તિ બેમિ ॥ ૫૦ ॥

॥ઈતિ પંચમં પિંડેસણાનામજઝયણં સંમત્તં ॥

॥ ૬ ॥ મહાચારકથાઽધ્યયનમ્ ॥

નાણ -દંસણ -સંપન્નં સંજમે અ તવે રયં ।

ગણિ માગમ-સંપન્નં ઉજજાણમ્મિ સમોસઠં ॥ ૧ ॥

રાયાણો રાયમચ્ચા ય, માહણા અદુવ ખત્તિઆ ।

પુચ્છંતિ નિહુઅપ્પાણો, કહં ભે આચારગોયરોં ? ॥ ૨ ॥

તેસિં સો નિહુઓ દંતો, સવ્વભૂઅ - સુહાવહો ।

સિદ્ધખાએ સુસમાઉત્તો, આયદ્ધખઈ વિઅદ્ધખણો ॥ ૩ ॥

હંદિ ધમ્મત્થ-કામાણં, નિગ્ગંથાણં સુણેહ મે ।

આચારગોઅરં ભીમં, સયલં દુરહિદ્દિઠં ॥ ૪ ॥

નત્તત્થ એરિસં વુત્તં, જં લોએ પરમદુચ્ચરં ।

વિઉલક્કાણભાઈસ્સ, ન ભૂઅં ન ભવિસ્સઈ ॥ ૫ ॥

સખુડ્ડગ-વિઅત્તાણં, વાહિઆણં ચ જે ગુણા ।

અખંડકુડિઆ કાયવ્વા, તં સુણેહ જહા તહા ॥ ૬ ॥

દસ અઠ્ઠ ય ઠાણાઈ, જાઈ બાલોડવરજઝઈ ।

તત્થ અન્નયરે ઠાણે, નિગ્ગંથત્તાઉ ભસ્સઈ ॥ ૭ ॥

(વયછફ્ફં કાયછફ્ફં અકપ્પો ગિહિ-ભાયણં ।

પલિયંક નિસેજજા ય, સિણાણં સોહવજજણં) ॥ ૮ ॥

તત્થિમં પઢમં ઠાણં, મહાવીરેણ દેસિઅં ।

અહિંસા નિઉણા દિટ્ઠા, સવ્વભૂએસુ સંજમો ॥ ૯ ॥

જાવંતિ લોએ પાણા, તસા અદુવ થાવરા ।

જે જાણ-મજાણં વા, ન હણે નો વિધાયએ ॥ ૧૦ ॥
 સવ્વે જીવા વિ ઈચ્છંતિ, જીવિઉં ન મરિજિજીઉં ।
 તમ્હા પાણિવહં ઘોરં, નિગ્ગંથા વજજયંતિ ણં ॥ ૧૧ ॥
 અપ્પણટ્ઠા પરઠ્ઠા વા, કોહા વા જઈ વા ભયા ।
 હિંસગં ન મુસં બુઆ, નોવિ અન્નં વયાવએ ॥ ૧૨ ॥
 મુસાવાઓ ઉ લોગમ્મિ, સવ્વસાહૂહિં ગરિહિઓ ।
 અવિસ્સાસો અ ભૂઆણં, તમ્હા મોસં વિવજજએ ॥ ૧૩ ॥
 ચિત્તમંત-મચિત્તં વા, અપ્પં વા જઈ વા બહું ।
 દંત-સોહણ-મિત્તં પિ, ઉગ્ગહંસિ અજાઈયા ॥ ૧૪ ॥
 તં અપ્પણા ન ગિણહંતિ, નો વિ ગિણહાવએ પરં ।
 અન્નં વા ગિણહમાણં પિ, નાણુજાણંતિ સંજયા ॥ ૧૫ ॥
 અબંભયરિઅં ઘોરં, પમાયં દુરહિટ્ઠિઅં ।
 નાયરંતિ મુણી લોએ, ભેઆયયણ-વજિજણો ॥ ૧૬ ॥
 મૂલમેય-મહમ્મસ્સ, મહાદોસ-સમુસ્સયં ।
 તમ્હા મેહુણ-સંસગ્ગં, નિગ્ગંથા વજજયંતિ ણં ॥ ૧૭ ॥
 બિડ-મુબ્ભેઈમં લોણં, તિલ્લં સપ્પિ ચ ફાણિંઅં ।
 ન તે સંનિહિમિચ્છંતિ, નાયપુત્ત-વઓ -રયા ॥ ૧૮ ॥
 લોહસ્સેસ અણુપ્પાસે, મન્ને અન્નયરામવિ ।
 જે સિઆ સન્નિહિં કામે, ગિહિ પવ્વઈ એ ન સે ॥ ૧૯ ॥
 જં પિ વત્થં વ પાયં વા, કંબલં પાયપુંછણં ।
 તં પિ સંજમ -લજજટ્ઠા ધારંતિ પરિહિંતિ અ ॥ ૨૦ ॥
 ન સો પરિગ્ગહો વુત્તો, નાયપુત્તેણ તાઈણા ।

મુચ્છા પરિગ્ગહો વુત્તો, ઈઈ વુત્તં મહેસિણા ॥ ૨૧ ॥
 સવ્વત્થુવહિણા બુદ્ધા, સંરક્ખણ-પરિગ્ગહે ।
 અવિ અપ્પણોવિ દેહંમિ, નાયરંતિ મમાઈયં ॥ ૨૨ ॥
 અહો નિચ્ચં તવોકમ્મં, સવ્વબુદ્ધેહિં વણ્ણિઅં ।
 જા ય લજ્જા-સમા વિત્તી, એગભત્તં ચ ભોઅણં ॥ ૨૩ ॥
 સંતિમે સુહુમા પાણા, તસા અદ્ધુવ થાવરા ।
 જાઈ રાઓ અપાસંતો, કહમેસણિઅં ચરે ? ॥ ૨૪ ॥
 ઉદઉલ્લં બીઅ-સંસત્તં, પાણા નિવડિયા મહિં ।
 દિઆ તાઈ વિવજિજ્જજ્જા, રાઓ તત્થ કહં ચરે ? ॥ ૨૫ ॥
 એઅં ચ દોસં દટ્ઠૂણં, નાયપુત્તેણ ભાસિઅં ।
 સવ્વાહારં ન ભુજંતિ, નિગ્ગંથા રાઈભોઅણં ॥ ૨૬ ॥
 પુઢવિકાયં ન હિંસંતિ, મણસા વયસા કાયસા
 તિવિહેણ કરણજોએણ, સંજયા સુસમાહિઆ ॥ ૨૭ ॥
 પુઢવિકાયં વિહિંસંતો, હિંસઈ ઉ તયસ્સિએ ।
 તસે અ વિવિહે પાસે, ચક્ખુસે અ અચક્ખુસે ॥ ૨૮ ॥
 તમ્હા એઅં વિઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગઈ-વઢ્ઢણં ।
 પુઢવિકાયં સમારભ્મં, જાવજ્જવાઈ વજ્જએ ॥ ૨૯ ॥
 આઉકાયં ન હિંસંતિ, મણસા વયસા કાયસા ।
 તિવિહેણ કરણજોએણ, સંજયા સુસમાહિઆ ॥ ૩૦ ॥
 આઉકાયં વિહિંસંતો, હિંસઈ ઉ તયસ્સિસે ।
 તસે અ વિવિહે પાણે, ચક્ખુસે અ અચક્ખુસે ॥ ૩૧ ॥
 તમ્હા એઅં વિઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગઈ-વઢ્ઢણં ।

આઉકાય-સમારંભં, જાવજીવાઈ વજજએ	॥ ૩૨ ॥
જાયચેઅં ન ઈચ્છંતિ, પાવગં જલઈતએ ।	
તિક્ખમન્નયરં સત્થં, સવ્વઓ વે દુરાસયં	॥ ૩૩ ॥
પાઈણં પડિણં વા વિ, ઉડ્ઢં અણુદિસામવિ ।	
અહે દાહિણઓ વા વિ દહે ઉત્તરઓ વિ અ	॥ ૩૪ ॥
ભૂઆણ-મેસ -માઘાઓ, હવ્વવાહો ન સંસઓ ।	
તં પઈવ- પયાવટ્ઠા, સંજયા કિંચિ નારભે	॥ ૩૫ ॥
તમ્હા એઅં વિઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગઈ-વઢ્ઢણં ।	
તેઈકાય-સમારંભં, જાવજીવાઈ વજજએ	॥ ૩૬ ॥
અણિલસ્સ સમારંભ, બુધ્ધા મન્નંતિ તારિસં ।	
સાવજજ-બહુલં ચેઅં, નેઅં તાઈહિં સેવિઅં	॥ ૩૭ ॥
તાલિઅંટેણ પત્તેણ, સાહા-વિહુઅણેણ વા ।	
ન તે વીઈઉમિચ્છંતિ, વેઆવેઉણ વા પરં	॥ ૩૮ ॥
જં પિ વત્થં વ પાયં વા, કંબલં પાયપુંછણં ।	
ન તે વાયમુઈરંતિ, જયં પરિહરંતિ અ	॥ ૩૯ ॥
તમ્હા એઅં વાઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગઈ-વઢ્ઢણં ।	
વાઉકાય-સમારંભં, જાવજીવાઈ વજજએ	॥ ૪૦ ॥
વણસ્સઈ ન હિંસંતિ, મણસા વયસા કાયસા ।	
તિવિહેણ કરણજોએણ, સંજયા સુસમાહિઆ	॥ ૪૧ ॥
વણસ્સઈ વિહિંસંતો, હિંસઈ ઉ તયસ્સિએ ।	
તસે અ વિવિહે પાણે, ચક્ખુસે અ અચક્ખુસે	॥ ૪૨ ॥
તમ્હા એઅં વિઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગઈ-વઢ્ઢણં ।	

વણસ્સઈ-સમારંભં, જાવજીવાઈ વજજએ ॥ ૪૩ ॥
 તસકાયં ન હિંસંતિ, મણસા વયસા કાયસા ।
 તિવિહેણ કરણજોએણ, સંજયા સુસમાહિઆ ॥ ૪૪ ॥
 તસકાયં વિહિંસંતો, હિંસઈ ઉ તયસ્સિએ ।
 તસે અ વિવિહે પાણે, ચક્ખુસે અ અચક્ખુસે ॥ ૪૫ ॥
 તમ્હા એઅં વિઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગઈ-વઢણં ।
 તસકાય-સમારંભં, જાવજીવાઈ વજજએ ॥ ૪૬ ॥
 જાઈ ચત્તારિડભુજજાઈ, ઈસિણા-હારમાઈણિ ।
 તાઈ તુ વિવજજંતો, સંજમં અણુપાલએ ॥ ૪૭ ॥
 પિંડં સિજજં ચ વત્થં ચ, ચઉત્થં પાયમેવ ચ ।
 અકપ્પિઅં ન ઈચ્છિજજા, પડિગાહિજજ કપ્પિઅં ॥ ૪૮ ॥
 જે નિઆગં મમાયંતિ, કીઅ-મુદ્દેસિ-આહડં ।
 વહં તે સમણુજાણંતિ, ઈઈ વુત્તં મહેસિણા ॥ ૪૯ ॥
 તમ્હા અસણ-પાણાઈ, કીઅ-મુદ્દેસિ-આહડં ।
 વજજયંતિ ઠિઅપ્પાણો, નિગ્ગંથા ધમ્મજીવિણો ॥ ૫૦ ॥
 કંસેસુ કંસપાએસુ, કુંડમોએસુ વા પુણો ।
 ભુંજંતો અસણ-પાણાઈ, આયારા પરિભસ્સઈ ॥ ૫૧ ॥
 સીઓદગ-સમારંભે, મત્તધોઅણ-છડ્ડણે ।
 જાઈ છન્તિ (છિપ્પંતિ) ભૂઆઈ, દિટ્ઠો તત્થ અસંજમો ॥ ૫૨ ॥
 પચ્છાકમ્મં પુરેકમ્મં, સિઆ તત્થ ન કપ્પઈ ।
 એઅમટ્ઠં ન ભુંજંતિ, નિગ્ગંથા ગિહિ-ભાયણે ॥ ૫૩ ॥
 આસંદી-પલિઅંકેસુ, મંચ-માસાલએસુ વા ।

અણાયરિઅ-મજજાણં, આસઈતુ સઈતુ વા ॥ ૫૪ ॥
 નાસંદી-પલિઅંકેસુ, ન નિસિજજા ન પીઢએ ।
 નિગંગંથાડપડિલેહાએ, બુધ્ધ-વુત્ત-મહિટ્ટગા ॥ ૫૫ ॥
 ગંભીરવિજયા એએ, પાણા દુપ્પડિલેહગા ।
 આસંદી પલિઅંકો અ, એઅમટ્ઠં વિવજિજા ॥ ૫૬ ॥
 ગોઅરગ્ગ-પવિટ્ઠસ્સ, નિસિજજા જસ્સ કપ્પઈ ।
 ઈમેરિસ-મણાયારં, આવજજઈ અબોહિઅં ॥ ૫૭ ॥
 વિવત્તી બંભયેરસ્સ, પાણાણં ચ વહે વહો ।
 વણીમગ-પડિગ્ધાઓ, પડિકોહો અગારિણં ॥ ૫૮ ॥
 અગુત્તી બંભયેરસ્સ, ઈત્થીઓ વા વિ સંકણં ।
 કુસીલ-વઢણં ઠાણં, દુરઓ પરિવજજાએ ॥ ૫૯ ॥
 તિણ્ણમન્નયરાગસ્સ, નિસિજજા જસ્સ કપ્પઈ ।
 જરાએ અભિભૂઅસ્સ, વાહિઅસ્સ તવસ્સિણો ॥ ૬૦ ॥
 વાહિઓ વા અરોગી વા, સિણાણં જો ઉ પત્થએ ।
 વુક્કંતો હોઈ આયારો, જઢો હવઈ સંજમો ॥ ૬૧ ॥
 સંતિમે સુહુમા પાણા, ઘસાસુ ભિલુગાસુ અ ।
 જે અ ભિક્ખૂ સિણાયંતો, વિઅડેણુપ્પલાવએ ॥ ૬૨ ॥
 તમ્હા તે ન સિણાયંતિ, સીએણ ઉસિણેણ વા ।
 જાવજજાવં વયં ઘોરં, અસિણાણ-મહિટ્ઠગા ॥ ૬૩ ॥
 સિણાણં અદુવા કક્કં, લુહં પઉમગાણિ અ ।
 ગાયસ્સુવ્વટ્ઠણટ્ઠાએ, નામરંતિ કયાઈ વિ ॥ ૬૪ ॥
 નગિણસ્સ નામિસુરિ-જાણુ-સિણાણં સિણો ।
 નામિસુરિ-જાણુ-સિણાણં સિણો ।

મેહુણા ઉવસંતસ્સ, કિં વિભૂસાઈ કારિઅં ? ॥ ૬૫ ॥

વિભૂસા-વત્તિઅં ભિક્ખૂ, કમ્મં બંધઈ ચિક્કણં ।

સંસાર-સાયરે ઘોરે, જેણં પડઈ દુરુત્તરે ॥ ૬૬ ॥

વિભુસા -વત્તિઅં ચેઅં, બુદ્ધા મન્નંતિ તારિસં ।

સાવજજ-બહુલ ચેઅ, નેય તાઈહિં સેવિઅં ॥ ૬૭ ॥

(કાવ્યમ્)

ખવંતિ અપ્પાણ-મમોહદંસિણો, તવે રયા સંજમ-અજજવે ગુણે

ધુણંતિ પાવાઈ પુરેકડાઈ, નવાઈ પાવાઈ ન તે કરંતિ ॥ ૬૮ ॥

સઓવસંતા અમમા અકિંચણા,

સવિજજ-વિજજાણુગયા જસંસિણો

ઉઉપ્પસન્ને વિમલે વ ચંદિમા,

સિધ્ધિં વિમણાઈ ઉવેંતિ તાઈણો ત્તિ બેમિ ॥ ૬૯ ॥

॥ઈતિ મહાચારકથાખ્યં (ધર્માર્થકામાખ્યાનં)ષષ્ઠમધ્યયનં સમાપ્તમ્ ॥

॥૭॥ સુવાક્યશુદ્ધ્યાખ્યં સપ્તમં અધ્યયનમ્ ॥

ચઉણહં ખલુ ભાસાણં, પરિસંખાય પન્નવં ।

દુણહં તુ વિણયં સિક્ખે દો ન ભાસિજજ સવ્વસો ॥ ૧ ॥

જા અ સચ્ચા અવત્તવ્વા, સચ્ચામોસા અ જા મુસા ।

જા અ બુદ્ધેહિંડણાઈણણા, ન તં ભાસિજજ પન્નવં ॥ ૨ ॥

અસચ્ચમોસં સચ્ચં ચ, અણવજજ-મકકુક્કસં ।

સમુપ્પેહ-મસંદિધ્ધં, ગિરં ભાસિજજ પન્નવં ॥ ૩ ॥

એઅં ચ અટ્ઠમન્નં વા, જં તુ નામેઈ સાસંય ।

સ ભાસં સચ્ચમોસં પિ, તં પિ ધીરો વિવજજએ ॥ ૪ ॥

વિતહં પુ તહામુત્તિં જં ગિરં ભાલએ નરો ।
 તમ્હા સો પુટ્ઠો પાવેણં, કિં પુણં જો મુસં વએ ? ॥ ૫ ॥
 તમ્હા ગચ્છામો વક્ખામો, અમુગં વાણે ભવિસ્સઈ ।
 અહં વાણં કરિસ્સામિ, એસો વાણં કરિસ્સઈ ॥ ૬ ॥
 એવમાઈ ઉ જા ભાસા, એસકાલંમિ સંકિયા ।
 સંપયા-ઈઅ-મટ્ઠે વા, તં પિ ધીરો વિવજ્જએ ॥ ૭ ॥
 અઈઅંમિ અ કાલંમિ, પચ્ચુપ્પન્ન-મણાગએ ।
 જમટ્ઠં તુ ન જાણિજ્જા, એવમેઅં તિ નો વએ ॥ ૮ ॥
 અઈઅંમિ અ કાલંમિ, પચ્ચુપ્પન્ન-મણાગએ ।
 જત્થ સંકા ભવે તં તુ, એવમેઅં તિ નો વએ ॥ ૯ ॥
 અઈઅંમિ અ કાલંમિ, પચ્ચુપ્પન્ન-મણાગએ ।
 નિસ્સંકિઅં ભવે જં તુ, એવમેઅં તિ નિદ્દિસે ॥ ૧૦ ॥
 તહેવ ફરુસા ભાસા, ગુરુ-ભૂઓવધાઈણી ।
 સચ્ચા વિ સા ન વત્તવ્વા, જઓ પાવસ્સ આગમો ॥ ૧૧ ॥
 તહેવ કાણં કાણોત્તિ, પંડગં પંડગે ત્તિ વા ।
 વાહિઅં વા વિ રોગિત્તિ, તેણં ચોરે ત્તિ નો વએ ॥ ૧૨ ॥
 એએણડન્નેણ અટ્ઠેણં, પસે જેણુવહમ્મઈ ।
 આયાર-ભાવ-દોસનૂ, ન તં ભાસિજ્જ પન્નવં ॥ ૧૩ ॥
 તહેવ હોલે ગોલિત્તિ, સાણે વા વસુલિ ત્તિ અ ।
 દુમએ દૂહએ વા વિ, નેવં ભાસિજ્જં પન્નવં ॥ ૧૪ ॥
 અજ્જિએ પજ્જિએ વા વિ, અમ્મો માઉસિઉત્તિ અ ।
 પિઉસ્સિએ ભાયણિજ્જત્તિ, ધૂએ નત્તુણિઅત્તિ અ ॥ ૧૫ ॥

હોલે હલિત્તિ અન્નિત્તિ, ભટ્ટે સામિણિ ગોમિણિ ।
 હોલે ગોલે વસુલિત્તિ, ઈત્થીઅં નેવમાલવે ॥ ૧૬ ॥
 નામધિજજેશ ઇં બૂઆ, ઈત્થીગુત્તેશ વા પુણો ।
 જહારિહ-મભિગિજઝ, આલવ્વિજજ હવિજજ વા ॥ ૧૭ ॥
 અજજએ પજજએ વાં વિ, બપ્પો ચુલ્લપિઉ ત્તિ અ ।
 માઉલો ભાઈણિજજત્તિ, પુત્તે નત્તુણિઅ ત્તિ અ ॥ ૧૮ ॥
 હે હો હલિ ત્તિ અન્નિત્તિ, ભટ્ટે સામિય ગોમિઅ ।
 હોલ ગોલ વસુલ ત્તિ, પુરિસં નેવ-માલવે ॥ ૧૯ ॥
 નામધિજજેશ ઇં બૂઆ, પુરિસગુત્તેશ વા પુણો ।
 જહારિહ-મભિગિજઝ, આલવિજજ હવિજજ વા ॥ ૨૦ ॥
 પંચિંદિઆણ પાણાણં, એસ ઈત્થી અયં પુમં ।
 જાવ ઇં ન વિજાણિજજા, તાવ જાઈ ત્તિ આલવે ॥ ૨૧ ॥
 તહેવ માણુસં પસું, પક્કિખં વા વિ સરીસવં ।
 થૂલે પમેઈલે વજઝે, પાયમિત્તિ અ નો વએ ॥ ૨૨ ॥
 પરિવૂઢ ત્તિ ઇં બૂઆ, બૂઆ ઉવચિઅ ત્તિ અ ।
 સંજાએ પીણિએ વા વિ, મહાકાયત્તિ આલવે ॥ ૨૩ ॥
 તહેવ ગાઓ દુજ્જાઓ, દમ્મા ગોરગહ ત્તિ અ ।
 વાહિમા રહજોગિ ત્તિ, નેવં ભાસિજજ પન્નવં ॥ ૨૪ ॥
 જીવં ગવિત્તિ ઇં બૂઆ, ઘેણું રસદય ત્તિ અ ।
 રહસ્સે મહલ્લએ વા વિ, વએ સંવહણિ ત્તિ અ ॥ ૨૫ ॥
 તહેવ ગંતુમુજ્જાણં, પવ્વયાણિ વણાણિ અ ।
 રુક્ખા મહલ્લ પેહાએ, નેવં ભાસિજજ પન્નવં ॥ ૨૬ ॥

અલં પાસાય-ખંભાણં, તોરણાણં ગિહાણ અ ।	
ફલિહગ્ગલ -નાવાણં, અલં ઉદગ-દોણિણં	॥ ૨૭ ॥
પીઢએ ચંગબેરે અ, નંગલે મઈયં સિઆ ।	
જંતલટ્ટી વ નાભી વા, ગંડિઆ વ અલં સિઆ	॥ ૨૮ ॥
આસણં સયણં જાણં, હુજજા વા કિંયુવસ્સએ ।	
ભૂઓવઘાઈણિં ભાસં, નેવં ભાસિજજ પન્નવં	॥ ૨૯ ॥
તહેવ ગંતુમુજજાણં, પવ્વયાણિ વણાણિ અ ।	
રુક્ખા મહલ્લ પેહાએ, એવં ભાસિજજ પન્નવં	॥ ૩૦ ॥
જાઈમંતા ઈમે રુક્ખા, દીહવટ્ટા મહાલયા ।	
પયાયસાલા વિડિમા, વએ દરિસણિ ત્તિ અ	॥ ૩૧ ॥
તહા ફલાઈ પફ્કાઈ, પાયખજજાઈ નો વએ ।	
વેલોઈયાઈ ટાલાઈ, વેહિમાઈ તિ નો વએ	॥ ૩૨ ॥
અસંથડા ઈમે અંબા, બહુનિવ્વડિમા ફલા ।	
વઈજજ બહુ સંભૂસા, ભૂઅરુવ ત્તિ વા પુણ્ણો	॥ ૩૩ ॥
તહોસહિઓ પફ્કાઓ, નીલિઆઓ છવીઈ અ ।	
લાઈમા ભજિજમાઉ ત્તિ, પિહુખજજ ત્તિ નો વએ	॥ ૩૪ ॥
રુઢા બહુસંભૂઆ, થિરા ઓસઢા વિ અ ।	
ગબ્ભિઆઓ પસૂઆઓ, સંસારાઉ ત્તિ આલવે	॥ ૩૫ ॥
તહેવ સંખડિં નચ્ચા, કિચ્ચં કજ્જં તિ નો વએ ।	
તેણગં વાવિ વજિજત્તિ, સુતિત્થિ ત્તિ અ આવગા	॥ ૩૬ ॥
સંખડિં સંખડિં બૂઆ, પુણિઅટ્ઠં તિ તેણગં ।	
બહુસમાણિ તિત્થાણિ, આવગાણં વિઆગરે	॥ ૩૭ ॥

તહા નઈઓ પુણ્ણાઓ, કાયતિજજ ત્તિ નો વએ ।
 નાવાહિં તારિમાઓ ત્તિ, પાણિપિજજ ત્તિ નો વએ ॥ ૩૮ ॥
 બહુબાહડા અગાહા, બહુસલિલુપ્પિલોદગા ।
 બહુવિત્થડોદગા આવિ, એવં ભાસિજજ પન્નવં ॥ ૩૯ ॥
 તહેવ સાવજજં જોગં પરસ્સટ્ઠાએ નિટ્ઠિઠં ।
 કીરમાણં તિ વા નચ્ચા, સાવજજં નાલવે મુણ્ણી ॥ ૪૦ ॥
 સુકડિત્તિ સુપકિક્કત્તિ, સુચ્છિને સુહડે મડે ।
 સુનિટ્ઠિઠં સુલટ્ઠિઠત્તિ, સાવજજં વજજંએ મુણ્ણી ॥ ૪૧ ॥

(કાવ્યમ્)

પયત્તપક્કે (કક) ત્તિ વ પકકમાલવે,
 પયત્તછિન્ન ત્તિ વ છિન્નમાલવે ।
 પયત્તલટ્ઠિઠ (ટ્ઠ) ત્તિ વ કમ્મહેઉઅં,
 પહારગાઢ ત્તિ વ ગાઢમાલવે ॥ ૪૨ ॥

(અનુષ્ટુબ્વૃત્તમ્)

સવ્વુકકસં પરગ્ધં વા, અઉલં નત્થિ એરિસં ।
 અવિક્કિકઅમવત્તવ્વં, અવિઅત્તં ચેવ નો વએ ॥ ૪૩ ॥
 સવ્વમેઅં વઈસ્સામિ, સવ્વમેઅં તિ નો વએ ।
 અણુવીઈ સવ્વં સવ્વત્થ, એવં ભાસિજજ પન્નવં ॥ ૪૪ ॥
 સુકકિઅં વા સુવિક્કીઅં, અકિજજં કિજજામેવ વા ।
 ઈમં ગિણ્ણ ઈમં મુંચ, પણ્ણીયં નો વિઆગરે ॥ ૪૫ ॥
 અપ્પગ્ધે વા મહગ્ધે વા, કએ વા વિક્કકએ વિ વા ।
 પણિઅટ્ઠે સમુપ્પન્ને, અણવજજં વિઆગરે ॥ ૪૬ ॥

તહેવાસંજયં ધીરો, આસ એહિ કરેહિ વા ।
 સય ચિક્ક વયાહિ ત્તિ, નેવં ભાસિજ્જ પન્નવં ॥ ૪૭ ॥
 બહવે ઈમે અસાહુ, લોએ વુચ્ચંતિ સાહુણો ।
 ન લવે અસાહું સાહુત્તિ, સાહું સાહુત્તિ આલવે ॥ ૪૮ ॥
 નાણં-દંસણ-સંપન્નં, સંજમે અ તવે રયં ।
 એવં ગુણ-સમાઉત્તં, સંજયં સાહુમાલવે ॥ ૪૯ ॥
 દેવાણં મણુઆણં ચ, તિરિઆણં ચ વુગ્ગહે ।
 અમુગાણં જઓ હોઉ, મા વા હોઉ ત્તિ નો વએ ॥ ૫૦ ॥
 વાઓ વુઠ્ઠં ચ સીઉણહં, ખેમં ધાયં સિવં તિ વા ।
 ક્યા ણુ હુજ્જ એઆણિ ? મા વા હોઉ ત્તિ નો વએ ॥ ૫૧ ॥

(કાવ્યમ્)

તહેવ મેહં વ નહં વ માણવં, ન દેવદેવ ત્તિ ગિરં વઈજ્જા ।
 સમુચ્છિએ ઉત્તએ વા પઓએ, વઈજ્જ વા વુઠ્ઠ બલાહયે ત્તિ
 (અનુષ્ટુબ્વૃત્તમ્)

અંતલિક્ષખ ત્તિ ણં બૂઆ, ગુજ્જાણુચરિઅ ત્તિ અ ।
 રિદ્ધિમંતં નરં દિસ્સ, રિદ્ધિમંતં તિ આલવે ॥ ૫૩ ॥

(કાવ્યમ્)

તહેવ સાવજ્જણુમોઆણી ગિરા, ઓહારિણી જા ચ પરોવધાઈણી
 સે કોહ લોહ ભય હાસ માણવો, ન હાસમાણો વિ ગિરં વઈજ્જા
 સુવક્કસુદ્ધિં સમુપેહિઆ મુણી, ગિરં ચ દુઠ્ઠં પરિવજ્જએ સયા
 મિઅં અદુઠ્ઠં અણુવીઈ ભાસએ, સયાણ મજ્જે લહઈ પસંસણં
 ભાસાઈ દોસે અ ગુણે અ જાણિઆ,

તીસે અ દુટ્ઠે પરિવજજએ સયા।

છસુ સંજએ સામણિએ સયા જએ,

વઈજજ બુદ્ધે હિઅમાણુલોમિઅં

॥ ૫૬ ॥

પરિક્ખભાસી સુસમાહિ-ઈંદિએ,

ચઉક્કસાયા -વગએ અણિસ્સિએ ।

સ નિદ્ધણે ધુન્નમલં પુરેકડં,

આરાહએ લોગમિણં તહા પરં તિ બેમિ ॥ ૫૭ ॥

॥ ઈતિ સુવક્કસુદ્ધીનામં સત્તમમજ્ઞયણં સમત્તં ॥

॥ ૮ ॥ આચાર -પ્રણિધિનામકમધ્યયનમ્ ॥

આચાર-પ્પણિહિં લહ્હું, જહા કાયવ્વ ભિક્ખુણા ।

તં ભે ઉદાહરિસ્સામિ, આણુપુવ્વિં સુણેહ મે

॥ ૧ ॥

પુઢવી -દગ અગણિમારુઅ, તણ-રુક્ખ-સબીયગા ।

તસા અ પાણા જીવ ત્તિ, ઈંઈ વુત્તં મહેસિણા

॥ ૨ ॥

તેસિં અચ્છણ-જોએણ, નિચ્ચં હોઅવ્વયં સિઆ ।

મણસા કાય- વક્કેણં, એવં હવઈ સંજએ

॥ ૩ ॥

પુઢવિં ભિત્તિં, સિલં લેલું, નેવ ભિંદે ન સંલિહે ।

તિવિહેણ કરણ-જોએણ, સંજએ સુસમાહિએ

॥ ૪ ॥

સુદ્ધપુઢવિએ ન નિસીએ, સસરક્ખંમિ અ આસણે ।

પમજિજત્તુ નિસીઈજજા, જાઈત્તા જસ્સ ઉગ્ગહં

॥ ૫ ॥

સીઓદગં ન સેવિજજા, સિલાવુકં હિમાણિ અ ।

ઉસિણોદગં તત્ત-ફાસુઅં, પડિગાહિજજ સંજએ

॥ ૬ ॥

ઉદઉલ્લં અપ્પણો કાયં, નેવ પુંછે ન સંલિહે ।

સમુપ્પેહ તહાભૂઅં, નો ણં સંઘટ્ટએ મુણી	॥ ૭ ॥
ઈંગાલં અગણિં અચ્ચિં, અલાયં વા સજ્જેઈઅં ।	
ન ઉંજિજજા ન ઘટ્ટિજજા, નો ણં નિવ્વાવએ મુણી	॥ ૮ ॥
તાલિઅંટેણ પત્તેણ, સાહા-વિહુયણેણ વા ।	
ન વીઈજજખ્ખણો કાયં, બાહિરં વા વિ પુગ્ગલં	॥ ૯ ॥
તણરુક્ખં ન ઇંદિજજા, ફલં મૂલં ચ કસ્સઈ ।	
આમગં વિવિહં બીઅં, મણસા વિ ન તત્થએ	॥ ૧૦ ॥
ગહણેસુ ન ચિટ્ઠિજજા, બીએસુ હરિએસુ વા ।	
ઉદગમિ તહા નિચ્ચં, ઉત્તિંગ-પણગેસુ વા	॥ ૧૧ ॥
તસે પાણે ન હિંસિજજા, વાયા અદુવ કમ્મુણા ।	
ઉવરઓ સવ્વભૂએસુ, પાસેજજ વિવિહં જગં	॥ ૧૨ ॥
અટ્ઠ સુહુમાઈ પેહાએ, જાઈ જાણિતુ સંજએ ।	
દયાહિગારી ભૂએસુ, આસ ચિટ્ઠ સએહિ વા	॥ ૧૩ ॥
કયરાઈ અટ્ઠ સુહુમાઈ, જાઈ પુચ્છિજજ સંજએ ।	
ઈમાંઈ તાઈ મેહાવી, આઈકિખજજ વિઅક્ખણે	॥ ૧૪ ॥
સિણેહં પુફ્ફસુહુમં, ચ પાણુત્તિંગં તહેવ ચ ।	
પણગં બીઅ-હરિઅં, ચ અંડસુહુમં ચ અટ્ઠમં	॥ ૧૫ ॥
એવમેઆણિ જાણિત્તા, સવ્વભાવેણ સંજએ ।	
અપ્પમત્તો જએ નિચ્ચં, સવ્વિંદિઅ -સમાહિએ	॥ ૧૬ ॥
ધુવં ચ પડિલેહિજજા, જોગસા પાયકંબલં ।	
સિજજ-મુચ્ચારભૂમિં ચ, સંથારં અદુવાસણં	॥ ૧૭ ॥
ઉચ્ચારં પાસવણં, ખેલં સિંઘાણ-જલ્લિઅં ।	

ફાસુઅં પડિલેહિતા, પરિકાવિજજ સંજએ	॥ ૧૮ ॥
પવિસિતુ પરાગારં, પાણકા ભોઅણસ્સ વા ।	
જયં ચિટ્ઠે મિઅં ભાસે, ન ય રુવેસુ મણં કરે	॥ ૧૯ ॥
બહું સુણેહિ કનેહિં, બહું અચ્છીહિં પિચ્છઈ ।	
ન ય દિટ્ઠં સુઅં સવ્વં, ભિક્ખૂ અક્ખાઉમરિહઈ	॥ ૨૦ ॥
સુઅં વા જઈ વા દિટ્ઠં, ન લવિજજોવધાઈઅં ।	
ન ય કેણ ઉવાએણં, ગિહિજોગં સમાયરે	॥ ૨૧ ॥
નિક્કાણં રસનિજજૂઠં; ન ભદ્દગં પાવગં તિ વા ।	
પુઢો વા વિ અપુટ્ઠો વા, લાભાલાભં ન નિદ્દિસે	॥ ૨૨ ॥
ન ય ભોઅણંમિ ગિદ્ધો, ચરે ઉછં અયંપિરો ।	
અફાસુઅં ન ભુંજિજજા, કીય-મુદેસિઆહડં	॥ ૨૩ ॥
સંનિહિં ય ન કુવ્વિજજા, અણુમાયં પિ સંજએ ।	
મુહાજીવી અસંબદ્ધે, હવિજજ જગનિસ્સિએ	॥ ૨૪ ॥
લૂહવિત્તી સુસંતુટ્ઠે, અપ્પિચ્છે સુહરે સિઆ ।	
આસુરત્તં ન ગચ્છિજજા, સુચ્ચા ણં જિણ-સાસણં	॥ ૨૫ ॥
કન્નસુક્ખેહિં સદ્દેહિં, પેમં નાભિનિવેસએ ।	
દારુણં કક્કસં ફાસં, કાએણ અહિઆસએ	॥ ૨૬ ॥
ખુહં પિવાસં દુસ્સિજજં, સી-ઉણહં અરઈ ભયં ।	
અહિઆસે અવ્વહિઓ, દેહદુક્ખં મહાફલં	॥ ૨૭ ॥
અત્થંગયંમિ આઈચ્ચે, પુરત્થા અ અણુગગએ ।	
આહાર-માઈયં સવ્વં, માણસા વિ ન પત્થએ	॥ ૨૮ ॥
અતિંતિણે અચવલે, અપ્પભાસી મિઆસણે ।	

હવિજજ ઉઅરે દંતે, થોવં લદ્ધું ન ખિંસએ ॥ ૨૯ ॥
 ન બાહિરં પરિભવે, અત્તાણં ન સમુક્કસે ।
 સુઅલાભે ન મજ્જિજજજ, જય્યા-તવસ્સિ-બુદ્ધિએ ॥ ૩૦ ॥
 સે જાણમજાણં વા, કટ્ટુ આહમ્મિઅં પયં ।
 સંવરે ખિપ્પમપ્પાણં, બીઅં તં ન સમાયરે ॥ ૩૧ ॥
 અણાયારં પરક્કમ્મ, નેવ ગૂહે ન નિન્દવે ।
 સુઈ સયા વિયડભાવે, અસંસત્તે જિઈંદિસે ॥ ૩૨ ॥
 અમોહં વયણં કુજજ, આયરિઅસ્સ મહપ્પણો ।
 તં પરિગિજ્જ વાયાએ, કમ્મુણા ઉવવાયએ ॥ ૩૩ ॥
 અધુવં જીવિઅં નચ્યા, સિદ્ધિમગ્ગં વિઆણિઆ ।
 વિણિઅટ્ઠિજજ ભોગેસુ, આઉં પરિમિઅમપ્પણો ॥ ૩૪ ॥
 બલં થામં ચ પેહાએ, સદ્ધા-મારુગ્ગ -મપ્પણો ।
 ખિત્તં કાલં ચ વિનાય, તહપ્પાણં નિજ્જુંજએ ॥ ૩૫ ॥
 જરા જાવ ન પીડેઈ, વાહી જાવ ન વહ્ઠઈ ।
 જાવિંદિઆ ન હાયંતિ, તાવ ધમ્મં સમાયરે ॥ ૩૬ ॥
 કોહં માણં ચ માયં ચ, લોભં ચ પાવ -વહ્ઠણં ।
 વમે ચત્તારિ દોસે ઉ, ઈચ્છંતો હિઅ- મપ્પણો ॥ ૩૭ ॥
 કોહો પીઈં પણાસેઈ, માણો વિણય-નાસણો ।
 માયા મિત્તાણિ નાસેઈ, લોભો સવ્વ-વિણાસણો ॥ ૩૮ ॥
 ઉવસમેણ હણે કોહં, માણં મદ્દવયા જિણે ।
 માયં ચજ્જવ - ભાવેણ, લોભં સંતોસઓ જિણે ॥ ૩૯ ॥

(કાવ્યમ્)

કોહો અ માણો અ અણિગ્ગહીઆ,

માયા અ લોભો અ પવહ્નમાણા ।

ચત્તારિ એએ કસિણા કસાયા,

સિંચન્તિ મૂલાઈ પુણબ્ભવસ્સ

॥ ૪૦ ॥

રાયાણિએસુ વિણયં પઉંજે, ધુવસીલયં સયયં ન હાવઈજજા ।

કુમ્મુવ્વ અલ્લીણ- પલીણ- ગુત્તો, પરક્કમિજજા તવ-સંજમંમિ

(અનુષ્ટુબ્વૃત્તમ્)

નિદં ચ ન બહુમન્નિજજા, સપ્પહાસં વિવજજએ ।

મિહોકહાહિં ન રમે, સજઝાયંમિ રઓ સયા

॥ ૪૨ ॥

જોગં ચ સમણધમ્મમ્મિ, જુંજે અણલસો ધુવં ।

જુત્તો અ સમણધમ્મમિ, અટ્ઠં લહઈ અણુત્તરં

॥ ૪૩ ॥

ઈહલોગ-પારત્ત હિઅં, જેણં ગચ્છઈ સુગ્ગઈ ।

બહુસ્સુઅં પજજુવાસિજજા, પુચ્છિજજત્થવિણિચ્છયં ॥ ૪૪ ॥

હત્થં પાયં ચ કાયં ચ, પણિહાય જિઈંદિએ ।

અલ્લીણ-ગુત્તો નિસિએ, સગાસે ગુરુણો મુણી

॥ ૪૫ ॥

ન પક્ખઓ ન પુરઓ, નેવ કિચ્ચાણ પિઠ્ઠઓ ।

ન ય ઊરં સમાસિજજ, ચિટ્ઠિજજા ગુરુણંતિએ

॥ ૪૬ ॥

અપુચ્છિઓ ન ભાસિજજા, ભાસમાણસ્સ અંતરા ।

પિટ્ઠિમંસં ન ખાઈજજા, માયામોસં વિવજજએ

॥ ૪૭ ॥

અપ્પત્તિઅં જેણ સિઆ, આસુ કુપ્પિજજ વા પરો ।

સવ્વસો તં ન ભાસિજજા, ભાસં અહિઅગામિણિં

॥ ૪૮ ॥

દિઠ્ઠં મિઅં અસંદિદ્ધં, પડિપુત્તં વિઅં જિઅં ।

અયંપિર-મણુવ્વિગ્ગં, ભાસં નિસિર અત્તવં	॥ ૪૯ ॥
આયાર-પન્નત્તિ ધરં, દિટ્ઠિઠવાય-મહિજ્જગં ।	
વાયવિક્ખલિઅં નચ્ચા, ન તં ઉવહસે મુણી	॥ ૫૦ ॥
નક્ખત્તં સુમિણં જોગં, નિમિત્તં મંત ભેસજં ।	
ગિહિણો તં ન આઈક્ખે, ભૂઆહિગરણં પયં	॥ ૫૧ ॥
અન્નટ્ઠં પગડં લયણં, ભઈજ્જ સયણાસણં ।	
ઉચ્ચાર-ભૂમિ-સંપન્નં, ઈત્થી-પસુ-વિવજ્જિઅં	॥ ૫૨ ॥
વિવિત્તા અ ભવે સિજ્જા, નારીણં ન લવે કહં ।	
ગિહિ-સંથવં ન કુજ્જા, કુજ્જા સાહૂહિં સંથવં	॥ ૫૩ ॥
જહા કુક્કુડ -પોઅસ્સ, નિચ્ચં કુલલઓ ભયં ।	
એવં ખુ બંભયારિસ્સ, ઈત્થી-વિગ્ગહઓ ભયં	॥ ૫૪ ॥
ચિત્તભિત્તિં ન નિજ્જાએ, નારિં વા સુ-અલંકિઅં ।	
ભક્ખરં પિવ દટ્ઠૂણં, દિટ્ઠિં પડિસમાહરે	॥ ૫૫ ॥
હત્થ-પાય-પડિચ્છિન્નં, કન્ન-નાસ-વિગપ્પિઅં ।	
અવિ વાસસયં નારિં બંભયારી વિવજ્જાએ	॥ ૫૬ ॥
વિભૂસા ઈત્થિ-સંસગ્ગો, પણીઅં રસભોઅણં ।	
નરસ્સત્ત-ગવેસિસ્સ વિસં તાલઉડં જહા	॥ ૫૭ ॥
અંગ-પચ્ચંગ-સંઠાણં, ચારુલ્લવિઅ-પેહિઅં ।	
ઈત્થીણં તં ન નિજ્જાએ, કામરાગ-વિવહ્ણણં	॥ ૫૮ ॥
વિસએસુ મણુનેસુ, પેમં નાભિનિવેસએ ।	
અણિચ્ચં તેસિં વિન્નાય, પરિણામં પુગ્ગલાણ ય	॥ ૫૯ ॥
પુગ્ગલાણં પરિણામં, તેસિં નચ્ચા જહા તહા ।	

વિણીઅ-તણહો વિહરે સીઈભૂએણ અપ્પાણા ॥ ૬૦ ॥

જાઈ સદ્દાઈ નિક્ખંતો, પરિઆય-ટ્ઠાણ-મુત્તમં ।

તમેવ અણુપાલિજ્જા, ગુણે આયરિઅ-સંમએ ॥ ૬૧ ॥

(કાવ્યમ્)

તવં ચિમં સંજમ-જોગયં ચ, સજ્જાયજોગં ચ સયા અહિટ્ઠિએ
સુરે વ સેણાઈ સમત્તમાઉહે, અલમપ્પણો હોઈ અલં પરેસિં ॥ ૬૨ ॥

સજ્જાય-સજ્જાણ-રયસ્સ તાઈણો, અપાવ-ભાવસ્સ તવે રયસ્સ

વિસુજ્જાઈ જં સિ મલં પુરેકડં સમીરિઅં રુપ્પમલં વ જોઈણા

સે તારિસે દુક્ખસહે જિઈદિએ, સુએણ જુત્તે અમમે અકિંચણે

વિરાયઈ કમ્મ-ઘણંમિ અવગએ, કસિણભ્મ-પુડાવગમે વ

ચંદિમે ત્તિ બેમિ ॥ ૬૪ ॥

॥ ઈતિ આયારપણિહીનામક્રમમજ્જયણં સમત્તં ॥

॥ ૯ ॥ વિનયસમાધિનામાધ્યયને પ્રથમોદ્દેશકઃ ॥

(કાવ્યમ્)

થંભા વ કોહા વ મયપ્પામાયા,

ગુરુસ્સગાસે વિણયં ન સિક્ખે ।

સો ચેવ ઉ તસ્સ અભૂઈભાવો,

ફલં વ કીઅસ્સ વહાય હોઈ

॥ ૧ ॥

જે આવિ મંદિત્તિ, ગુરું વિઈત્તા,

હરે ઈમે અપ્પસુઅત્તિ નચ્ચા ।

હીલંતિ મિચ્છં પડિવજ્જમાણા,

કરંતિ આસાયણ તે ગુરુણં

॥ ૨ ॥

પગઈઈ મંદા વિ ભવંતિ એગે,
 ડહારા વિ અ જ સુઅબુદ્ધોવવેઆ
 આયારમંતો ગુણસુદ્ધિઠઅપ્પા,
 જે હીલિઆ સિહિરિવ ભાસ કુજજા ॥ ૩ ॥
 જે આવિ નાગં ડહરં તિ નચ્ચા,
 આસાયએ સે અહિઆય હોઈ ।
 એવાયરિઅં પિ હુ હીલયંતો,
 નિઅચ્છઈ જાઈપહં ખુ મંદો ॥ ૪ ॥
 આસીવિસો યા વિ પરં સુરુદ્ધો,
 કિં જીવનાસાઉ પરં નુ કુજજા ।
 આયરિઅપાયા પુણ અપ્પસન્ના,
 અબોહિ-આસાયણ નત્થિ મુક્ખો ॥ ૫ ॥
 જો પાવગં જલિઅં-મવક્કમિજજા,
 આસીવિસં વા વિ હુ કોવઈજજા
 જો વા વિસં ખાયઈ જીવિઅદ્ધી,
 એસોવમાસાયણયા ગુરુણં ॥ ૬ ॥
 સિયા હુ સે પાવય નો ડહેજજા,
 આસીવિસો વા કુવિઓ ન ભક્ખે ।
 સિયા વિસં હાલહલં ન મારે,
 ન યાવિ મોક્ખો ગુરુ-હીલણાએ ॥ ૭ ॥
 જો પવ્વયં સિરસા ભેત્તુ-મિચ્છે,
 સુત્તં વ સીહં પડિબોહએજજા ।

જો વા દએ સત્તિ-અગ્ગે પહારં,
એસોવમાસાયણયા ગુરુણં

॥ ૮ ॥

સિયા હુ સીસેણ ગિરિં પિ ભિંદે,
સિયા હુ સીહો સુવિહો ન ભક્ષ્ખે,
સિયા ન ભિન્દિજજ વ સત્તિ-અગ્ગં,
ન યાવિ મોક્ષ્ખો ગુરુ-હીલણાએ

॥ ૯ ॥

આયરિય -પાયા પુણ અપ્પસન્ના,
અબોહિ-આસાયણ નત્થિ મુક્ષ્ખો ।

તમ્હા અણાબાહ-સુહાભિકંખી,

ગુરુપ્પસાયા-ભિમુહો રમેજજા

॥ ૧૦ ॥

જહાહિઅગ્ગી જલણં નમંસે,

નાણાહુઈ-મન્ત -પયા ભિસિતં ।

એવાયરિયં ઉવચિટ્ઠએજજા,

અણન્તનાણોવગઓ વિ સન્તો

॥ ૧૧ ॥

જસ્સન્તિએ ધમ્મપયાઈં સિક્ષ્ખે,

તસ્સન્તિએ વેણઈયં પઉંજે

સક્કારએ સિરસા પંજલીઓ,

કાય-ગ્ગિરા ભો મણસા ય નિચ્ચં

॥ ૧૨ ॥

લજજા દયા સંજમ બંભયેરં,

કલ્લાણ-ભાગિસ્સ વિસોહિ -ઠાણં ।

જે મે ગુરુ સયય-મણુસાસયન્તિ,

તેહહં ગુરું સયયં પૂયયામિ

॥ ૧૩ ॥

જહા નિસન્તે તવણચ્ચિમાલી,
પભાસઈ કેવલ-ભારહં તુ ।

એવાયરિઓ સુય - સીલ બુદ્ધિએ,
વિરાયઈ સુરમજાએ વ ઈન્દો

॥ ૧૪ ॥

જહા સસી કોમુઈ -જોગ -જુત્તો,
નક્ખત-તારાગણ પરિવુડપ્પા

ખે સોહઈ વિમલે અબ્ભમુક્કે,
એવં ગણી સોહઈ ભિક્ખુમજાએ

॥ ૧૫ ॥

મહાગરા આયરિયા મહેસી,
સમાહિ -જોગે સુય -સીલ -બુદ્ધિએ ॥

સમ્પાવિઉ -કામે અણુત્તરાઈ,
આરાહએ તોસઈ ધમ્મ-કામી

॥ ૧૬ ॥

સુચ્ચાણ મેહાવિ-સુભાસિયાઈ, સુસ્સૂસએ આયરિઅમપ્પમત્તો
આરાહઈત્તાણ ગુણે અણેગે, સે પાવઈ સિદ્ધિમણુત્તરં તિ બેમિ

॥ ઈઈ વિણયસમાહીએ પઢમો ઉદ્દેસો સમત્તો ॥ ૧ ॥

॥ ૮ ॥ વિનયસમાધ્યયને દ્વિતીય ઉદ્દેશઃ ॥ ૨ ॥

(કાવ્યમ્)

મૂલાઉ ખન્ધપ્પભવો દુમસ્સ, ખન્ધાઉ પચ્છા સમુવેન્તિ સાહા
સાહપ્પસાહા વિરુહન્તિ પત્તા, તઓ સે પુર્હં ચ ફલં રસો ચ

(અનુષ્ટુબ્ધવૃત્તમ્)

એવં ધમ્મસ્સ વિણઓ, મૂલં પરમો સે મુક્ખો ।

જેણ કિત્તિં સુઅં સિગ્ધં, નીસેસં ચાભિગચ્છઈ ॥ ૨ ॥

જે ય ચણ્ડે મિએ થદ્ધે, દુવ્વાઈ નિયડી સઢે ।
 વુજ્જઈ સે અવિણીયપ્પા, કટ્ઠં સોયગયં જહા ॥ ૩ ॥
 વિણયં પિ જો ઉવાએણં, ચોઈઓ કુપ્પઈ નરો ।
 દિવ્વં સો સિરિમિજ્જન્તિ, દંડેણ પડિસેહએ ॥ ૪ ॥
 તહેવ અવિણીઅપ્પા, ઉવવજ્જા હયા ગયા ।
 દીસન્તિ દુહમેન્તા, આભિઓગ-મુવટ્ઠયા ॥ ૫ ॥
 તહેવ સુવિણીઅપ્પા, ઉવવજ્જા હયા ગયા ।
 દિસન્તિ સુહમેન્તા, ઈડ્ઢિં પત્તા મહાયસા ॥ ૬ ॥
 તહેવ અવિણીઅપ્પા, લોગંસિ નર-નારિઓ ।
 દીસન્તિ દુહમેન્તા, છાયા વિગલિતેન્દિયા ॥ ૭ ॥
 દણ્ડ -સત્થ -પરિજુણ્ણા, અસબ્ભ વયણેહિ ય ।
 કલુણા વિવન્ન - છન્દા, ખુપ્પિવાસા-પરિગયા ॥ ૮ ॥
 તહેવ સુવિણીઅપ્પા, લોગંસિ નર-નારિઓ ।
 દિસન્તિ સુહમેન્તા, ઈડ્ઢિં પત્તા મહાયસા ॥ ૯ ॥
 તહેવ અવિણીઅપ્પા, દેવા જક્ખા ય ગુજ્જગા ।
 દીસન્તિ દુહમેન્તા, આભિઓગ-મુવટ્ઠયા ॥ ૧૦ ॥
 તહેવ સુવિણીઅપ્પા, દેવા જક્ખા ય ગુજ્જગા ।
 દીસન્તિ સુહમેન્તા, ઈડ્ઢિં પત્તા મહાયસા ॥ ૧૧ ॥
 જે આયરિય -ઉવજ્જાયાણં, સુસ્સૂસા -વયણંકરા ।
 તેસિં સિક્ખા પવઢન્તિ, જલસિત્તા ઈવ પાયવા ॥ ૧૨ ॥
 અપ્પાણકા પરકા વા, સિપ્પા નેઉણિયાણિ ય ।
 ગિહિણો ઉવભોગકા, ઈહલોગસ્સ કારણા ॥ ૧૩ ॥

જેણ બન્ધ વહં ધોરં, પરિઆવં ચ દારુણં ।
 સિક્ષમાણા નિચ્છન્તિ, જુતા તે લલિઈન્દિઆ ॥ ૧૪ ॥
 તેડવિ તં ગુરુ પૂયન્તિ, તસ્સ સિખ્પસ્સ કારણા ।
 સક્કારેન્તિ નમંસન્તિ તુઠ્ઠા નિદ્દેસ-વત્તિણો ॥ ૧૫ ॥
 કિં પુણ જે સુઅગ્ગાહી, અણન્ત-હિયકામએ ।
 આયરિયા જં વએ ભિક્ષૂ, તમ્હા તં નાઈવત્તએ ॥ ૧૬ ॥
 નીઅં સેજજં ગઈ ઠાણં, નીયં ચ આસાણાણિ ય ।
 નીયં ચ પાએ વન્દિજજા, નીયં કુજજા ય અંજલિં ॥ ૧૭ ॥
 સંઘટ્ઠિત્તા કાએણં તહા ઉવહિણામવિ ।
 ‘ખમેહ અવરાહં મે’, વઈજજ ‘ન પુણ’ ત્તિ અ ॥ ૧૮ ॥
 દુગ્ગાઓ વા પઓએણં ચોઈઓ વહઈ રહં ।
 એવં દુબુદ્ધિ કિચ્ચાણં, વુત્તો વુત્તો પકુવ્વઈ ॥ ૧૯ ॥
 (આલવન્તે લવન્તે વા, ન નિસિજજાઈ પડિસ્સુણે ।
 મુત્તૂણં આસણં ધીરો, સુસ્સૂસાએ પડિસ્સુણે ॥)
 કાલં છન્દોવચારં ચ, પડિલેહિત્તાણ હેઉહિં ।
 તેણ તેણ ઉવાએણં, તં તં સંપડિવાયએ ॥ ૨૦ ॥
 વિવત્તી અવિણીઅસ્સ, સમ્પત્તી વિણિયસ્સ અ ।
 જસ્સેયં દુહઓ નાયં, સિક્ખં સે અભિગચ્છઈ ॥ ૨૧ ॥

(કાવ્યમ્)

જે આવિ ચણે મઈ -ઈડિઢ -ગારવે,
 પિસુણે નરે સાહસ-હિણેપેસણે,
 અદિઢ -ધમ્મે વિણએ અકોવિએ,

અસંવિભાગી ન હુ તસ્સ મુક્ખો ॥ ૨૨ ॥

નિદ્દેસવત્તી પુણ જે ગુરુણં,
સુયત્થ-ધમ્મા વિણયમ્મિ કોવિઆ ।

તરિત્તુ તે ઓહમિણં દુરુત્તરં,
ખવિત્તુ કમ્મં ગઈમુત્તમં ગયં ॥ તિ બેમિ ॥ ૨૩ ॥

॥ ઈતિ વિણયસમાહિજ્ઞયણે બીઓ ઉદ્દેસો સમત્તો ॥

॥ ૯ ॥ વિનયસમાધ્યધ્યયને તૃતીય ઉદ્દેશઃ ॥ ૩ ॥

(કાવ્યમ્)

આયરિયં અગ્ગિ-મિવાહિઅગ્ગી,

સુસ્સૂસમાણો પડિજાગરિજજા ।

આલોઈયં ઈંગિઅમેવ નચ્ચા,

જો છન્દમારાહયઈ સ પુજજો

॥ ૧ ॥

આયારમઢા વિણયં પઉંજે,

સુસ્સૂસમાણો પરિગિજ્ઞ વક્કં ।

જહોવઈટ્ઠં અભિકંખમાણો,

ગુરું તુ નાસાયયઈ સ પુજજો

॥ ૨ ॥

રાઈણિએસું વિણયં પઉંજે ,

હહરા વિ ય જે પરિયાય -જેઢા ।

નિયત્તેણ વટ્ઠઈ સચ્ચવાઈ,

ઓવાયવં વક્કકરે સ પુજજો

॥ ૩ ॥

અન્નાયઉંછં ચરઈ વિસુદ્ધં,

જવણઢયા સમુયાણં ચ નિચ્ચં ।

અલદ્ધુઅં નો પરિદેવએજજા,	
લદ્ધું ન વિકત્યયઈ સ પુજજો	॥ ૪ ॥
સંથાર-સેજજા-સણ ભત્તપાણે,	
અપ્પિચ્છયા અઈલાભે વિ સન્તે ।	
જો એવમપ્પાણભિતોસએજજા,	
સંતોસ-પાહન-રએ સ પુજજો	॥ ૫ ॥
સફ્ફા સહેઉં આસાઈ કંટયા,	
અઓમયા ઉચ્છહયા નરેણં ।	
અણાસએ જો ઉ સહેજજ કંટએ,	
વઈમએ કણસરે સ પુજજો	॥ ૬ ॥
મુહુત્ત-દુક્ખા ઉ હવન્તિ કંટયા,	
અઓમયા તે વિ તઓ સુ-ઉદ્ધરા ।	
વાયા દુરુત્તાણિ દુરુદ્ધરાણિ,	
વેરાણુબન્ધીણિ મહબ્ભયાણિ	॥ ૭ ॥
સમાવયન્તા વયણાભિધાયા,	
કણ્ણંગયા દુમ્મણિયં જણન્તિ ।	
ધમ્મો ત્તિ કિચ્ચા પરમગ્ગસૂરે,	
જિઈન્દિએ જો સહઈ સ પુજજો	॥ ૮ ॥
અવણવાયં છ પરમ્મુહસ્સ,	
પચ્ચફ્ખણો પડિણીયં ચ ભાસં ।	
ઓહારણિં અપ્પિયકારિણિં ચ,	
ભાસં ન ભાસેજજ સયા સ પુજજો	॥ ૯ ॥

અલોલુએ અફ્ફુહએ અમાઈ,
અપિસુણે યાવિ અદીણાવિત્તી ।
નો ભાવએ નો વિય ભાવિયપ્પા,

॥ ૧૦ ॥

અકોઉહલ્લે ય સયા સ પુજજો
ગુણેહિ સાહૂ અગુણેહિડસાહૂ,
ગેણહાહિ સાહુ-ગુણ મુંચડસાહૂ ।
વિયાણિયા અપ્પગ-મપ્પએણં,

॥ ૧૧ ॥

જોરાગદોસેહિ સમો સ પુજજો
તહેવ ડહરં વ મહલ્લગં વા,
ઈત્થિં પુમં પવ્વઈયં ગિહિં વા,
નો હીલએ નોડવિ ય ખિંસએજજા,

॥ ૧૨ ॥

થંભં ચ કોહં ચ ચએ સ પુજજો
જે માણિયા સયયં માણયન્તિ,
જત્તેણ કનં વ નિવેસયન્તિ ।

જે માણએ માણરિહે તવસ્સી,
જિઈન્દિએ સચ્ચરએ સ પુજજો.

॥ ૧૩ ॥

તેસિં ગુરુણં ગુણસાયરાણં,
સોચ્ચાણ મેહાવી સુભાસિયાઈ ।

ચરે મુણી પંચ-રએ તિગુત્તો,
ચઉફ્ફસાયા-વગએ સ પુજજો

॥ ૧૪ ॥

ગુરુમિહ સયયં પડિયરિય મુણી,
જિણમય-નિઉણે અભિગમ-કુસલે ।

પુણિય રયમલં પુરેકડં,

ભાસુર-મઉલં ગઈ ગય ॥ ત્તિ બેમિ

॥ ૧૫ ॥

॥ ઈતિ વિણયસમાહીએ તઈઓ ઉદ્દેસો સમતો ॥ ૩ ॥

॥ ૯ ॥ વિનયસમાધ્યધ્યયને ચતુર્થ ઉદ્દેશઃ ॥

સુયં મે આઉસં ! તેણં ભગવયા એવમક્રખાયં ઈહ ખલુ
થેરેહિં ભગવન્તેહિં ચત્તારિ વિણય-સમાહિક્કાણ પન્નાત્તા, કયરે
ખલુ તે થરેહિં ભગવન્તેહિં ચત્તારિ વિણય-સમાહિ-ક્કાણા
પન્નત્તા,

ઈમે ખલુ તે થેરેહિં ભગવન્તેહિં ચત્તારિ વિણયસમાહિ-
ટ્કાણા પન્નત્તા, તં જહા-વિણયસમાહી, સુયસમાહી, તવસમાહી,
આયારસમાહી, વિણએ સુએ અ તવે, આયારે નિચ્ચ-પંડિયા
અભિરામયન્તિ અપ્પાણં, જેભવતિં જિઈન્દિયા ॥૧॥

ચઉવ્વિહા ખલુ વિણયસમાહી ભવઈ, તં જહા
અણુસાસિજજન્તો, સુસ્સૂસઈ ૧, સમ્મં સમ્પડિવજજઈ ૨,
વેયમારાહઈ ૩, ન ચ ભવઈ અત્તસમ્પગ્ગહિએ ૪, ચઉત્થં
પયં ભવઈ, ભવઈ ચ એત્થ સિલોગો.

પેહેઈ હિયાણુસાસણં, સુસ્સૂસઈ તં ચ પુણો અહિક્કિએ ।

ન ચ માણ-મએણ મજજઈ, વિણય-સમાહી આયયક્કિએ ॥૨॥

ચઉવ્વિહા ખલુ સુયસમાહી ભવઈ, તં જહા સુયં મે
ભવિસ્સઈત્તિ અજ્ઞાઈયવ્વં ભવઈ ૧, એગગ્ગચિત્તો
ભવિસ્સામિત્તિ અજ્ઞાઈયવ્વં ભવઈ ૨, અપ્પાણં ઠાવઈસ્સામિત્તિ
અજ્ઞાઈયવ્વં ભવઈ ૩, ઠિઓ પરં ઠાવઈસ્સામિત્તિ અજ્ઞાઈયવ્વં

ભવઈ ૪, ચઉત્થં પયં ભવઈ, ભવઈ ય એત્થ સિલોગો.
નાણમેગગ્ગ-ચિત્તો ય, ઠિઓ ય ઠાવઈ પરં ।

સુયાણિ ય અહિજિજ્જતા, રઓ સુય- સમાહિએ ॥ ૩ ॥

ચઉવ્વિહા ખલુ તવસમાહી ભવઈ, તં જહા નો
ઈહલોગકયાએ તવમહિટ્ઠિજ્જા ૧, નો પરલોગકયાએ
તવમહિટ્ઠિજ્જા ૨, નો કિત્તિ-વણ્ણ-સદ્દસિલોગકયાએ
તવમહિટ્ઠિજ્જા ૩, નમ્મત્થ નિજ્જારકયાએ તવમહિટ્ઠિજ્જા
૪, ચઉત્થં પયં ભવઈ, ભવઈ ય એત્થ સિલોગો.

વિવિહગુણ-તવો-રએ ય નિચ્ચં, ભવઈ નિરાસએ નિજ્જારટ્ઠિએ
તવસા ધુણઈ પુરાણ-પાવગં, જુત્તો સયા તવ-સમાહિએ ॥ ૪ ॥

ચઉવ્વિહા ખલુ આયારસમાહિ ભવઈ. તં જહા નો
ઈહલોગકયાએ આયારમહિટ્ઠિજ્જા ૧, નો પરલોગકયાએ
આયારમહિટ્ઠિજ્જા ૨, નો કિત્તિ-વણ્ણ સદ્દસિલોગકયાએ
આયારમહિટ્ઠિજ્જા ૩, નમ્મત્થ આરહન્તેહિં હેઉહિં
આયારમહિટ્ઠિજ્જા ૪, ચઉત્થં પયં ભવઈ, ભવઈ ય એત્થ
સિલોગો.

જિણવયણ-રએ અતિન્તિણે, પડિપુણ્ણાયય-માયયટ્ઠિએ ।

આયારસમાહિ-સંવુડે, ભવઈ ય દન્તે ભાવ-સન્ધએ ॥ ૫ ॥

અભિગમ ચઉરો સમાહિઓ, સુવિસુદ્ધો સુસમાહિયપ્પઓ ।

વિઉલ-હિય સુહાવહં પુણો, કુલ્લઈ સો પય-ખેમમપ્પણો ॥ ૬ ॥

જાઈમરણાઓ મુચ્ચઈ, ઈત્થત્થં ચ ચયઈ સવ્વસો ।

સિદ્ધે વા ભાવે સાસએ, દેવે વા અપ્પરએ મહઙ્ગિઈ ॥ તિ બેમિઞા

॥ ઈઈ વિણયસમાહિએ ચઉત્થો ઉદ્દેસો સમતો ॥ ૪ ॥

॥ ઈઈ વિણયસમાહીનામં નવમમજઝયણં સમતં. ॥

॥ ૧૦ ॥ સભિક્ષુઅધ્યયનમ્ ॥

નિક્ખમ્મમાણાઈ ય બુદ્ધવયણે,
નિચ્ચં ચિત્તસમાહિઓ હવિજ્જા ।

ઈત્થીણ વસં ન યાવિ ગચ્છે,
વન્તં નો પડિયાયઈ જે સ ભિક્ષુ
પુઢવિં ન ખણે ન ખણાવએ,
સીઓદગં ન પિએ ન પિયાવએ ।

॥ ૧ ॥

અગણિ-સત્થં જહા સુનિસિયં,
તં ન જલે ન જલાવએ જે સ ભિક્ષુ
અનિલેણ ન વીએ ન વીયાવએ,
હરિયાણિ ન છિન્દે ન છિન્દાવએ ।

॥ ૨ ॥

બીયાણિ સયા વિવજ્જયન્તો,
સચ્ચિત્તં નાહારએ જે સ ભિક્ષુ
વહણં તસ-થાવરાણ હોઈ,
પુઢવિ-તણ -કટ્ઠ-નિસ્સિયાણં ।

॥ ૩ ॥

તમ્હા ઉદ્દેસિયં ન ભુંજે,
નો વિ પએ ન પયાવએ જે સ ભિક્ષુ
રોઈયનાયપુત્ત-વયણે,
અત્તસમે મન્નેજ્જ છપ્પિ કાએ ।

॥ ૪ ॥

પંચ ય ફાસે મહવ્વયાઈ,

પંચાસવ-સંવરએ જે સ ભિક્ષુ

॥ ૫ ॥

ચત્તારિ વમે સયા કસાએ,

ધુવજોગી હવિજજ બુદ્ધવયણે ।

અહણે નિજજાય-રુવરયએ ,

ગિહિજોગં પરિવજજએ જે સ ભિક્ષુ

॥ ૬ ॥

સમ્મદ્દિટ્ઠી સયા અમૂઢે,

અત્થિ હુ નાણે તવે સંજમે ય ।

તવસા ધુણાઈ પુરાણપાવગં ,

મણ-વય - કાય- સુસંવુડે જે સ ભિક્ષુ

॥ ૭ ॥

તહેવ અસણં પાણવં વા,

વિવિહં ખાઈમ-સાઈમં લભિત્તા ।

હોહી અટ્ઠો સુએ પરે વા,

તં ન નિહે ન નિહાવએ જે સ ભિક્ષુ

॥ ૮ ॥

તહેવ અસણં પાણગં વા,

વિવિહં ખાઈમ -સાઈમં લભિત્તા ।

છન્દિય સાહમ્મિઆણં ભુંજે

ભોગ્યા સજઝાયરએ ય જે સ ભિક્ષુ

॥ ૯ ॥

ન ય વુગ્ગહિયં કહં કહેજજા,

ન ય કુપ્પે નિહુઈન્દિએ પસન્તે ।

સંજમે ધુવં જોગેણ જુત્તે,

ઉવસન્તે અવિહેડએ જે સ ભિક્ષુ

॥ ૧૦ ॥

જો સહઈ હુ ગામ-કણ્ટએ,

અફકોસ-પહાર-તજજણાઓ ય ।

ભય-ભેરવ-સદ્-સપ્પહાસે,

સમ-સુહ-દુક્ષ- સહે ય જે સ ભિક્ષુ ॥ ૧૧ ॥

પડિમં પડિવજિજયા મસાણે,

નો ભીયએ ભયભેર વાઈ દિસ્સ ।

વિવિહગુણ-તવો-રએ ય નિચ્ચં,

ન સરીરં ચાભિકંખઈ જે સ ભિક્ષુ ॥ ૧૨ ॥

અસઈ વોસટ્ઠ -ચત્ત-દેહે,

અફ્ફુટ્ઠે વ હએ વ લૂસિએ વા ।

પુઢવિ સમે મુણી હવિજજા,

અનિયાણે અકોઉહલ્લે જે સ ભિક્ષુ ॥ ૧૩ ॥

અભિભૂય કાએણ પરિસહાઈ,

સમુદ્ધરે, જાઈ-પહાઓ અપ્પયં ।

વિઈતુ જાઈ-મરણં મહબ્ભયં,

તવે રએ સામણિએ જે સ ભિક્ષુ ॥ ૧૪ ॥

હત્થ-સંજએ પાય-સંજએ,

વાય-સંજએ સંજઈન્દિએ ।

અજઝપ્પ-રએ સુસમાહિયપ્પા,

સુત્તત્થં ચ વિયાણઈ જે સ ભિક્ષુ ॥ ૧૫ ॥

ઉવહિમ્મિ અમુચ્છિએ અગિદ્ધે,

અન્નાયઉંછં પુલ-નિપ્પુલાએ ।

કય-વિક્કય-સન્નિહિઓ વિરએ,

સવ્વ-સંગાવગએ ય જે સ ભિક્ષુ
॥ ૧૬ ॥

અલોલભિક્ષુ ન રસેસુ ગિદ્ધે,
ઉંછં ચરે જીવિય નાભિકંખે ।

ઈડ્ઠિં ય સક્કારણ-પૂયણં ય,
ચએ ઠિયપ્પા અણિહે જે સ ભિક્ષુ
॥ ૧૭ ॥

ન પરં વએજજાસિ ‘અયં કુસીલે’,
જેણન્ન કુપ્પેજજ ન તં વએજજા ।

જાણિય પત્તેયં પુણ્ણ- પાવં,
અત્તાણં ન સમુક્કસે જે સ ભિક્ષુ
॥ ૧૮ ॥

ન જાઈમત્તે ન ય રુવમત્તે,
ન લાભમત્તે ન સુએણ મત્તે ।

મયાણિ સવ્વાણિ વિવજજઈત્તા,
ધમ્મજ્ઞાણ-રએ ય જે સ ભિક્ષુ
॥ ૧૯ ॥

પવેયએ અજજ-પયં મહામુણી,
ધમ્મે ઠિઓ ઠાવયઈ પરંપિ ।

નિક્ખમ્મ વજજેજજ કુસીલલિંગ,
ન યાવિ હાસં કુહએ જે સ ભિક્ષુ
॥ ૨૦ ॥

તં દેહવાસં અસુઈ અસાસયં,
સયા ચએ નિચ્ચહિયટ્ઠિયપ્પા

છિન્દિત્તુ જાઈ-મરણસ્સ બન્ધણં,
ઉવેઈ ભિક્ષુ અપુણાગમં ગઈ. તિ બેમિ
॥ ૨૧ ॥

॥ ઈઈ સભિક્ષુ-અજ્ઞયણં દસમં સમત્તં ॥ ૨૧ ॥

॥ ૧ ॥ શ્રીદશવૈકાલિકે પ્રથમા ચૂલિકા ॥

ઈહ ખલુ ભો પવ્વઈએણં ઉપ્પન્નદુક્ખેણં સંજમે -અરઈ-
 સમાવન્ન-ચિત્તેણં ઓહાણુપ્પેહિણા અણોહાઈએણં ચેવ
 હયરસ્સિગયંકુસ-પોયપડાગાભૂઆઈ ઈમાઈ અટ્ઠારસઠાણાઈ
 સમ્મં સંપડિલેહિઅવ્વાઈ ભવંતિ,તં જહા-હં ભો દુસ્સમાએ
 દુપ્પજ્જવી (૧) લહુસગા ઈત્તરિઆ ગિહીણં કામભોગા (૨)
 ભુજ્જો અ સાઈબહુલા મણુસ્સા (૩) ઈમે અ મે દુક્ખે ન
 ચિરકાલોવટ્ઠાઈ ભવિસ્સઈ (૪) ઓમજ્જણપુરક્કારે (૫)
 વંતસ્સ ય પડિઆયણં (૬) અહરગઈવાસોવસંપયા (૭)
 દુલ્લહે ખલુ ભો ગિહિણં ધમ્મે ગિહવાસમજ્જે વસંતાણં (૮)
 આયંકે સે વહાય હોઈ (૯) સંકપ્પે સે વહાય હોઈ (૧૦)
 સોવક્કેસે ગિહવાસે,નિરુવક્કેસે પરિઆએ (૧૧) બંધે
 ગિહવાસે,મુક્ખે પરિઆએ (૧૨) સાવજ્જે
 ગિહવાસે,અણવજ્જે પરિઆએ (૧૩) બહુસાહારણા ગિહિણં
 કામભોગા (૧૪) પત્તેઅં પુત્તપાવં (૧૫) અણિચ્ચે ખલુ ભો
 મણુઆણ જીવિએ કુસગ્ગજલબિંદુચંચલે (૧૬)બહું ચ ખલુ
 ભો પાવં કમ્મં પગડં (૧૭) પાવાણં ચ ખલુ ભો કડાણં કમ્માણં
 પુત્તિં દુચ્ચિન્નાણં દુપ્પડિકંતાણં વેઈત્તા મુક્ખો,નત્થિ
 અવેઈત્તા,તવસા વા (૧૮) અટ્ઠારસમં પયં ભવઈ,ભવઈ
 અ ઈત્થ સિલોગો,

જયા ય ચયઈ ધમ્મં,અણજ્જો ભોગકારણા ।

સે તત્થ મુચ્છિએ બાલે,આયઈ નાવબુજ્જાઈ

॥ ૧ ॥

જયા ઓહાવિઓ હોઈ, ઈંદો વા પડિઓ છમં ।
 સવ્વધમ્મ-પરિબ્ભટ્ઠો, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ ॥ ૨ ॥
 જયા અ વંદિમો હોઈ, પચ્છા હોઈ અવંદિમો ।
 દેવયા વ ચુઆ ઠાણા, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ ॥ ૩ ॥
 જયા અ પૂઈમો હોઈ, પચ્છા હોઈ અપૂઈમો ।
 રાયા વ રજ્જ-પબ્ભટ્ઠો, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ ॥ ૪ ॥
 જયા અ માણિમો હોઈ, પચ્છા હોઈ અમાણિમો ।
 સિટ્ઠિવ્વ કબ્બડે છૂઢો, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ ॥ ૫ ॥
 જયા અ થેરઓ હોઈ, સમઈકુકંત-જીવ્વણો ।
 મચ્છુ વ્વ ગલં ગિલિત્તા, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ ॥ ૬ ॥
 જયા અ કુ-કુહંબસ્સ, કુ-તત્તીહિં વિહમ્મઈ ।
 હત્થી વ બંધણે બદ્ધો, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ ॥ ૭ ॥
 પુત્ત-દાર પરિકિત્તો, મોહસંતાણ-સંતઓ ।
 પંકોસત્તો જહા નાગો, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ ॥ ૮ ॥
 અજ્જ આહં ગણી હુંતો, ભાવિઅપ્પા બહુસ્સુઓ ।
 જઈડહં રમંતો પરિઆએ સામન્ને જિણદેસિએ ॥ ૯ ॥
 દેવલોગ-સમાણો અ, પરિઆઓ મહેસિણં ।
 રયાણં અરયાણં ચ, મહાનરય સારિસો ॥ ૧૦ ॥

(કાવ્યમ્)

અમરોવમં જાણિઅ સુક્ખમુત્તમં,
 રયાણ પરિઆઈ તહાડરયાણં ।
 નિરઓવમં જાણિઅ દુક્ખમુત્તમં,
 રમિજ્જ તમ્હા પરિઆઈ પંડિએ ॥ ૧૧ ॥

ધમ્માઉ ભટ્ઠં સિરિઓ અવેયં,
જન્નગ્ગિ-વિજ્ઞાઅ -મિવ -ડપ્પતેઅં,

હીલંતિ ણં દુવ્વિહિઅં કુસીલા,

દાહુહિંદ્રઅં ધોરવિસં વ નાગં

॥ ૧૨ ॥

ઈહેવ ધમ્મો અયસો અકિત્તી,

દુન્નામધિજ્ઞં ચ પિહુજ્ઞણંમિ

ચુઅસ્સ ધમ્માઉ અહમ્મસેવિણો,

સંભિન્નવિત્તસ્સ ચ હિટ્ઠઓ ગઈ

॥ ૧૩ ॥

ભુંજિતુ ભોગાઈં પસજ્ઞયેઅસા,

તહાવિહં કટ્ટુ અસંજમં બહું ।

ગઈં ચ ગચ્છે અણભિજિઝઅં દુહં,

બોહી અ સે નો સુલહા પુણો પુણો

॥ ૧૪ ॥

ઈમસ્સ તા નેરઈઅસ્સં જંતુણો,

દુહોવણીઅસ્સ કિલેસવત્તિણો ।

પલિઓવમં ઝિજ્ઞઈ સાગરોવમં,

કિમંગ પુણ મજ્ઞ ઈમં મણોદુહં

॥ ૧૫ ॥

ન મે ચિરં દુક્ખમિણં ભવિસ્સઈ,

અસાસયા ભોગપિવાસ જંતુણો ।

ન ચે સરીરેણ ઈમેણડવિસ્સઈ

અવિસ્સઈ જીવિઅ-પજ્જવેણ મે

॥ ૧૬ ॥

જસ્સેવપ્પા ઉ હવિજ્ઞ નિચ્છિઓ,

ચઈજ્ઞ દેહં ન હુ ધમ્મસાસણં ।

તં તારિસં નો પઈલંતિ ઈંદિઆ,

ઉવિંતવાયા વ સુદંસણં ગિરિં ॥ ૧૭ ॥

ઈચ્ચેવ સંપસ્સિઅ બુદ્ધિમં નરો,

આયં ઉવાયં વિવિહં વિઆણિઆ ।

કાએણ વાયા અદુ માણસેણં,

તિગુત્તિગુત્તો જિણવયણ-મહિટ્ઠિજજાસિ ત્તિ બેમિ ॥ ૧૮ ॥

॥ ઈઈ સિરિદસવેયાલિએ રઈવક્કા પઢમાં ચૂલા સમત્તા ૧ ॥

॥ શ્રી દશવૈકાલિકે દ્વિતીયા ચૂલિકા ॥

ચૂલિઅં તુ પવક્ખામિં સુઅં કેવલિ-ભાસિઅં ।

જં સુણિત્તુ સુપુણ્ણાણં, ધમ્મે ઉપ્પજજાએ મઈ ॥ ૧ ॥

અણુસોઅ-પટ્ઠિઅ-બહુજણંમિ, પડિસોઅ-લધ્ધ-લક્ખેણં ।

પડિસોઅમેવ અપ્પા, દાયવ્વો હોઉ-કોમણં ॥ ૨ ॥

અણુસોઅસુહો લોઓ પડિસોઓ આસવો સુવિહિઆણં ।

અણુસોઓ સંસારો પડિસોઓ તસ્સ ઉત્તારો ॥ ૩ ॥

તમ્હા આયાર-પરક્કમેણં, સંવર-સમાહિ-બહુલેણં ।

ચરિઆગુણા અ નિયમા અ, હંતિ સાહૂણ દઢવ્વા ॥ ૪ ॥

અનિએઅ-વાસો સમુઆણ-ચરિઆ,

અન્નાય-ઉંછં પઈરિક્કયા અ ।

અપ્પોવહી કલહવિવજજાણા અ,

વિહારચરિઆ ઈસિણં પસત્થા ॥ ૫ ॥

આઈત્ત-ઓમાણ-વિવજજાણા અ,

ઓસન્ન-દિઠ્ઠાહર-ભત્તપાણે ।

સંસકકપ્પેણ ચરિજજ ભિક્ખૂ;

તજજાય-સંસક જઈ જઈજજા	॥ ૬ ॥
અમજજ-મંસાસિ અમચ્છરીઆ,	
અભિક્ષણં નિવ્વિગઈ ગયા અ ।	
અભિક્ષણં કાઉસ્સગ્ગકારી,	
સજજાયજોગે પયઓ હવિજજા	॥ ૭ ॥
ન પડિન્નવિજજા સયણાસણાઈ,	
ગામે કુલે વા નગરે વ દેસે	
મમત્તભાવં ન કહિં પિ કુજજા	॥ ૮ ॥
ગિહિણો વેઆવડિઅં ન કુજજા,	
અભિવાયણ-વંદણ-પૂઅણં વા ।	
અસંકિલિટ્ઠેહિં સમં વસિજજા,	
મુણી ચરિત્તસ્સ જઓ ન હાણી	॥ ૯ ॥
ન યા લભેજજા નિઉણં સહાયં,	
ગુણાહિઅં વા ગુણઓ સમં વા ।	
ઈક્કો વિ પાવાઈ વિવજજયંતો,	
વિહરિજજ કામેસુ અસજજમાણો	॥ ૧૦ ॥
સંવચ્છરં વા વિ પરં પમાણં,	
બીઅં ચ વાસં ન તહિં વસિજજા ।	
સુત્તસ્સ મગ્ગેણ ચરિજજ ભિક્ષૂ,	
સુત્તસ્સ અત્થો જહ આણવેઈ	॥ ૧૧ ॥
જો પુવ્વરત્તાવરરત્તકાલે,	
સંપિક્ષખએ અપ્પગ-મપ્પગેણ ।	

કિં મે કડં કિં ચ મે કિચ્ચસેસં,
 કિં સક્કણિજજં ન સમાયરામિ ॥ ૧૨ ॥
 કિં મે પરો પાસઈ કિંચ અપ્પા,
 કિં વાહં ખલિઅં ન વિવજજયામિ ।
 ઈચ્ચેવ સમ્મં અણુપાસમાણો,
 ઈણાગયં નો પડિબંધ કુજજા ॥ ૧૩ ॥
 જત્થેવ પાસે કઈ દુપ્પઉત્તં,
 કાએણ વાયા અદ્દુ માણસેણં ।
 તત્થેવ ધીરો પડિસાહરિજજા,
 આઈત્તઓ ખિપ્પમિવ ખલીણં ॥ ૧૪ ॥
 જસ્સેરિસા જોગ જિઈદિઅસ્સ,
 ધિઈમઓ સપ્પુરિસસ્સ નિચ્ચં ।
 તમાહુ લોએ પડિબુદ્ધજીવી,
 સો જીઅઈ સંજમ-જીવિએણં ॥ ૧૫ ॥
 અપ્પા ખલુ સયયં રક્ખિઅવ્વો,
 સવ્વિદિએહિં સુસમાહિએહિં ।
 અરક્ખિઓ જાઈપહં ઉવેઈ,
 સુરક્ખિઓ સવ્વદ્દુહાણ મુચ્ચઈ, ત્તિ બેમિ ॥ ૧૬ ॥
 ॥ ઈઈ સિરિદસવેઆલિએ વિવિત્તચરિઆ બીઆ ચૂલા સમત્તા ॥૨ ॥
 ॥ ઈઈ દસવેઆલિઅં મુલસૂતં સમત્તં ॥

